

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč

Jana Pechrová

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jana Pechrová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč

Název anglicky

The Development of Local Government in the Municipality of Prague – Dubeč

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter politického rozhodování orgánů místní samosprávy v MČ Praha – Dubeč. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele městské části a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb od roku 1994.

Metodika

Při vypracovávání práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60 str.

Klíčová slova

Praha-Dubeč, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
- Balík, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Eds.: Dančák, B.; Fiala, P.; Hloušek, V. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy university v Brně, 2005, ISBN 80-210-3865 9.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
- Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80-101.
- Jüptner, P. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In Koalice a koaliční vztahy. Ed.: Cabada, L. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-7380-004-7.
- Müller, K. Dobré vládnutí ve veřejném nezájmu. Lokální politické elity jako klíčoví aktéři demokratizace? Praha: SLON, 2018, ISBN 978-80-7419-271-5.
- Říchová, B. Přehled moderních politologických teorií. Empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě. Praha: Portál, 2000, ISBN 80-7178-461-3.
- Vobecká, J.; Kostelecký, T. (eds.) Politické důsledky suburbanizace: Analýza případových studií proměn politického chování a občanské participace ve vybraných suburbánních lokalitách Prahy a Brna. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007. ISBN: 978-80-7330-129-3.
-

Předběžný termín obhajoby

2019/20 ZS – PEF (únor 2020)

Vedoucí práce

Ing. Václav Bubeníček, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 3. 9. 2019

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 14. 10. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 17. 11. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vývoj místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30.11.2019

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala svému vedoucímu Ing. Václavu Bubeníčkoví, PhD. za vstřícný přístup a odborné rady při zpracovávání této práce.

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha - Dubeč

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá vývojem místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč. Pro zpracování diplomové práce je použito výzkumného přístupu a práce je vypracována formou případové studie. Je rozdělena do dvou hlavních částí, teoretické a praktické.

V teoretické části práce jsou vysvětleny základní pojmy týkající se obecního zřízení, orgánů samosprávy městské části, komunálních voleb, volebního systému a jeho komponentů a lokálními modely demokracie a problematiky teorie koalic.

V praktické části je uvedena základní charakteristika městské části Praha – Dubeč včetně vybraných socioekonomických a demografických ukazatelů. V této části jsou dále podrobeny analýze a vzájemné komparaci výsledky komunálních voleb od roku 1994 až do roku 2018. Praktickou část tvoří charakteristika lokálního stranického systému, identifikace aktérů politického prostředí, aplikace teorie koalic a identifikace lokálního modelu demokracie.

Klíčová slova: Praha – Dubeč, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice

The Development of Local Government in the Municipality of Prague - Dubeč

Abstract

This diploma thesis deals with the development of local government in the municipality of Prague - Dubeč. There was applied a research approach and the thesis has a case study form. It is divided into two main parts, theoretical and practical.

In the theoretical part are explained the basic concepts regarding the municipal system, the self-government of municipality, local elections, the election system and his components, the local models of democracy and the issue of the theory of coalitions.

In the practical part are presented the basic characteristics of municipality Prague – Dubeč including selected socioeconomical and demographic indicators. Results of the municipal election for the period from 1994 to 2018 are analysed and compared in this part as well.

The practical part also consists of characteristic of the local political system, identification of actors in the political environment, application of the theory of coalitions and identification of the local model of democracy.

Keywords: Prague – Dubeč, local government, municipal election, municipal coalitions, election parties, local political system

Obsah

1 Úvod.....	12
Cíl práce a metodika.....	13
1.1 Cíl práce	13
1.2 Metodika	13
2 Teoretická východiska	14
2.1 Veřejná správa.....	14
2.2 Obecní zřízení v ČR.....	14
2.3 Orgány samosprávy městské části	15
2.3.1 Zastupitelstvo městské části.....	15
2.3.2 Rada městské části	17
2.3.3 Starosta městské části	17
2.3.4 Úřad městské části	18
2.3.5 Orgány zastupitelstva a rady obce	18
2.4 Volby.....	19
2.4.1 Volební systémy	19
2.4.2 Komunální volby	20
2.4.2.1 Volební právo	20
2.4.2.2 Volební obvod	21
2.4.2.3 Forma kandidatury.....	22
2.4.2.4 Struktura hlasu	23
2.4.2.5 Volební klauzule.....	24
2.4.2.6 Volební formule.....	25
2.4.3 Volební kampaně	26
2.5 Lokální stranické systémy.....	26
2.5.1.1 Politické strany na lokální úrovni.....	26
2.5.1.2 Nezávislí v lokální a regionální politice	28
2.5.2 Politická participace občanů	28
2.5.3 Suburbanizace	29
2.5.4 Štěpení komunit	29
2.5.5 Pluralita politických systémů.....	30
2.6 Lokální modely demokracie.....	31
2.6.1 Neparticipativní model – model A.....	32
2.6.2 Apoliticko–demarchistický – model B	32
2.6.3 Konsenzuální model – model C.....	32

2.6.4	Kompetitivní – model D	33
2.7	Teorie koalic.....	33
2.7.1.1	Americká tradice	34
2.7.1.2	Evropská tradice	34
2.7.2	Pojetí teorie koalic dle Stanislava Balíka	35
2.7.2.1	Minimální vítězná ideově propojená	35
2.7.2.2	Minimální vítězná ideově nepropojená koalice.....	35
2.7.2.3	Velká koalice	36
2.7.2.4	Nadměrná ideově propojená koalice	36
2.7.2.5	Nadměrná ideově nepropojená koalice	37
2.7.2.6	Široká koalice	37
2.7.2.7	Všestranická koalice	37
2.7.3	Pojetí teorie koalic dle Petra Jüptnera.....	38
2.7.3.1	Nejmenší obce	38
2.7.3.2	Obce menší střední velikosti	39
2.7.3.3	Obce větší střední velikosti	40
2.7.3.4	Největší obce	40
3	Vlastní práce	42
3.1	Charakteristika městské části Praha – Dubeč.....	42
3.1.1	Historie.....	43
3.1.2	Obyvatelstvo	44
3.1.2.1	Vývoj počtu obyvatelstva	44
3.1.2.2	Věková struktura obyvatelstva	46
3.1.2.3	Vzdělanostní struktura obyvatelstva.....	46
3.1.2.4	Národnostní struktura obyvatelstva.....	47
3.1.2.5	Náboženství	48
3.1.2.6	Bydlení	48
3.1.2.7	Ekonomická aktivita obyvatelstva.....	50
3.1.2.8	Vývoj nezaměstnanosti.....	50
3.2	Dopravní dostupnost	52
3.3	Školství.....	53
3.3.1	Mateřské školy	53
3.3.2	Základní školy.....	54
3.4	Zdravotnictví	55

3.5	Sociální péče	55
3.6	Občanská vybavenost a místní spolky	55
3.6.1	Pořádané akce	58
3.7	Příroda a turistika	58
3.7.1	Přírodní park Říčanka	58
3.8	Obecní témata.....	60
3.9	Analýza volebních výsledků	62
3.9.1	Volby v roce 1994.....	63
3.9.2	Neplatné volby v roce 1998	64
3.9.3	Volby v roce 1999.....	66
3.9.4	Volby v roce 2002.....	67
3.9.5	Volby v roce 2006.....	68
3.9.6	Volby v roce 2010.....	70
3.9.7	Volby v roce 2014.....	71
3.9.8	Volby v roce 2018.....	72
3.9.9	Shrnutí výsledků voleb a volební účast	73
3.10	Analýza charakteru lokální politiky	76
3.10.1	Aktéři místního politického dění	76
3.10.2	Politická příslušnost kandidátů	76
3.10.3	Kontinuita kandidatury	79
3.10.4	Konfliktní linie a participace občanů, teorie koalic	83
3.10.5	Lokální model demokracie	85
	Závěr	87
	4 Seznam použitých zdrojů	90
	5 Přílohy	96

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Katastrální vymezení Praha – Dubeč	42
Obrázek 2 - Znak a vlajka Dubče	43

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Počet volených členů zastupitelstva	16
Tabulka 2 - Tři kategorie členění volebních obvodů.....	21
Tabulka 3 -Počty podpisů na peticích podle § 21 odst. 4	23
Tabulka 4 - Obce podle počtu obyvatel (2017)	27
Tabulka 5 - Typologie lokálních modelů demokracie	31

Tabulka 6 - Natalita, mortalita a přírůstek obyvatelstva.....	45
Tabulka 7 - věková struktura obyvatel	46
Tabulka 8 - národnostní struktura obyvatel	47
Tabulka 9 - Náboženské složení	48
Tabulka 10 - Domovní fond.....	49
Tabulka 11 - Ekonomická aktivita obyvatelstva.....	50
Tabulka 12 - Vyjíždějící do zaměstnání a škol.....	50
Tabulka 13- Výsledky voleb v roce 1994.....	63
Tabulka 14 - výsledky neplatných voleb 1998	65
Tabulka 15 - Výsledky voleb v roce 1999	66
Tabulka 16 - Výsledky voleb v roce 2002.....	68
Tabulka 17 – Výsledky voleb v roce 2006	69
Tabulka 18 - Výsledky voleb v roce 2010	71
Tabulka 19 - Výsledky voleb v roce 2014.....	72
Tabulka 20- Výsledky voleb v roce 2018.....	73
Tabulka 21 - Index plurality	74
Tabulka 22 - kandidáti a zvolení zastupitelé dle politické příslušnosti	78
Tabulka 23 - komparace volebních výsledků parlamentních stran.....	79
Tabulka 24 - vzniklé povolební koalice.....	85

Seznam grafů

Graf 1- Vývoj počtu obyvatel	44
Graf 2 - Vzdělanostní struktura obyvatel Dubče	47
Graf 3 – Bytový fond.....	49
Graf 4 - Vývoj nezaměstnanosti	52
Graf 5- analýza volení účasti	75

Seznam použitých zkratk

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická
 ODS – Občanská demokratická strana
 SNK – Sdružení nezávislých kandidátů
 NK – nezávislí kandidát
 PP – politická příslušnost
 DPS – dům s pečovatelskou službou

1 Úvod

Politika na komunální úrovni se týká každého z nás. Každý z nás žije v nějaké obci nebo městě, kde rozhodování místní samosprávy výrazně ovlivňuje kvalitu našeho života. Avšak výzkum komunální politiky byl dlouhá léta opomíjen.

Zkoumání politiky na komunální úrovni se do centra zájmu politologů dostává až koncem 90. let minulého století. Tento trend byl umožněn provedenou reformou veřejné správy a následnou decentralizací moci státní správy. Zájem o komunální politiku se také prohloubil vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004.

V České republice je nejvíce obcí v kategorii malých obcí. Právě v těch bývá velmi komplikovaný výzkum komunálního politického prostředí, protože nikdy není stejné. Právě z těchto důvodů je nejčastější formou zkoumání případová studie.

Diplomová práce se zabývá vývojem místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč, která se nachází na jihovýchodní periferii hlavního města Prahy. Pro tuto městskou část je charakteristický její stále vesnický ráz, kdy zástavbu tvoří převážně rodinné domy. Politické prostředí je ovlivněno osobními vztahy místních politických subjektů, což je charakteristické zejména pro menší obce. Je zde ale patrný i vliv hlavního města Prahy, kdy rozhodování voličů ovlivňují politické strany. V průběhu sledovaného období (1994-2018) dochází v Dubči k určitým změnám v politickém prostředí. Tyto změny budou podrobně rozebrány v praktické části této práce.

Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je zjistit faktory, které ovlivňují charakter politického rozhodování místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč. Prvním dílčím cílem diplomové práce je charakterizovat hlavní socioekonomické a demografické ukazatele městské části a zjistit jejich možný vliv na vývoj a funkci samosprávy. Druhým dílčím cílem je identifikace hlavních aktérů politického procesu a analýza jejich vzájemných vztahů. Posledním dílčím cílem je, na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a za přispění komparace komunálních volebních výsledků z let 1994–2018, definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy.

1.2 Metodika

Pro vypracování této diplomové práce a splnění výše vytyčených cílů je použit výzkumný přístup, který bere v potaz různé způsoby rozhodování orgánů místní samosprávy, podle zařazení obce do dané velikostní kategorie. Pro získání potřebných dat jsou použity dvě základní techniky sběru dat, a to studium dokumentů a metoda dotazování. Dále jsou použity standardní metodologické postupy, a to zejména komparace. Celá diplomová práce bude mít formu případové studie.

V teoretické části práce jsou podrobně popsána teoretická východiska, která se vztahují k zadanému tématu práce. Studium platné legislativy a odborné literatury jsou vysvětleny základní informace o obecních zřízeních, orgánech samosprávy městských částí, volebních systémech a jejich komponentech, lokálních politických systémech a teoriích koalic.

Praktická část práce obsahuje stručnou historii městské části Praha – Dubeč. Podrobně zde jsou na základě dat z Českého statistického úřadu zkoumány demografické a socioekonomické ukazatele. V následující části jsou podrobeny podrobné analýze výsledky komunálních voleb v letech 1994 až 2018.

Další důležité informace jsou získány formou dotazování bývalých zastupitelů a obyvatel této městské části. Informace jsou čerpány i ze zápisů ze zasedání zastupitelstva, vydáních místního časopisu Rohožník a z kroniky Dubče.

2 Teoretická východiska

2.1 Veřejná správa

Pod pojmem veřejná správa jsou skryty správní činnosti a úřady, které na všech úrovních konají vždy v zájmu veřejnosti. Jednání v zájmu veřejnosti je hlavním aspektem, který veřejnou správu odlišuje od správy soukromé. Ta proti tomu jedná v zájmu soukromých cílů. Veřejná správa se dělí na státní správu a samosprávu. Ta se dále štěpí na správu územní a zájmovou.

Vykonavatelem veřejné správy je stát, samosprávy a jejich orgány a instituce. V její kompetenci jsou jen věci, které jsou jasně dány zákonem. (Čmejrek, Kopřiva, 2007, s.6)

2.2 Obecní zřízení v ČR

Obecní zřízení je upraveno v zákoně č. 128/2000 sb., o obcích, podle kterého je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů. Obec vytváří územní celek. Ten je definován územím obce. Obec je veřejnoprávní korporací, disponující svým vlastním majetkem a snahou chránit veřejný zájem. *„V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, jež vyplývá z těchto vztahů. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.*

V případě, že počet trvale žijících obyvatel v obci překročí hranici tři tisíc, může obec požádat o povýšení na město. Stanoví tak předseda Poslanecké sněmovny až po vyjádření vlády. Každá obec je spravována svým zastupitelstvem a k dalším orgánům obce patří rada obce, starosta, obecní úřad, komise a výbory. Zvláštním typem obce jsou statuární města, která lze dělit na městské části a obvody.

Pokud si obec obstarává své záležitosti samostatně, působí takzvaně v samostatné působnosti. V té je možné v rámci ochrany místních záležitostí vydávat i obecně závazné vyhlášky. Vyšší samosprávné celky mohou do samostatné působnosti obce zasahovat pouze zákonem stanoveným způsobem.

Pokud je zvláštním zákonem výkon státní správy svěřen orgánům obce, potom tak obec činí v přenesené působnosti. V rámci přenesené působnosti, pokud je k tomu oprávněna, může obec vydávat nařízení obce. Pro obecně závazné vyhlášky a nařízení obce vždy platí, že aby byly platné, tak musí být jejich předpis vyvěšen minimálně 15 dní na úřední desce obce. (Čmejrek, Kopřiva, 2007, s.26-27)

2.3 Orgány samosprávy městské části

Dubeč je městskou částí hlavního města Prahy, a proto se řídí zákonem číslo 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze. Je vedena ve správním obvodu Prahy 10 a přenesenou působnost vykonává Praha 15. V rámci komparace informací o obecním zřízení v ČR jsou městské části proti obcím v horším postavení. Jejich závislost na hlavním městě, v porovnání s obcemi a kraji, je výrazná. Jeden z hlavních rozdílů je v tom, že městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky, tato pravomoc zůstává v kompetenci hlavního města Prahy.

2.3.1 Zastupitelstvo městské části

O členech zastupitelstva městských částí rozhodují občané v komunálních volbách. Volby se konají každé čtyři roky a zisk mandátu je podmíněn zvolením ve volbách. Zastupitel musí svou funkci vykonávat osobně a má svá práva a povinnosti. Zvolený zastupitel má právo předkládat návrhy k projednání, může vznášet dotazy, připomínky a jiné další podněty. K jeho povinnostem patří hájit zájmy občanů, účastnit se zasedání zastupitelstva a vystupovat tak, aby nijak neohrozil vážnost svěřené funkce.

Počet členů zastupitelstva stanovuje stávající zastupitelstvo, nejpozději 85 dní před konáním voleb. Pokud ze strany zastupitelstva nedojde k určení počtu zastupitelů pro nadcházející volby v této lhůtě, tak se počet členů zastupitelstva určuje podle počtu obyvatel (stav k 1.lednu roku konání voleb) a velikosti daného územního obvodu. Níže uvedená tabulka znázorňuje počet volených členů zastupitelstva podle počtu obyvatel. Rozhodnutí o počtu členů zastupitelstva musí být vyvěšeno nejpozději do 2 dnů na úřední desce, nebo zveřejněno jiným pro danou městskou část obvyklým způsobem.

Tabulka 1 - Počet volených členů zastupitelstva

do 500 obyvatel	5 až 9 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 30 000 obyvatel	15 až 25 členů
nad 30 000 do 70 000 obyvatel	25 až 35 členů
nad 70 000 obyvatel	35 až 45 členů

Zdroj: zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze, dle vlastního zpracování

Zastupitelstvo rozhoduje ve věcech, které jsou určeny zákonem 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze nebo zvláštním zákonem. Zvolené zastupitelstvo volí a může odvolávat z funkce starostu, zástupce starosty a členy rady městské části. Stanovuje také počet uvolněných členů zastupitelstva a výši odměny pro neuvolněné členy. Zastupitelstvo samo schvaluje program pro rozvoj městské části (pokud je v souladu s programem rozvoje hlavního města Prahy), rozpočet a závěrečný účet, nebo ruší a zřizuje příspěvkové organizace. Právem zastupitelstva je také vyjadřovat se k rozvoji, návrhům rozpočtu nebo změně územního plánu hlavního města Prahy. Důležitou pravomocí je možnost vyhlášovat místní referenda a rozhodování v majetkoprávních úkonech městské části.

Na rozdíl od zastupitelstev obcí se samostatnou působností nemůže zastupitelstvo městské části vydávat obecně závazné vyhlášky. Tato pravomoc zůstává hlavnímu městu Praze. Zastupitelstvo je usnášeníschopné, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Zastupitelstvo se schází dle potřeby minimálně jednou za 3 měsíce. Pokud dojde k situaci, kdy se zastupitelstvo není schopno sejít ani jednou v průběhu šesti měsíců, tak aby bylo usnášeníschopné, zastupitelstvo hlavního města Prahy jej rozpustí.

Všechna zasedání zastupitelstva jsou veřejná a svolává je starosta městské části. Starosta je povinen svolat zastupitelstvo na žádost primátora hlavního města, nebo pokud o to požádá alespoň jedna třetina členů zastupitelstva. Z každého zasedání zastupitelstva se musí pořádat zápis. (Zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze)

2.3.2 Rada městské části

Rada obce je v oblasti samostatné působnosti výkonným orgánem obce, který je přímo odpovědný zastupitelstvu městské části. Radu městské části tvoří starosta, místostarosta a další členové, kteří jsou voleni z řad zastupitelů.

Počet členů rady musí být vždy lichý. Minimální počet je 5 a maximální 9 členů. Tento počet nesmí překročit jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Pokud má zastupitelstvo městské části méně než 15 členů, rada se nevolí a její funkce zastává starosta, popřípadě ve zvláštních případech zastupitelstvo. Pokud v průběhu volebního období poklesne počet zastupitelů pod hranici pro zřízení rady (a nejsou nahrazeni náhradníky), rada se do 30 dnů od této události rozpustí. Naopak pokud počet členů rady přesáhne jednu třetinu počtu členů zastupitelstva, rada i nadále plní své funkce. V případě, že poklesne počet členů rady pod 5 a počet radních nebude na nejbližším jednání doplněn, výkon funkcí rady přechází na zastupitelstvo. To může svěřit plnění úkolů starostovi.

Rada dle schváleného rozpočtu zajišťuje hospodaření městské části. Po návrhu tajemníka městské části zřizuje a ruší odbory úřadu, schvaluje organizační řád, jmenuje a odvolává vedoucí odborů a stanovuje jejich platové ohodnocení. K činnosti rady městské části dále patří projednávat návrhy a připomínky předložené zastupiteli nebo komisemi rady. V případech, kdy dojde k odstoupení člena zastupitelstva, prohlašuje jeho náhradníka novým členem. Rada se schází dle nutnosti a její zasedání jsou neveřejná. (Zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze)

2.3.3 Starosta městské části

Starosta je spolu s místostarostou volen zastupitelstvem městské části z řad jeho členů. Podmínkou zvolení je nutnost být občanem České republiky. Městkou část zastupuje navenek. Za výkon své funkce je odpovědný zastupitelstvu městské části. Starosta svolává i řídí zasedání zastupitelstva městské části a jeho rady. Informuje také veřejnost o činnosti městské části.

K důležitým pravomocem starosty patří jmenování a odvolání tajemníka městské části. V těchto záležitostech je nutné mít i souhlas ředitele magistrátu hlavního města Prahy, jinak jmenování i odvolání pozbývá platnosti. Při zabezpečování záležitostí týkající se místního pořádku v městské části, je starosta oprávněn požádat o součinnost městskou Policii

hlavního města Prahy nebo Polici ČR. Ti jsou povinni, pokud jim v tom nebrání jiné zákony, spolupráci poskytnout.

Starosta má také možnost účastnit se jednání zastupitelstva hlavního města Prahy, kde mu v případě jeho zájmu o projev, musí být uděleno slovo. To platí pouze v případě, pokud se jedná o záležitosti týkající se městské části, ve které vykonává svou funkci a jeho názor má pouze poradní funkci. (Zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze)

2.3.4 Úřad městské části

V čele úřadu městské části stojí starosta. Krom starosty tvoří úřad městské části místostarosta, tajemník (pokud je jeho funkce zřízena) a zaměstnanci městské části.

Tajemníkem úřadu se může stát pouze osoba, která se nijak neangažuje v žádné funkci v politické straně, nebo hnutí. V případech, kdy není funkce tajemníka zřízena, zastává jeho funkci starosta městské části. Tomu je také tajemník úřadu odpovědný při plnění veškerých úkolů úřadu městské části v samostatné i přenesené působnosti. Funkce tajemníka je zřizována vždy, pokud úřad městské části zajišťuje výkon přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo obci s rozšířenou působností. (Zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze)

2.3.5 Orgány zastupitelstva a rady obce

K dalším orgánům zřizovaných zastupitelstvem a radou městské části patří výbory a komise.

Zastupitelstvo městské části pro jednotlivé úseky své činnosti zřizuje výbory, které slouží jako poradní orgány. Předsedu výboru volí zastupitelstvo městské části z řad stávajících členů zastupitelstva, ostatní členové výboru mohou být z řad občanů městské části. Výbory své návrhy předkládají zastupitelstvu. Počet členů výboru musí být vždy lichý.

Zastupitelstvo vždy musí zřídit kontrolní a finanční výbor. K činnostem kontrolního výboru patří kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva a rady městské části a dodržovat právní předpisy ostatními výbory a úřadem městské části. Proti tomu finanční výbor je odpovědný za kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky městské části. Proto ani v jednom z výše zmíněných výborů nesmí být členem starosta, místostarosta, tajemník ani žádná jiná osoba, která pracuje či se jinak angažuje v rozpočtové či účetní agendě úřadu městské části. Povinnost zřídit výbor pro národnostní menšiny je podmíněn výsledky posledního sčítání lidu. Tento výbor je zřizován v případech, pokud v územním obvodu

městské části žije alespoň 5 % občanů hlásících se k jiné národnosti než české. Usnesení výboru nabývá platnosti, pokud s ním souhlasí nadpoloviční většina členů.

Zřizování komisí, jako poradních a iniciativních orgánů, spadá do kompetencí rady městské části. Komise je za své jednání zodpovědná radě, té také předkládá své návrhy a náměty k projednání. (Zákon 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze)

2.4 Volby

Jedním ze základních pilířů demokracie je pořádání pravidelných svobodných voleb. Volby poskytují občanům možnost výběru mezi různými politickými subjekty. Ať už se jedná o jednotlivé strany či samostatné kandidáty, tak voliči svým výběrem pomáhají ustanovit zákonné politické a správní orgány. Volby umožňují zjistit, jaké je aktuální politické rozložení sil. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.51-52)

V České republice rozlišujeme tyto druhy voleb do zastupitelských orgánů: volby komunální, krajské, poslanecké, senátní a volby do institucí a komisí Evropské unie. (Káňa,2004, s.20-21). Od roku 2012 volí občané České republiky přímou volbou i prezidenta.

2.4.1 Volební systémy

Volebním systémem je metodou, pomocí které je převedena politická participace občanů na volený zastupitelský orgán. Pokud by se na volební systém nahlíželo komplexněji, tak by vystihoval celý systém volebního mechanismu i se všemi jeho komponenty jako například volební obvod, struktura hlasu, forma kandidatury, volební klauzule či volební formule. U volebních systémech se nejčastěji používají dva základní volební principy, a to systém většinový a systém proporcionálního zastoupení. Tyto systémy se od sebe liší konstrukcí volebních obvodů. Většinový systém je založen na jednomandátovém volebním obvodu, oproti tomu proporcionální na vícemandátových obvodech. Ve většinovém systému je počet volených mandátů stejný, jako je počet volebních obvodů. Vyhrává zde ten kandidát, který obdrží relativní či absolutní určenou většinu hlasů.

K hlavním přednostem většinového systému patří jeho jednoduchost, vysoká personalizace volby a těsné sepětí mezi zvoleným zastupitelstvem a voliči daného volebního obvodu. Nevýhodami jsou disproportionálnost volebních výsledků, která zvýhodňuje větší volební strany proti těm menším, nebo nově vzniklým. Další nevýhodou většinového

systemu je, že nedostatečně informuje o rozložení politických sil v daném politickém prostoru.

U proporcionalního systému, kde je využíváno vícemandátových obvodů, voliči nedávají hlas jednotlivým kandidátům, nýbrž kandidátním listinám. K výhodám tohoto systému patří větší spravedlivost, než je tomu u většinového volebního, dále pak systém lépe odhaduje rozložení politických sil v daném politickém prostoru. K nevýhodám patří hlavně složitost a těžkopádnost systému a obtížnější přepočítání hlasů na mandáty pomocí volebních formulí. Dále se zde obtížněji sestavují výkonné koalice a kandidáti jsou často více závislí na stranických strukturách nežli na voličích. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.52-53)

2.4.2 Komunální volby

Komunální volby využívají proporcionalního volebního systému. Termín konání voleb do zastupitelstva obcí je každé čtyři roky. Komunální volby jsou upraveny zákonem č. 491/2001 Sb. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 59-60)

2.4.2.1 Volební právo

Už od prvních samostatných voleb po sametové revoluci v roce 1990 přísluší každému občanovi aktivní i pasivní volební právo. Tedy právo volit a právo kandidovat. Tato práva má každý, kdo dosáhl určitého věku, pokud výkon volebního práva nebyl z nějakého důvodu omezen. V tuzemsku, stejně tak jako ve většině ostatních evropských zemí, má právo volit občan starší 18 let. Tato věková hranice platí v obecních volbách pro aktivní i pasivní volební právo. Kandidatura ve volbách do poslanecké sněmovny je podmíněna dosažením věku 21 let, do senátních voleb musí mít kandidát 40 a více let. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.51) V komunálních volbách je pasivní volební právo podmíněno nejen dosažením věku 18 let, ale i nutností mít trvalé bydliště v dané obci. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.60-61)

Volební právo se řídí dle principů všeobecnosti, rovnosti, přímosti a tajnosti. Všeobecností volebního práva je myšleno, že každý, kdo splňuje výše zmíněné podmínky, má volební právo. Rovností volebního práva se rozumí, že všichni voliči jsou si rovni z hlediska počtu hlasů, kterými disponují a hlas každého voliče má stejnou váhu. Přímost volebního práva znamená, že voliči hlasují přímo pro kandidáty a kandidátní listiny, takže voliči svým hlasem bezprostředně rozhodují o tom, kdo má být zvolen. V nepřímých volbách

dochází k volbě kandidáta prostřednictvím kolegia volitelů. Tento typ voleb se používá například ve Spojených státech amerických při volbě prezidenta. Volební právo musí být tajné, tudíž při volbách musí být zajištěno, že nepůjde žádným způsobem zjistit, komu volič udělil svůj hlas. Volba je svobodná, proto žádný volič nesmí být vystaven jakémukoli nátlaku, aby svůj hlas odevzdal pro určitého kandidáta, nebo kandidátní listinu. Proto, aby byly volby funkční, musí být zajištěna politická pluralita, to znamená, že volič musí mít možnost výběru mezi více kandidáty. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.51-52)

2.4.2.2 Volební obvod

Velikost volebního obvodu je jedním z nejdůležitějších parametrů. Je měřena dle počtu přidělených mandátů v daném obvodu. Územní rozloha ani počet obyvatel, či počet voličů při určování velikosti obvodu nehraje roli. Samotná velikost volebního obvodu se zásadním vlivem podepisuje na proporcionalitě voleb. Platí zde úměra, čím více přidělených mandátů, tím proporcionalnější volby jsou. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55)

Ve volbách do zastupitelstev obcí je obec většinou tvořena jen jedním volebním obvodem, avšak k pravomocem zastupitelstva obce patří možnost vytvořit větší množství volebních obvodů. Je ale pevně stanoven minimální počet mandátů pro jeden daný obvod. V obci do 10 000 obyvatel musí být voleno minimálně 5 členů zastupitelstva, v obci do 50 000 obyvatel nejméně 7 členů zastupitelstva a v obcích s více než 50 000 obyvateli je podmínka volit nejméně 9 členů zastupitelstva. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 60)

Dle Balíka se velikost volebních obvodů značně liší a člení je do tří kategorií.

Tabulka 2 - Tři kategorie členění volebních obvodů

nízká	2-4 mandáty
střední	5-9 mandátů
vysoká	10 a více mandátů

Zdroj: (Balík, 2009 str. 92), dle vlastního zpracování

S volebním obvodem také souvisí pojem gerrymandering. Jedná se o používání volební geometrie. Za přispění volební geometrie je za určitých okolností možné posunutím hranice volebního obvodu získat pro některý politický subjekt výrazně lepší volební výsledek. Gerrymandering při vymezení volebního obvodu ve prospěch konkrétních

kandidátů či kandidátních listin zajímají pouze stranická kritéria. Při aplikaci gerrymanderingu je tedy důležité být důkladně obeznámen s geografickou distribucí hlasů pro jednotlivé strany. „Platí, že čím méně proporcionální je poměrný volební systém, tím snadněji lze ovlivnit výsledek voleb pomocí volební geometrie.“ V České republice lze gerrymandering aplikovat pouze na lokální úrovni. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55)

2.4.2.3 Forma kandidatury

Forma kandidatury je ovlivněna typem volebního obvodu. V jednomandátových volebních obvodech se používá personální forma kandidatury. V tuzemsku je používána například v senátních volbách. Tato volba je vysoce personalizovaná a volič vybírá přímo mezi kandidáty, kdy je brána v potaz i stranická příslušnost kandidátů. Ve vícemandátových volebních obvodech má forma kandidatury listinnou podobu. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55)

V listinných systémech rozlišujeme 3 typy kandidátních listin a to: přísně vázané, vázané a volné kandidátní listiny.

U přísně vázaných kandidátních listin volič vybírá pouze z přihlášených kandidátních listin. U těchto listin není možné ovlivnit pořadí osob na kandidátní listině přidělením preferenčního hlasu. Pořadí na kandidátní listině si určuje strana sama. Nelze ani hlasovat pro kandidáty na jiných kandidátních listinách. Tento typ listin se v prostředí komunálních voleb vyskytuje jen velmi výjimečně.

V případě vázané kandidátní listiny je pořadí kandidátů na listinách stále v režii samotných stran, avšak volič má právo udělovat preferenční hlasy. Udělování preferenčních hlasů je omezeno pouze na jednu stranu, nelze udělit preferenční hlas kandidátům z jiných stran. Kandidát tedy může při určité výši obdržených hlasů „přeskočit“ své spolukandidáty v pořadí kandidátní listiny. Potřebný počet hlasů je stanoven volebním systémem.

Třetím typem kandidátních listin jsou kandidátní listiny volné. U těchto listin si pořadí na kandidátní listině určuje opět strana samotná. Nicméně volič má právo hlasovat pro kandidáty napříč různými kandidátními listinami. Tato volební taktika se nazývá panašování. Přidělení mandátu poté probíhá na základě poměru všech preferencí, které byly uděleny kandidátní listině. (Balík, 2009 str. 95-96)

Ve volbách do zastupitelstev obcí v České republice je způsob kandidatury formou volných kandidátních listin. Tyto kandidátky podporují konkurenci uvnitř stran. Volné kandidátní listiny omezují vliv stranických lídrů a podporují užší vztah mezi voliči a volenými kandidáty.

Registrované politické subjekty (politické strany, politická hnutí) k přihlášení do voleb nepotřebují splňovat žádné speciální požadavky. Oproti tomu kandidátní listiny sdružení nezávislých kandidátů, musí ke kandidátní listině přiložit i petici, která musí být podepsána 7% obyvatel v dané obci, kteří podporují jejich kandidaturu. U samostatně kandidujícího nezávislého kandidáta je hranice nastavena na 0,5 - 5 %, dle velikosti obce či volebního odvodu. Petice je nutné odevzdat nejpozději 85 dní před volbami. Přehledněji je problematika potřebných počtů podpisů na peticích znázorněna v příložené tabulce č.3.

Každá politická strana, politické hnutí, sdružení nezávislých kandidátů, nezávislí kandidáti či sdružení politických stran nebo hnutí může přihlásit pouze jednu kandidátní listinu. Pokud je více volebních obvodů, tak mohou mít v každém volebním obvodu po jedné kandidátní listině. To platí i pro samotné kandidáty, ti mohou být zapsáni pouze na jedné kandidátní listině. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.60-61)

Tabulka 3 -Počty podpisů na peticích podle § 21 odst. 4

Obec, městská část, městský obvod,	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech	
	pro nezávislé kandidáty	pro sdružení nezávislých kandidátů
	z počtu obyvatel obce, městské části, městského obvodu, popřípadě volebního obvodu	
do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1500	7 %

Zdroj: Příloha k zákonu č. 491/2001 Sb., dle vlastního zpracování

2.4.2.4 Struktura hlasu

Každý volič má právo udělením svého hlasu vyjádřit svůj politický názor a preference. Struktura hlasu a forma kandidatury spolu velmi úzce souvisí. Odlišujeme dva druhy udělení hlasů: jediný a vícenásobný. Jediný hlas se, jak už bylo výše zmíněno, využívá

v České republice například u voleb do senátu. Lze ho využít i u vícemandátových volebních obvodů, kde se využívá u přísně vázaných kandidátních listin. „*U většinového volebního systému s absolutní většinou potřebnou pro získání mandátu lze používat alternativní hlas.*“ To znamená, že volič kromě hlasu pro preferovaného kandidáta označí i dalšího kandidáta. Vícenásobný hlas naopak umožňuje voliči disponovat takovým počtem hlasů, v jak velkém volebním obvodu dochází k hlasování. Limitovaný hlas je speciální variantou vícenásobného hlasu, kdy má volič k dispozici nižší počet hlasů, než je volený počet zastupitelů. Dalším specifickým případem je takzvaný dvojitý hlas, ten je typický pro smíšené volební systémy. Volič disponuje jedním hlasem jak v jednomandátovém volebním obvodu, tak jedním hlasem ve vícemandátovém volebním obvodu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.56-57)

V komunálních volbách v České republice disponuje každý oprávněný volič vícenásobným hlasem, což znamená, že má k dispozici takový počet hlasů, kolik je volených členů zastupitelstva obce. Voleb se každý volič musí účastnit osobně, volba v zastoupení není dovolena. Volič odevzdá svůj hlas v úřední obálce, kterou obdrží od volební komise. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.62)

Každý oprávněný volič může volit třemi různými způsoby. Buďto může na hlasovacím lístku zaškrtnout celou preferovanou volební stranu, tím pádem dává hlas každému kandidátovi na této kandidátní listině. Druhou možností je udělit hlas různým kandidátům napříč volebními stranami. Tím pádem každý ze zvolených kandidátů získá jeden hlas. Třetím způsobem je kombinace výše zmíněných možností. Volič může označit jednu volební stranu, může ale také udělit jednotlivé hlasy kandidátům z ostatních kandidátních listin. Při tomto způsobu volby získávají hlasy všichni samostatně označení kandidáti a z označené volební strany takový počet kandidátů, který zbývá do počtu volených mandátů v zastupitelstvu. (Balík, 2009 s. 97)

2.4.2.5 Volební klauzule

Volební klauzule neboli uzavírací klauzule je zákonem stanovená hranice, kterou musí politický subjekt překonat, aby mohl být zapojen do procesu přerozdělování mandátů. Pokud je vhodně nastavená, tak je jejím cílem předcházet průniku malých politických stran do zastupitelstva a tím i eliminace možného roztržštění zastupitelstva. Volební klauzule pro

komunální volby byla v České republice zavedena v roce 2001 a její výše byla 5 %. (Balík, 2009, s. 98-99).

Klauzule se upravuje dle počtu kandidátů na kandidátní listině s přihlédnutím k lokálnímu stranickému systému dané obce. Pokud nastane situace, kdy do dalšího vyhodnocování volebních výsledků nepostoupí alespoň 2 volební strany, tak je hranice volební klauzule snížena o 1 %, a v případě nutnosti se snižuje i dále, dokud není stanovená podmínka splněna. Další podmínkou je nutnost obsadit nadpoloviční většinu mandátů, popřípadě aby počet přidělených mandátů byl v obci vyšší než 5. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.63)

2.4.2.6 Volební formule

Volební formule je prostředek, kterým se převádějí získané hlasy na mandáty. Dělí se na volební kvóty a volební dělitele.

Volební kvóta určuje nejmenší možný počet hlasů, které kandidát musí obdržet, aby získal mandát. Příkladem volebních kvót jsou například kvóty: Hareova, Hagenbach-Bischoffova, Droopova, Imperialiho, nebo Hare-Nieamayerova formule.

Přepočítání hlasů pomocí metody volebního dělitele je o něco složitější. Předpokladem je, že mandát by měl získat ten kandidát, který vykazuje nejvyšší průměr hlasů na mandát. Volební zisk volebních stran je postupně dělen řadou čísel. Mandát je poté přidělen vždy straně, která vykazuje nejvyšší aktuální průměr na mandát. Příkladem volebních dělitelů je například d'Hondtův dělitel, Sainte-Laguë, Huntingtonův či dělitel Imperiali a další. (Balík, 2009 str. 101-102).

V České republice se ve volbách do zastupitelstev obcí využívá k přepočtu hlasů na mandáty d'Hondtova metoda volebních dělitelů. Přepočítání hlasů zajišťuje Český statistický úřad, který postupně dělí celkový počet všech obdržených hlasů kandidátní listiny čísly 1, 2, 3, 4 a tak dále. Dále se vypočítané podíly všech kandidujících stran seřadí dle velikosti. Děje se tak až do doby, dokud řada nemá stejný počet řad, jako je počet volených mandátů.

Jako rozdělit mandáty mezi volební strany už bylo vysvětleno. Je ale nutné ještě přidělit mandát konkrétnímu kandidátovi na kandidátní listině. V tomto případě dochází k dělení celkového zisku volební strany počtem kandidátů této strany. Pokud některý z kandidátů obdrží minimálně o 10 % více hlasů, než je průměrný počet hlasů dané volební strany na jednoho kandidáta, může se na kandidátní listině posunout na první místo. Pokud

se takových kandidátů sejde více, tak jejich pořadí určuje počet individuálně získaných hlasů. Pokud si jsou kandidáti rovni i v počtu získaných hlasů, určuje pořadí původní postavení na kandidátní listině. Pokud nedochází ke změně pořadí na kandidátní listině, tak jsou mandáty přiděleny podle pořadí na kandidátní listině. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.63-64). Pro jednodušší vysvětlení, lze výpočet znázornit tímto vzorcem:

$$\text{Počet hlasů nutný pro postup na první pozici kandidátní listiny} \geq 110 \% \frac{\text{počet hlasů získaných volební stranou}}{\text{počet kandidátů na kandidátní listině}}$$

2.4.3 Volební kampaně

V zákoně číslo 491/2001 Sb. O volbách do zastupitelstev obcí se říká, že starosta má oprávnění minimálně 16 dní před volbami vymezit plochu pro vylepení volebních propagačních materiálů, musí zde ale být zajištěna zásada rovnosti pro všechny kandidáty.

Zákon dále uvádí, že v období od tří dnů před volbami, až do doby uzavření volebních místností, nesmějí být zveřejňovány žádné výsledky volebních průzkumů. Rovněž je v den konání voleb zakázána jakákoli volební propagace tam, kde je umístěna volební místnost a v jejím nejbližším okolí. (Zákon č. 491/2001 Sb.)

Je totiž nutné, aby bylo zamezeno eventuálnímu ovlivňování voličů publikováním často zavádějících informací z předvolebních průzkumů. Porušení těchto zákonů je bráno jako přestupek a fyzické osobě hrozí sankce až 30 000 Kč, právnické osobě až do výše 500 000 Kč. (Outlý, 2003, s.29)

2.5 Lokální stranické systémy

2.5.1.1 Politické strany na lokální úrovni

Politické strany napomáhají k fungování politických systémů, a proto jsou i v obcích a regionech důležitým prostředníkem mezi politickou mocí a občany. Strany reflektují názory lidu a jsou tvořeny aktivními občany, kteří mají společné názory a snaží se prosadit své zájmy. Prostřednictvím voleb se snaží získat co nejvyšší počet mandátů, na jejichž základě usilují o co největší podíl moci.

V současné době se problematice spojené se změnami struktur uvnitř politických stran dává větší prostor. Dle Čmejřka, lze rozeznat dva odlišné typy charakteristické pro tuto problematiku. Jedním z nich je jev, který je typický pro západoevropské země, kde dochází k velkému útlumu politického stranictví. Politickým stranám výrazně ubývají počty jejich členů, a to se projevuje i klesající volební účastí. K tomuto jevu dochází převážně na místní úrovni. Dalším identifikovaným problémem je naopak upevňování pozic politické strany ke státní moci. Tento jev se označuje též jako „parlamentizace“ nebo také „governmentalizace“. (Čmejrek, 2008, s. 57-59)

Zajímavějším se jeví zkoumání politického stranictví na lokální úrovni. To ukazuje, že zapojení politických stran na lokální úrovni závisí především na velikosti obce dle počtu obyvatel. Česká republika je velmi specifickým případem, má totiž silně roztržštěnou sídelní strukturu s velkým počtem obcí venkovského typu. V tabulce č. 4 je znázorněn počet obcí rozdělených dle jejich počtu obyvatel v roce 2017. Vyniká zde hlavně počet obcí, které mají méně než 200 obyvatel. Je jich téměř jedna čtvrtina.

Tabulka 4 - Obce podle počtu obyvatel (2017)

Počet obyvatel	Počet obcí
Celkem	6 258
do 199	1 440
od 200 do 499	2 000
od 500 do 999	1 374
od 1 000 do 1 999	748
od 2 000 do 4 999	422
od 5 000 do 9 999	144
od 10 000 do 19 999	68
od 20 000 do 49 999	44
od 50 000 do 99 999	12
nad 100 000	6

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Ve velkých městech se v politickém spektru zpravidla objevují všechny parlamentní politické strany, které se podělí o většinu mandátů. Doplní je strany neparlamentní a regionální. Nezávislí kandidáti a jejich sdružení jsou těmito stranami utlačováni. U menších obcí se politické strany sice také objevují, nicméně kandidáti těchto stran jsou velmi často bez stranické příslušnosti. To nám potvrzuje tvrzení, že stranické struktury v malých obcích

jsou velmi slabé. Obce do 2000 obyvatel mají neúplné stranické spektrum, v obcích pod 1000 obyvatel se často neobjevuje ani jedna politická strana. Převládají zde nezávislí a jejich sdružení. Politický systém v malých městech je spojen s blízkými vztahy mezi obyvateli a voliči často rozhodují podle svých osobních sympatií. (Čmejrek, 2008, s.59-64)

2.5.1.2 Nezávislí v lokální a regionální politice

Výskyt nezávislých kandidátů je spojen hlavně s politickým spektrem na lokální úrovni. Míra jejich zapojení je závislá na velikosti obce. V nejmenších obcích jsou hlavními aktéry politického dění, kdežto u větších obcí pouze doplňují ve volbách parlamentní a regionální politické strany. Nezávislí také často doplňují přímo kandidátní listiny politických stran. Nezávislí kandidáti mohou v některých případech klamat. Jejich sdružení sice ve většině případů skutečně nemají žádnou stranickou příslušnost, ale v některých případech mohou být sdružení nezávislých kandidátů tzv. záložní kandidátní listiny politických stran. (Čmejrek, 2008, s.59-68)

2.5.2 Politická participace občanů

K hlavním problémům přetrvávajícím v současných moderních systémech zastupitelské demokracie patří nízká politická participace obyvatel. Proto je snahou smazat propasti, které se vytvořily mezi politikou na národní a lokální úrovni. Míra zapojení občanů je odlišná i v centrech a na periferiích a mezi městem a venkovem. Možným řešením tohoto problému je decentralizace moci ve veřejné správě a snaha v co největší míře aplikovat princip subsidiarity, tedy aby rozhodování probíhalo na nejnižší úrovni, co nejbližší k samotným obyvatelům. „*Politická participace občanů poskytuje veřejným úřadům potřebnou legitimitu a prostředky nutné k efektivnímu rozhodování*“ Participace je také chápána jako nástroj pro dosažení cílů jednotlivců. Z jiného hlediska je chápána také jako občanův projev vztahu k místní komunitě. Pomocí občanské participace lze též řešit problémy sociální exkluze vyloučených skupin obyvatelstva.

Volební účast, která patří k základním indikátorům politické participace, klesá, což jen potvrzuje fakt, že občané ztrácejí zájem o politické dění. Výše volební účasti závisí i na typu voleb. S velmi nízkou volební účastí se potýkají volby do evropského parlamentu a senátu České republiky. Proti tomu volbám do poslanecké sněmovny ČR a volbám do

obecních zastupitelstev přikládají občané větší váhu. U voleb do poslanecké sněmovny je pro ně jednodušší se identifikovat se svým státem a rozhodovat o tom, komu bude přisouzena zákonodárná moc. U obecních voleb rozhodují o obsazení zastupitelstva, které bude svým rozhodováním přímo ovlivňovat kvalitu jejich života. Volební účast v obecních volbách sice nedosahuje takových výsledků, jako u voleb do poslanecké sněmovny, přesto je výrazně vyšší než u ostatních typů voleb. Volební účast v obecních volbách je proměnlivá podle toho, zda se jedná o volby do zastupitelstev ve městech, nebo ne. V obcích neměstského typu je tradičně vyšší volební účast. (Čmejrek, 2008, s. 69-74)

2.5.3 Suburbanizace

Pro pochopení této problematiky je potřebné si nejdříve přiblížit samotnou urbanizaci. V minulosti se industrializace a technický vývoj staly hlavními příčinami růstu měst. Stěhovali se do nich převážně venkovští obyvatelé. Samotný proces urbanizace má své, zejména fyzické limity. Města mají určitou kapacitu a jejich rozšiřování není možné donekonečna. Časem proto dochází k obrácení situace, kdy jsou města naopak vylidňována. Nejčastěji se zajištěné rodiny z centra stěhují do příměstských oblastí. Tento jev se nazývá suburbanizace a umocňuje ho rychlé budování dopravní infrastruktury spojené s rychlým růstem automobilismu. Suburbanizace má na města i negativní vliv, a tím je jejich rozšiřování a zvyšování individuální automobilové dopravy. Ruku v ruce s procesem suburbanizace jde proces deindustrializace měst.

Tyto vlivy byly v České republice výrazně utlumeny komunismem. Po sametové revoluci, se projevil rychlý nástup urbanizace. Ta se celkem rychle převrátila na suburbanizaci. (Vobecká, Kostelecký, 2007, s.11-17)

2.5.4 Štěpení komunit

Štěpící linie patří k důležitým prvkům při zkoumání procesu formace stranického systému. Štěpení je odlišné pro různé velikosti obcí. Zatímco ve větších obcích jsou v politickém spektru konfrontovány převážně různé politické strany, v menších venkovských obcích lze identifikovat více štěpících linií. Ty nemají žádnou formální podobu a vznikají na základě odlišných představ občanů o budoucím směřování obce či odlišnými prioritami.

Nejčastějším druhem štěpení na lokální úrovni je rozdělení na takzvané starousedlíky a přistěhovalce (jinak také novousedlíci či „náplava“). Toto štěpení je typické pro suburbální oblasti a obce v blízkosti velkých měst, o které mají velký zájem developeři, a které si udržují vesnický ráz a blízkost s přírodou. Ke štěpení dochází nejen mezi starousedlíky a přistěhovalci, ale postupem času může docházet i ke vzniku konfliktní linie mezi jednotlivými „vlnami“ přistěhovalců. Může se jednat i o štěpení mezi místními občany a chataři. Ti většinou pocházejí z větších měst a překvapivě často se angažují do místního života. K dalším druhům štěpení komunit patří štěpení lokální identitou, náboženstvím či historickým určením. Pro nejmenší obce je též obvyklé i štěpení dle etniky.

Problémy štěpení komunit uvnitř venkovských obcí jsou chápány jako problémy starosty, který by se je měl pokusit řešit. (Čmejrek a kol, 2009, s.33-36)

2.5.5 Pluralita politických systémů

Snaha o změření plurality politických systémů na lokální úrovni, je stejně obtížná, jako pokusy použít na tuto úroveň jiné výzkumné metody a politické teorie, které jsou typické pro vyšší úrovně politických systémů. Pluralita je na celostátní úrovni spojená se soutěživostí a se vznikem opozice. Pokud se jedná o soutěživý politický systém, tak se u něj nejčastěji zkoumá dynamika změn prostřednictvím měření polarizace a fragmentace.

Nejčastěji používanou metodou pro zjištění šíře stranického systému je Laakso-Taageperaův **index efektivního počtu stran**. Určuje jí pomocí relativní velikosti počtu volebních stran. Lze ho vypočítat pomocí vzorce:

$$i_{eps} = \frac{1}{\sum_{i=1}^n p_i^2}$$

Kde je p_i je „součet kvadrátů podílů jednotlivých stran na celkovém počtu křesel v zastupitelstvu“, nebo „součet kvadrátů podílu volebních zisků jednotlivých stran na celkovém počtu odevzdaných hlasů“ V případě, že má index hodnotu 1, jedná se o nepluralitní systém. Čím vyšší je hodnota indexu, tím větší je fragmentace volebního systému.

Pokud se ale tyto metody aplikují na lokální prostředí, může to vést ke zkresleným či dokonce chybným závěrům. V menších venkovských obcích se převážně vyskytují dva aspekty. Prvním z nich je příliš nízká ideologizace této úrovně politiky, čímž je znemožněno měření polarizace a ideové vzdálenosti politických subjektů. Druhým aspektem je charakter

lokálního stranictví, který je pro tuto úroveň specifický, zejména kvůli absenci „běžného“ politického stranictví a velké role nezávislých kandidátů.

Pro zjištění plurality stranického systému na lokální úrovni je lepší využít **indexu plurality**. Pluralitním systémem je pak ten, u kterého podíl počtu kandidátů na kandidátních listinách převyšuje počet volených zastupitelů, tedy index plurality je > než 1. Pluralitním tedy může být i systém, kde se objevuje pouze jedna kandidátní listina, na níž je ale vyšší počet kandidátů, než je počet rozdělovaných mandátů. Dle „neklasické“ teorie, ale nelze považovat za pluralitní systém takový, který neumožňuje výměnu celého vedení v obci. Podle této teorie by tedy měla být splněna podmínka, kdy $i_p \geq 2$. V obcích malé velikosti, ale tato situace nastává jen zcela výjimečně. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.108-113)

2.6 Lokální modely demokracie

Z hlediska lokálních stranických modelů je kritériem pro klasifikaci venkovských obcí způsob, jakým jsou sestavovány kandidátní listiny. Už samotné sestavování těchto listin je známkou předvolebního boje a má své zavedené vzorce chování a mechanismy stranického systému.

Hlavními kritérii pro předvolební sestavování kandidátních listin je formát lokálního stranického systému a úroveň rivality. Podle míry rivality se dělí na kooperativní a nekooperativní modely a podle stranického systému na pluralitní a nepluralitní. Za pluralitní systém je brán takový systém, kde má $I_p > 1$. Dále lze ale rozlišovat i systém semipluralitní ($1 < I_p \leq 2$) a „skutečně“ pluralitní ($I_p \leq 2$).

Obce se dělí dle těchto kritérií na čtyři modely (viz. Tabulka č.5), a to: Neparticipativní model, apoliticko-demarchistický, konsenzuální model a kompetitivní model.

(Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.154–157)

Tabulka 5 - Typologie lokálních modelů demokracie

Nepluralitní systém	Nekooperativní strategie		Kooperativní strategie		Index plurality
	A Neparticipativní model		Apoliticko- demarchistický model	B	
Pluralitní systém	D Kompetitivní model	semipluralitní (D1)	semipluralitní (C1)	konsenzuální model C	$(1 < I_p \leq 2)$
		pluralitní (D2)	pluralitní (C2)		$(I_p \leq 2)$

Zdroj: Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.157, dle vlastního zpracování

2.6.1 **Neparticipativní model – model A**

Neparticipativní model se týká obcí, ve kterých se vyskytuje nepluralitní systém spolu s nekooperativní strategií aktérů. Nezájem místních občanů o politické dění v obci na lokální úrovni do jisté míry ohrožuje i vlastní autonomii municipality. Příkladem problémů v obci, které budí v místních nezájem o politiku, jsou dodatečné volby či jejich opakování, nebo zadluženost obce. Obyvatelé se bojí přebrat odpovědnost, aby nemuseli čelit kritice. V předvolebním období se pouze sestavují kandidátní listiny, na kterých se objevuje jen úzké jádro aktivních občanů. Obec je často ve stavu, kdy jí hrozí zánik a připojení k nejbližším sousedům. Snaha o zlepšení je obtížná a značně omezená. Řešením mohou být nově přistěhovalí obyvatelé, kteří mají zájem o udržení obce. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.157–158)

2.6.2 **Apoliticko–demarchistický – model B**

Apoliticko-demarchistický model se týká obcí, ve kterých se vyskytuje nepluralitní systém a kooperativní strategie aktérů. Kandidatura se týká jednoho politického subjektu, který má stejný počet kandidátů jako je rozdělováno mandátů, tudíž výsledky voleb nejsou překvapením. Sestavování kandidátních listin má formu náboru, kdy jde hlavně o zachování samostatnosti obce. Nejedná se ale o nezájem občanů o dění v obci, jako tomu bylo u modelu A, ale dá se říct, že je zde určitá spokojenost se stávajícím vedením, tak není důvod nic měnit. Soutěživost v obci je utlumena i tím, že starosta, ani místostarosta, nejsou pro své funkce uvolněni. Může zde docházet k přebírání moci místní zájmovou skupinou. Pro tyto obce je typický osobní kontakt s občany, který často probíhá na různých společenských akcích. Příkladem obcí tohoto modelu, jsou nově vzniklé obce. Model B je brán jako teoretický, neboť v obcích s větším spolkovým životem dochází časem k větší pluralitě. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 158–159)

2.6.3 **Konsenzuální model – model C**

Konsenzuální model se týká obcí, ve kterých je pluralitní systém a kooperativní strategie aktérů. Jedná se o vyvinutější model B, kde je cílem obsadit všechny mandáty. Je zde pluralitní prostředí, tudíž je více kandidátů, než je obsazovaných mandátů. Objevuje se zde více volebních stran, proto se jedná spíše o kvazikonkurenční než kompetitivní typ volebního boje. Pro venkovské obce je typ model C nejčastější. Má koncept blízký

Gemeinschaft. Obce konsenzuálního modelu mají rozšířený spolkový život, aktivní politickou kulturu, kde účast ve veřejném životě jde ruku v ruce s politickou angažovaností a vysoká jsou i čísla volební účasti. Kandidují zde převážně nezávislí kandidáti a jejich sdružení, často se angažují spolky. Volba starosty je spíše domluvou. Je zde vysoká propojenost občanského a politického života, kdy zastupitelstvo je organizátorem společenských a jiných akcí.

(Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s.159-160)

2.6.4 Kompetitivní – model D

Kompetitivní model mají obce, ve kterých je pluralitní systém a nekooperativní strategie aktérů. Tento model mají obce, v nichž se objevují různorodé mechanismy stranických systémů, sestavování kandidátních listin, nebo formy používané pro volební boj. Ten je kompetitivní nebo semikonkurenční. Největší odlišností tohoto modelu je míra rivality, která se projevuje zejména v předvolebních kampaních, ale pokračuje určitým způsobem i v povolebním období. Volební kampaně nemusí být přímo kompetitivní, ale u pluralitního systému je nutné se odlišit. Cílem je získat a udržet si moc ve vedení obce pomocí vytvořených exekutivních koalic. Politické spektrum je diverzifikované, objevují se zde jak nezávislí kandidáti a jejich sdružení, tak i místní organizace a politické strany. V méně rozvinutých systémech je snaha dosáhnout výhody prostřednictvím umístěním známých osobností na kandidátní listiny. Ve více rozvinutých systémech jsou znatelné rozdíly ve volebních programech.

(Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 160-161)

2.7 Teorie koalic

Termínem koalice je označováno partnerství minimálně 2 politických stran. Jak uvádí Říchová, této „hry“ se musí účastnit nejméně 3 subjekty. Smyslem vytvoření koalice je snaha zajistit si potřebnou legislativní většinu, která je nutná pro prosazování zákonů předložených exekutivním orgánem. Tvorba nových koalic se ale netýká pouze povolebního období. Samotné volby jsou jen jednou z příčin vytváření koalic. K dalším patří například konání nových voleb, změna premiéra, změna stranického systému ve vládě, nebo případy kdy se po demisi vlády utváří nová koaliční partnerství.

Studium teorie koalic se dělí na dva tradiční přístupy, které se od sebe výrazně odlišují. Prvním z nich je americká tradice, která vychází z teorie her a zaměřuje se spíše na matematické modely. Druhou je tradice evropská, ta naopak klade větší důraz na empirický výzkum při tvorbě koalic. (Říchová, 2000, s. 119-120)

2.7.1.1 Americká tradice

Americká tradice studia koalic je výrazně spojena se jménem Williama H. Rikera a jeho inovativní prací Teorie politických koalic. V této práci se zabýval propojením teorie her s teorií koalic. Hlavním cílem hráčů je zde zisk co největšího podílu na exekutivní moci. Záleží pouze na vlastních schopnostech hráčů, zda dovedou navázat spolupráci s dalšími, a tím docílit vytvoření výhodné koalice. Podle Riekera je tvorba koalic hrou s nulovým součtem. Vztahy mezi hráči, jsou ovlivněny bojem o exekutivní posty. Jelikož se vždy jedná o hru tří a více hráčů, tak nikdo nemůže prosazovat pouze své záměry. Je zde nutné použít dobrou strategii a komunikovat s ostatními hráči. Ten, kdo se neprobojuje do vlády, tak defacto prohrává a na možnost úspěchu musí čekat až do konání dalších voleb. Za nejracionálnější se zde považuje tvorba minimální vítězné koalice.

Americká tradice čelí kritice kvůli své odchylce od reality. K přínosům této tradice patří její pohled na povolební vyjednávání, kde více než o prosazování vlastního politického programu jde o boj o exekutivní posty. (Říchová, 2000, s. 120-121)

2.7.1.2 Evropská tradice

Jak už bylo výše zmíněno, evropská tradice studia koalic se více zaměřuje na empirický přístup. Dochází zde k detailnějšímu zkoumání vzniku koalic. Zjištěné poznatky se dále zobecňují a hodnotí modely vytvořené americkou tradicí. Je zde kladen větší důraz na společenský kontext při vytváření koalic. Tato tradice bere v úvahu při svém zkoumání jak historický kontext, tak politickou tradici. Proti americké tradici se evropská tradice více zabývá tvorbou velkých koalic a menšinových vlád.

Z úst zastánců evropské tradice se ozývá výrazná kritika vůči představitelům americké tradice. Evropští kolegové berou logicky vybudované modely koaličních vlád jako velmi lehce zpochybnitelné pomocí empirického přístupu. (Říchová, 2000, s.121-122)

2.7.2 Pojetí teorie koalic dle Stanislava Balíka

Dle Balíka jsou koalice děleny do dvou hlavních kategorií – minimálních vítězných a nadměrných. Toto členění se může zdát dostačující, nicméně nám vypovídá pouze o míře soutěživosti, na otázky spojené s charakterem politického prostředí odpovědět nedokáže. Spíš než samotné koalice nás zajímá, na jakém principu a v jakém kontextu koalice vznikly. Právě proto jsou koalice dále tříděny do dvou úrovní, přičemž první je označena za třídu koalice, která se zakládá na počtu aktérů a s tím spojeným počtem mandátů. „*Druhou úrovní je typ založený předně na ideové vzdálenosti prvků uvnitř systému, následně také na počtu aktérů*“. Obě tyto kategorie jsou spojeny různými typy koalic, jen jeden typ koalice mají společný, a to velké koalice. (Balík, 2009 str. 188)

2.7.2.1 Minimální vítězná ideově propojená

Koalice minimální vítězná ideově propojená má přesně tolik členů, kolik jich je zapotřebí k získání většiny. Členové v koalici jsou si ideově blízcí, takže je tento typ nejracionálnější volbou v řešení povolební situace. Členové koalice s minimálním úsilím maximalizují svůj politický vliv. Tento druh také výrazně podporuje soutěživost daného politického systému, neb občané zde mají stále velkou naději, že v dalších volbách může dojít ke změně a tím pádem i přeskupení politických sil. (Balík, 2009 str. 190)

2.7.2.2 Minimální vítězná ideově nepropojená koalice

Stejně jako u minimální vítězné ideově propojené koalice je zde minimální počet koaličních členů pro zajištění většiny. Nicméně u tohoto typu koalice si členové nejsou ideově blízcí, ba dokonce často pocházejí z opačných částí politického spektra. V koalici probíhá spolupráce protikladných stran a opozice je tvořena více politickými subjekty. Od velké koalice se tento typ odlišuje tím, že nedochází ke spolupráci hlavních názorově odlišných politických stran, nýbrž například ke spolupráci jedné velké politické strany s více menšími ideově odlišnými stranami. Tento typ koalice je poněkud zvláštní, ke vzniku dochází převážně pouze ze dvou důvodů. Prvním z nich je neschopnost vítěze vytvořit minimální vítěznou ideově propojenou koalici, protože není, s kým ji vybudovat. Druhým

nejčastějším důvodem jsou problematické osobní vztahy s ideově propojenou stranou. (Balík, 2009 str. 191)

2.7.2.3 Velká koalice

Vznik velké koalice je vcelku výjimečný, protože velká koalice není tvořena na principu zisku většiny, ale ideově. Lze jí chápat jako kooperaci dvou velkých názorově protichůdných stran, které mohou spolupracovat i s dalšími menšími subjekty. Pro to, aby se mohlo jednat o velkou koalici, musí v opozici zůstat minimálně dva další ideově odlišné subjekty. Výjimku tvoří situace tříprvkových matric, kde jsou dva hlavní a jeden vedlejší subjekt. Dva hlavní aktéři zde nesplňují podmínku ideologicky odlišných stran a spadají tím pádem spíše do typu široké koalice.

Velká koalice vzniká nejčastěji v případech, kdy kvůli osobním antipatiím není sestavena koalice minimální vítězná ideově propojená. Příčinou vzniku těchto koalic je touha po bezpečí a dalším důvodem je předpoklad dlouhodobé spolupráce. (Balík, 2009 str. 191-192)

2.7.2.4 Nadměrná ideově propojená koalice

Tento typ koalice spadá do třídy, kde se v koalici vždy nachází alespoň jeden nadbytečný člen. I bez účasti tohoto člena by koalice získala potřebnou většinu hlasů. Podmínkou vzniku nadměrně ideově propojené koalice je ideová blízkost těchto subjektů. Spolupracují zde tři ideově stejnorodé subjekty, které mají výraznou většinu proti zbylým dvěma. Tento typ koalice se od koalice široké odlišuje právě ideovou blízkostí subjektů, kde v komunikaci není nutné hledat žádné kompromisy.

K formování těchto koalic dochází z důvodu institucionálního nastavení dané úrovně politiky, nebo ze způsobu fungování stranických systémů. Nadměrná ideově propojená koalice vzniká velmi často v systémech, kde je třeba k přijetí usnesení nadpoloviční většina všech hlasů zákonodárců, nebo v případech, kdy proti vládě stojí velmi silně opozice a tvorba minimální vítězné koalice by měla jen velmi těsný zisk většiny. (Balík, 2009 str.192-193)

2.7.2.5 Nadměrná ideově nepropojená koalice

Koalice nadměrná ideově nepropojená se téměř shoduje s předchozím typem koalice, pouze s rozdílem, že členové této koalice si nejsou ideově blízko. Samotná koalice je svým typem podobná koalici velké a široké, o čemž jsou často vedeny debaty. Nejvíce se ale podobá koalici minimální vítězné ideově nepropojené, má ale navrch jednoho nadbytečného člena. I zde je nutné, aby opozice měla minimálně dva další subjekty.

Důvody vzniku jsou obdobné jako u předchozího typu koalice. Výjimku tvoří jen fakt, že „cena“ za spolupráci je nižší, než by tomu bylo u ideově bližších partnerů.

(Balík, 2009 str.194)

2.7.2.6 Široká koalice

Koalice široká, též občas žurnalisty nazývána koalice duhová, se snaží spojit veškeré relevantní politické síly. Koalice musí být minimálně dvoučlenná a musí v ní být více členů, než je potřeba k získání většiny. Dochází zde ke spolupráci mezi ideově odlišnými subjekty. Mimo vytvořenou koalici zůstává buďto celý politický proud, nebo pouze jedna politická strana.

Vznik koalice je motivován snahou o zapojení co největšího počtu politických subjektů do rozhodování. Přesto se ale najdou důvody, proč jeden subjekt vyřadit. Velký rozdíl je v tom, pokud byla koalice uzavřena proti tomuto subjektu, nebo jen bez něj. Pokud jde o druhou variantu, tak je koalice snadno zaměnitelná s koalici všestrannou. Nežádka široká koalice vzniká jako jakási ochrana před nechtěným subjektem. Boj proti společnému nepříteli tak často vyhrává nad rozdílnými politickými programy. Široké koalice dále vznikají z důvodů přesvědčení koaličních partnerů, že je užitečné poměrné zastoupení všech subjektů v radách a také z přesvědčení, že nelze spolupracovat s každým. (Balík, 2009 str.194-195)

2.7.2.7 Všestranná koalice

Tento typ koalice vzniká v situacích, kdy jsou do vytváření exekutivy zapojeny všechny politické subjekty a žádný subjekt se veřejně názorově nedistancuje. Důvody vzniku lze hledat ve strategickém myšlení politických aktérů, pro které je toto řešení hlavně pragmatické. Vítězná strana si vytvořením všestranné koalice svým způsobem buduje

vztahy do budoucna. Doufá totiž, že v případě neúspěchu v dalších volbách, na ně také jejich protivníci při tvoření koalice nezapomenou. Je to hlavně touha po „bezpečí“, která vítězným stranám brání ve vytvoření minimální vítězné koalice, protože ta by znamenala časté střety s opozicí.

V rámci vytváření širokých a všestranných koalic na komunální úrovni je dobré se seznámit s pojetím obce jako Gemeinschaft. Zde by pospolitost neměla být narušována žádnými stranickými spory. Aby se těmto sporům předešlo, je nutné vytvořit co největší koalici. (Balík, 2009 str.195-196)

2.7.3 Pojetí teorie koalic dle Petra Jüptnera

Stanislav Balík ve své studii konfrontuje klasickou teorii koalic, ta se zaměřuje hlavně na tvorbu koalic na celostátní úrovni. Naopak Jüptner se zabývá zkoumáním tvorby koalic na komunální úrovni, o kterém tvrdí, že je nejde zkoumat jako celek. Ve své studii vychází z výsledků dotazníkového šetření, které bylo vyplňováno představiteli zkoumaných obcí. Hlavním kritériem pro určení kategorie obce je počet jejích obyvatel. (Jüptner 2004, s. 80)

2.7.3.1 Nejmenší obce

Petr Jüptner vymezil velikost nejmenších obcí, jako obec s maximálně 1700 obyvateli. V nejmenších obcích obsahuje politické spektrum převážně nezávislé kandidáty a jejich sdružení. Ve volbách se objevují nanejvýš dvě politické strany. Kandidatura politických stran v nejmenších obcích má svá specifika. Kandidátní listiny se utvářejí těsně před volbami a je na nich vysoký počet kandidátů bez politické příslušnosti a je v podstatě jedno, kdo za koho kandiduje. Kandidáti na svou stranickou příslušnost zapomínají brzy po skončení voleb. Politické strany jsou zde chápány jako nutné zlo a zdroj politikaření.

V nejmenších obcích se vyskytuje také nepochopení s volebním systémem do zastupitelstev, zejména s přepočtem hlasů na mandáty. Dle oslovených starostů by bylo lepší rozdělit mandáty těm, kteří obdrželi nejvíce hlasů napříč kandidátními listinami. Tyto postoje se reflektují do způsobu tvorby kandidátních listin. Často se stává, že kandidát kandiduje individuálně na své vlastní kandidátní listině. Vše je zde založeno převážně na osobních, často i rodinných vztazích či individuálních zájmech skupiny.

V kategorii nejmenších obcí je výskyt tvorby koalic v zastupitelstvech minimální, tento termín se zde skoro vůbec nepoužívá. Koalice se zde vyskytují pouze občas

v předvolebním období, ale celý systém je nepolitický a převážně založen na osobních vztazích. Nezřídka dochází i k podpoře kandidátních listin mezi sebou. Tvorba minimální vítězné koalice je ojedinělá. Na převážně nesoutěživý politický systém v obcích této kategorie má určitě vliv i absence volby obecní rady a starostova neuvolněná pozice.

(Jüptner 2004, s. 83–87)

2.7.3.2 Obce menší střední velikosti

Počet obyvatel v této kategorii Jüptner stanovuje na 1701 až 9000. S rostoucím počtem obyvatel se mění i poměr sil mezi politickými stranami a nezávislými kandidáty. Ti začínají proti stranickým kandidátním listinám ztrácet. Avšak stejně jako u nejmenších obcí jsou kandidáti stranických kandidátek převážně bez politické příslušnosti.

Základní prvek komunální politiky zde tvoří jakási „jádra“, která mohou mít až 30 členů a jsou tvořena místními aktivisty. Tato „jádra“ plní kandidátní listiny politických stran. Jelikož aktivisté mají často nedostatek členů, tak ve snaze maximalizovat volební zisk se snaží o plné obsazení i několika kandidátních listin, na něž staví takzvané politické „křoví“. Jedná se o kandidáty, kteří o zisk zastupitelského mandátu ve skutečnosti nemají valný zájem.

V obcích menší střední velikosti se stejně jako v nejmenších obcích vyskytuje nesoutěživý volební systém, který je založen na principu velké rodiny. Objevuje se zde ale i ten soutěživý. Politické strany se v tomto prostředí neprezentují velkou aktivitou, nedochází zde zatím ani ke stranickým schůzím. Voliči proto převážně volí podle jmen na kandidátní listině.

Obce menší a střední velikosti často vytvářejí uzavřené neformální velké koalice. Pro tyto koalice existuje nepsané vymezení jejich vlivu. Systém zde funguje na principu „velké rodiny“ a jednotliví zastupitelé na sebe neútočí, aby neztratili svou pozici. Pojem exekutivní koalice se vyskytuje převážně v období po volbách, kdy jsou obsazovány uvolněné posty v zastupitelstvu a městské radě. *„V soutěživých systémech obcí této velikosti poskytují opoziční strany exekutivním koalicím nezřídka tichou podporu a pojem „opozice“ tak označuje spíše politická seskupení mimo exekutivní koalici než představitele lokálně alternativního programu.“* (Jüptner 2004, s. 87–91)

2.7.3.3 Obce větší střední velikosti

Velikost větších středních obcí vymezil Petr Jüptner v rozmezí 9 001 až 45 000 obyvatel. Pro tuto kategorii obcí je typická dominance kandidátních listin politických stran, na kterých kandidují převážně straničtí členové. Kandidatura nezávislých sdružení, se vzhledem k obtížným podmínkám kandidatury vyskytuje jen zřídka.

Pro kategorii větších středních obcí je typický polosoutěživý volební systém. V něm se soutěživost projevuje především v povolebním období v době obsazování exekutivních postů. V mezivolebním období se soutěživost snižuje. Se zcela nesoutěživým systémem se zde nesetkáváme.

Ve větších středních obcích je výskyt předvolebních koalic ojedinělý. Zásadní je tvorba exekutivních koalic v povolebním období. Tvoří se zde hlavně velké koalice, které mají v zastupitelstvech obcí výraznou většinu. Také pojem „jádra“, který byl vysvětlen v předešlé kapitole, zde ztrácí na významu. Hlavními koaličními aktéry jsou politické strany. Zároveň zde lze identifikovat silné vazby mezi elitami stran, které spolu dlouhodobě spolupracují. (Jüptner 2004, s. 91–95)

2.7.3.4 Největší obce

Nejnižší možná hranice pro zařazení do kategorie největších obcí je počet 45 000 obyvatel. V této kategorii jsou jasně dominující politické strany. Nezávislí kandidáti a jejich sdružení se zde neobjevují.

Velké politické strany, jako například ODS, ČSSD a další, jsou zde zastoupeny stranickými členy v rádech stovek, menší strany mají desítky členů. Politické rozložení sil se až do roku 2002 nelišilo od rozložení sil na úrovni parlamentu. V tomto roce došlo k rozmachu regionálně komunálních stran.

Volební systémy jsou v kategorii největších obcí ryze soutěživé a jsou založeny na principu „vlády a opozice“. Je zde totiž o co hrát. Zvolení členové obsazují uvolněné posty a rozděluje se zde velké množství finančních prostředků. Zisk nejvyšších postů na radnicích a magistrátech se stává velmi prestižní záležitostí.

V největších obcích je vznik koalice již samozřejmostí. Zavedení 5% volební klauzule v roce 2002 vedlo k tvorbě předvolebních koalic. Cílem vytváření těchto koalic, je snaha o bezpečný zisk nadpoloviční většiny v zastupitelstvu. Proti větším středním obcím,

kde je typický vznik velké koalice, je největších obcí běžné, že dochází k vytvoření minimální vítězné koalice. Vznik těchto koalic je spíše podnícený snahou o větší koncentraci moci než o prosazení stranických programů. (Jüptner 2004, s. 95–99)

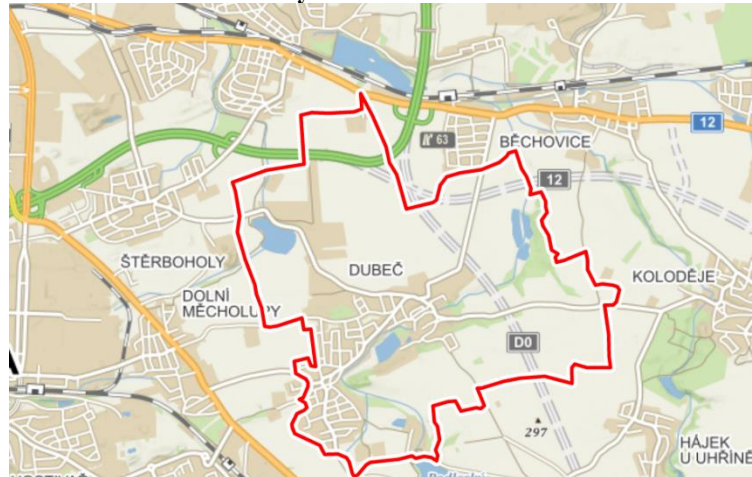
3 Vlastní práce

3.1 Charakteristika městské části Praha – Dubeč

Městskou část Praha - Dubeč nalezneme v jihovýchodní části hlavního města Prahy. Je vzdálena přibližně 11 km od centra metropole. Nejvyšší nadmořská výška je 287 m. n. m, naopak nejnižší dubečský bod je ve výšce 232 m. n. m. V současnosti zde žije 3911 obyvatel. Na území Dubeče se nachází přírodní park Říčanka, nebo přírodní památky Lítožnice či Rohožník. Přílehlými městskými částmi a čtvrtěmi jsou Běchovice, Koloděje, Dolní Počernice, Uhříněves, Hájek, Pitkovice, Dolní Měcholupy a Štěrboholy.

Městská část Praha – Dubeč je vedena v městském obvodu Praha 10. Od roku 1995 je v Dubči vykonávána přenesená působnost státní správy městskou částí Praha 15.

Obrázek 1 - Katastrální vymezení Praha – Dubeč

Zdroj: www.mapy.cz

Na obrázku č.1 je vidět, jak velké je území této městské části. Současná velikost katastrálního území je 860 ha. Do roku 2009 ale byla velikost území o 10 ha menší. V tomto roce došlo ke změně hranic městských částí a k části Praha – Dubeč byla připojena část „Východ B“ z katastrálního území Dolních Měcholup. (viz. Příloha č.12)

Celé území této městské části se skládá z původních lokalit Dubče, Dubečku a již výše zmíněné bývalé části území Dolních Měcholup. Toto území vzniklo propojením bývalých vesniček a i v současnosti si tato městská část zachovává „vesnický“ ráz, který je doplňován o moderní zástavbu. Příroda, která celou Dubeč obklopuje, je v posledních letech rekultivována. V současné době se Dubeč, i kvůli všem zmíněným indikátorům, stává velmi atraktivním místem pro bydlení, zejména pro rodiny s dětmi.

Obrázek 2 - Znak a vlajka Dubče

Zdroj: Webové stránky městské části Praha – Dubčec

3.1.1 Historie

Původ názvu městské části Praha – Dubčec není zcela prokázán, ale s jistotou lze říct, že určitě má spojení s dubem. Dubčec byla převážně dřevařskou osadou, která zásobovala touto surovinou i Prahu. Některé prameny tvrdí, že název je odvozen od toho, že v oblasti byly rozsáhlé dubové lesy, jiné zdroje naopak tvrdí, že se jedná o odvozený tvar výrazu pro robotníky, kteří se specializovali na kácení a zpracovávání těchto stromů.

První dochovaná písemná zmínka se datuje z 11.století našeho letopočtu do období vlády knížete Vratislava, kdy byla Dubčec zmíněna v základající listině Vyšehradské kapituly. Dubčecké území ale bylo osídleno už od nepaměti. První osada se nacházela na návrší Rohožník. K místní části Dubčec přibyl o něco později i Dubček, který byl dříve označován jako Malý Dubčec.

Důležitý byl rok 1502, kdy byla Dubčec povýšena na městečko. Stalo se tak za vlády Jana Dubčského z Dubče. Tomu kromě Dubče patřily i Měcholupy, Lítožnice, dvory v Jerčanech a Čertouzích a Průhonice včetně zámku. Následně Dubčec patřila do 17. století rodu Zapských, kteří ji získali díky sňatku Zikmunda Zapského s Žofkou, dcerou Jana Dubčského z Dubče. Rod Zapských měl Dubčec v držení až do roku 1622, kdy mu byly všechny statky zkonfiskovány kvůli účasti Adama Zapského v odboji české šlechty. Od té doby Dubčec spadala k Uhříněvsi.

Od roku 1974 je Dubeč součástí hlavního města Prahy a od roku 1990 i samostatnou městskou částí.

Významnou osobností, která se v roce 1819 narodila v Dubči byl Václav František Červený. Ve své době byl jedním z nejvýznamnějších výrobců hudebních nástrojů v Čechách. Specializoval se na produkci dechových hudebních nástrojů, zejména žesťových. (www.nasivynalezci.webnode.cz)

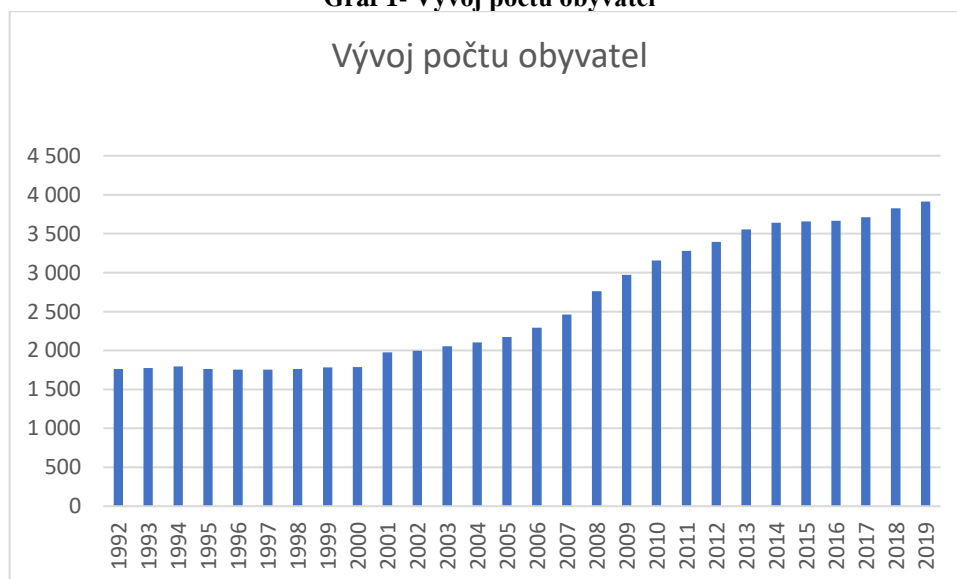
K nejvýraznějším dubečským památkám patří kostel sv. Petra v Dubečku, který byl postaven v roce 1362 a následně byl do současného novogotického stylu přestavěn ve druhé polovině 19. století. V době přestavby tohoto kostela byly vysázeny dva jasany. Do dnešní doby se dochoval pouze jeden, který měří 28 m a v roce 1999 byl prohlášen za památný strom. K dalším památkám patří v 17. století postavený barokní Dubečský Špýchar.

3.1.2 Obyvatelstvo

3.1.2.1 Vývoj počtu obyvatelstva

Vývoj počtu obyvatel je základním demografickým ukazatelem. Tento údaj nám je schopen leccos napovědět o atraktivitě daného území. Pokud dochází k výraznějším změnám v počtu obyvatel, zejména pokud se tyto změny odehrávají v krátkém časovém období, je to jasný signál pro místní samosprávu. Ta by se danými změnami měla zabývat a přijmout potřebná opatření, která povedou ke stabilizaci situace. Problémový může být jak prudký nárůst počtu obyvatel, tak i strmý pokles.

Graf 1- Vývoj počtu obyvatel

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Z grafu č. 1 vyplývá, že se v Dubči mezi lety 1992 až 2019 zvýšil počet obyvatel o 2149 osob. Z grafu lze dále vyčíst, že v letech 1992 až 2000 počet obyvatel víceméně stagnoval, respektive docházelo k velmi mírnému a pozvolnému nárůstu (v rádech jednotek až desítek osob). Od roku 2000 jsou každoroční přírůstky obyvatel vyšší (v řádu desítek až stovek osob).

Pokud by se na Dubeč aplikovalo rozdělení obcí podle počtu obyvatel dle Petra Jüptnera, tak by se Dubeč na začátku 90. let řadila těsně k nejmenším obcím. Vlivem rostoucího počtu obyvatel ji lze už od roku 1992 řadit do kategorie obcí menších středních velikostí, které jsou vymezeny počtem obyvatel v intervalu od 1700 do 9000. (Jüptner 2004, s. 83–91).

Ve výhledu do budoucna se lze domnívat, že tento vzrůstající trend bude i nadále pokračovat. Vliv na růst počtu obyvatel mají hlavně nová zástavba, která je však díky územnímu plánu do značné míry omezena a s tím spojená stále se zvyšující atraktivita bydlení v oblastech na periferii hlavního města Prahy, které jsou zároveň v blízkosti přírody.

Tabulka č. 6 napomáhá zjistit, proč má počet obyvatel v městské části Dubeč vzrůstající tendenci. Z tabulky je patrné, že zvyšující se počet obyvatel není způsoben pouze číslem přistěhovalých obyvatel, ale i porodností. Tento údaj nám potvrzuje, že do Dubče se stěhuje velké množství mladých párů, které zde zakládají rodiny. Můžeme také sledovat, že v letech 2014 a 2015 je přírůstek přistěhováním (přistěhovali-vystěhovalí) v záporných číslech. Výraznější počet přistěhovalých je až v roce 2017, kdy se počet obyvatel v Dubči navýšil o 115 osob. Je možné, že vyšší počet vystěhovalých reflektuje aktuální cenovou situaci na trhu s pražskými nemovitostmi. Celkový přírůstek je vždy kladný, ale vyvažuje ho počet narozených, který je vždy relativně vysoký, jinak by přírůstek obyvatel nestoupal takovým tempem.

Tabulka 6 - Natalita, mortalita a přírůstek obyvatelstva

	2014	2015	2016	2017	2018
Živě narození	47	44	43	53	45
Zemřelí	27	33	30	29	31
Přistěhovalí	139	149	157	199	201
Vystěhovalí	142	151	125	108	129
Přirozený přírůstek	20	11	13	24	14
Přírůstek stěhováním	-3	-2	32	91	72
Celkový přírůstek	17	9	45	115	86

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.1.2.2 Věková struktura obyvatelstva

Následující tabulka ukazuje, jaká je věková struktura obyvatel Dubče. Z tabulky je patrné, že všechny níže zmíněné kategorie mají rostoucí tendenci. Celkový počet mužů a žen je v Dubči vyvážený. Ženy jen lehce početně převyšují muže. Z tabulky dále vyplývá, že v roce 2018 bylo největší procento obyvatel (63,2 %) v produktivním věku (15-64 let). Pozitivním ukazatelem je počet obyvatel ve věku 0-14, činil 21,3 %. Tento ukazatel nejenom, že má stále rostoucí tendenci, ale převyšuje i počet obyvatel ve skupině 65+ (pouze 15,6 %). Tento jev při komparaci s celorepublikovými údaji, kde je procento obyvatel 65+ vyšší oproti počtu obyvatel v předproduktivním věku, vybočuje a dokazuje, že tato lokalita je velmi atraktivní pro rodiny s dětmi. Dalším důležitým ukazatelem je průměrný věk obyvatelstva, který se v průběhu sledovaného období lehce zvyšuje a v roce 2018 byl 39,2 let.

Tabulka 7 - věková struktura obyvatel

		2014	2015	2016	2017	2018
Počet obyvatel celkem		3656	3665	3710	3825	3911
V tom podle pohlaví	muži	1804	1800	1826	1893	1934
	ženy	1852	1865	1884	1932	1977
V tom ve věku	0-14	739	754	777	809	832
	15-64	2376	2360	2369	2419	2471
	65 a více	541	551	564	597	608
Průměrný věk		38,4	38,6	38,8	39	39,2

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

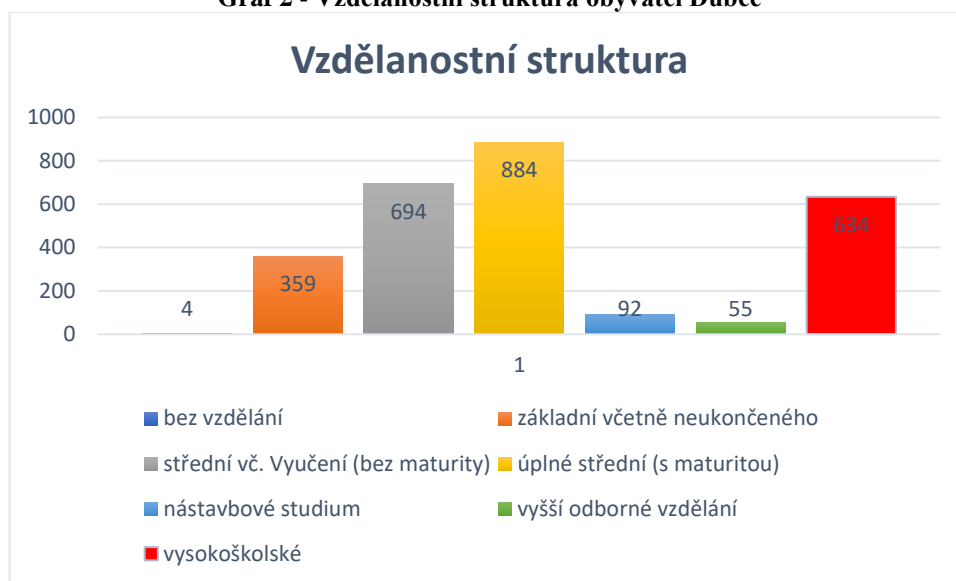
3.1.2.3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Z grafu číslo 2 je patrné, že obyvatelé Dubče mají nejčastěji úplné střední vzdělání s maturitou. Dle údajů z Českého statistického úřadu jich je 884. Hned poté má 694 obyvatel středoškolské vzdělání bez maturity. Ze všech obyvatel nad patnáct let a více, kteří své nejvyšší dosažené vzdělání uvedli, má 21,9 % vystudovanou vysokou školu. Základní vzdělání má 359 obyvatel, což je 12,4 %. Toto číslo, je obzvláště na území hlavního města Prahy, celkem vysoké. Dá se ale predikovat, že počet osob pouze se základním vzděláním bude klesat, neboť v současné době je považováno za nejnižší vzdělání středoškolské.

Velmi malá část obyvatel má vyšší odborné vzdělání nebo nástavbové studium. Počet obyvatel bez vzdělání je pak úplně zanedbatelný. Genderově je vzdělanost mezi muži a

ženami v celku vyrovnaná. Jediná výraznější převaha žen nad muži je u úplného vzdělání s maturitou, kde tohoto vzdělání dosáhlo 520 žen a jen 364 mužů.

Graf 2 - Vzdělanostní struktura obyvatel Dubče

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.1.2.4 Národnostní struktura obyvatelstva

Tabulka č.8 nám dle dat ze Sčítání lidu 2011 uvádí, že celkem 2497 osob se hlásí k české národnosti. Dále 12 osob uvedlo polskou národnost a 5 moravskou. Pouze dva obyvatelé Dubče se hlásí k německé národnosti. Početnější menšinu tvoří v Dubči Slováci s 54 osobami a Ukrajinci, kterých je 45. Tyto výsledky nemusí být příliš směrodatné, neb celkem 797 obyvatel svou národnost nevedlo.

Tabulka 8 - národnostní struktura obyvatel

	celkem	muži	ženy	
Obyvatelstvo celkem	3487	1722	1765	
Z toho národnost	česká	2497	1197	1300
	moravská	5	4	1
	slezská	-	-	-
	slovenská	54	27	27
	německá	2		2
	polská	12	6	6
	romská	-	-	-
	ukrajinská	45	27	18
	vietnamská	-	-	-
	nevedeno	797	418	379

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.1.2.5 Náboženství

Skoro polovina dubečských obyvatel uvedla, že nemá žádné náboženské vyznání (40,7 %). Věřících je v Dubči pouze 15, 3 % obyvatel. Nutno podotknout, že 1533 občanů, tuto otázku nezodpovědělo, tudíž lze usuzovat, že počet nevěřících může být značně vyšší. V počtu věřících převažují ženy, je jich o 69 více. Z 533 věřících obyvatel se 40,7 % nehlásí k žádné konkrétní církvi ani náboženské společnosti. U zbylých občanů se více než polovina hlásí k římskokatolické církvi. Zbytek se hlásí k církvi pravoslavné, husitské a evangelické. Pouze tři obyvatelé jsou členy náboženské společnosti Svědkové Jehovovi.

Tabulka 9 - Náboženské složení

	Celkem	Muži	Ženy	
Obyvatelstvo celkem	3487	1722	1765	
Věřící – nehlásící se k církvi ani náboženské společ.	217	93	124	
Věřící – hlásící se k církvi, náboženské společ.	316	139	177	
z toho	Církev římskokatolická	178	76	102
	Církev československá husitská	12	4	8
	Českobratrská církev evangelická	7	1	6
	Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	3	2	1
	Pravoslavná církev v českých zemích	14	8	6
Bez náboženské víry	1420	709	711	
Neuvedeno	1533	781	752	

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.1.2.6 Bydlení

Dle Sčítání domů, bytů a lidu 2011 bylo v městské části Praha – Dubeč celkem 805 domů, z čehož jich bylo 730 obydlých. V Dubči ve valné většině, konkrétně se jedná o 95,40 %, převládají rodinné domy. Bytových domů je pouhých 3,72 %. Jelikož jsou tyto ukazatele z roku 2011, dá se usuzovat, že současný počet bytových domů je vyšší.

Nejvíce obydlých domů je v soukromém vlastnictví fyzických osob (91,4 %), dále pak ve společenství vlastníků bytů. Celkem 11 domů patří městské části. Domovní zástavba je převážně starší, nejvíce domů bylo postaveno v letech 1920-1970.

Tabulka 10 - Domovní fond

		celkem	rodinné domy	bytové domy
Domy úhrnem		805	768	30
Domy obydlené		730	695	28
Z toho podle vlastnictví domu	fyzická osoba	667	664	2
	obec, stát	11	0	8
	bytové družstvo	1	0	1
	spoluvlast. vlast. bytů	32	17	15
z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve	46	45	1
	1920-1970	202	201	1
	1971-1980	101	98	2
	1981-1990	70	67	3
	1991-2000	106	103	1
	2001-2011	186	167	17

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Následující graf ukazuje, jaký je počet nových dokončených bytů v jednotlivých letech. Z grafu jde velmi jednoduše poznat, kdy byly v Dubči dostaveny nové bytové domy. Nevětší přírůstek bytů je v roce 2007, kdy byl dostavěn bytový komplex Netlucká ve stejnojmenné ulici. Výstavba 4 bytových domů přinesla celkem 104 nových bytů. V roce 2011 se jednalo o výstavbu polyfunkčního domu v ulici Za Pavilónem s 23 byty. Tyto byty jsou ve vlastnictví městské části Dubeč. Na jaře roku 2017 byly dostaveny 4 bytové domy se 118 byty projektu Viladomy Dubeč.

Graf 3 – Bytový fond

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Z tabulek lze také soudit, že v Dubči nevznikají nové výrazně předimenzované developerské projekty a často dochází spíše k rekonstrukci stávajících domů nebo výstavbě nových rodinných domů. Za sledované období od roku 2007 do roku 2018 byly postaveny

pouze 3 větší bytové komplexy. S přihlédnutím k tomu, v jaké lokalitě se Dubeč nachází, a jaký je v současné době tlak na výstavbu nového bydlení pro Pražany, tak jsou to velmi nízká čísla a reflektují snahu úřadu městské části o zachování venkovského rázu Dubeče.

3.1.2.7 Ekonomická aktivita obyvatelstva

Tabulka č.11 ukazuje, jaké je rozložení obyvatelstva dle ekonomické aktivity v roce 2011. V tomto roce bylo v Dubči ze všech ekonomicky aktivních obyvatel 95,2 % zaměstnaných. Bez práce bylo pouze 86 osob. Míra nezaměstnanosti tedy činila pouhých 4,8 %.

Tabulka 11 - Ekonomická aktivita obyvatelstva

		Celkem
Ekonomicky aktivní celkem		1787
v tom	zaměstnaní	1701
	nezaměstnaní	86
Ekonomicky neaktivní celkem		1499
z toho	nepracující důchodci	531
	žáci, studenti, učni	469
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		201

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Zajímavým ukazatelem je i počet obyvatel, kteří musí dojíždět do zaměstnání či škol. Celkem do zaměstnání dojíždí 714 obyvatel a většina z nich míří do přilehlých městských částí či do centra Prahy. Do škol dojíždí 227 osob. Dá se tedy předpokládat, že se jedná převážně o středoškoláky, jelikož v městské části Dubeč se nenachází žádná střední škola.

Tabulka 12 - Vyjíždějící do zaměstnání a škol

Vyjíždějící celkem	941
Vyjíždějící do zaměstnání	714
Vyjíždějící do škol	227

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.1.2.8 Vývoj nezaměstnanosti

V grafu č. 4 je znázorněn vývoj podílu nezaměstnaných osob v městské části Dubeč a dále zde nalezneme srovnání s metropolí a celou Českou republikou. V první řadě je

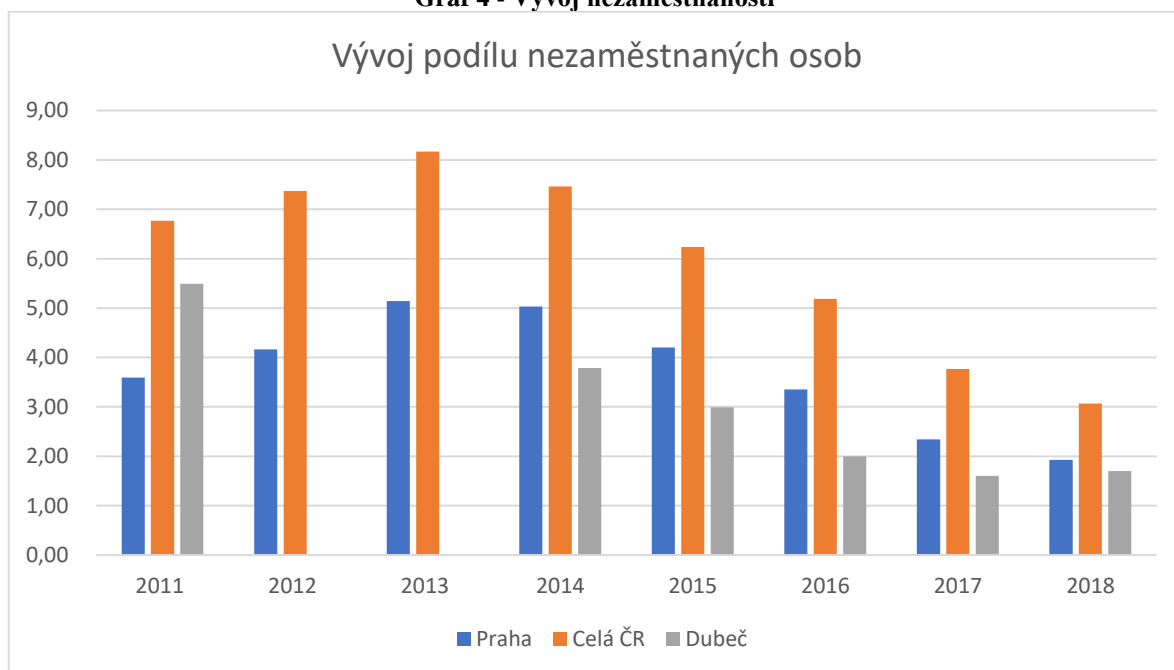
potřeba vysvětlit absenci hodnot v Dubči za roky 2012 a 2013. Ta je způsobena přechodem na nový informační systém, a proto v těchto letech nebyly statistiky nezaměstnanosti v obcích sledovány. V roce 2013 byl zaveden tzv. „Podíl nezaměstnaných osob“. Tento ukazatel je podílem všech dosažitelných osob bez zaměstnání v produktivním věku 15-64 let, kteří jsou v evidenci úřadu práce, ku podílu obyvatel stejného věku. (https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107)

Z grafu je patrné, že vývoj podílu nezaměstnaných osob v Dubči kopíruje vývoj křivky nezaměstnanosti v Praze. Od roku 2014 se nachází dokonce pod ní. V roce 2018 se podíl nezaměstnaných v Dubči dostal na historické minimum, a to 1,7 %.

V celorepublikovém srovnáním je zaměstnanost v městské části Dubeč opravdu vysoká. Celkový podíl počtu nezaměstnaných osob je ve srovnání s celou Českou republikou zhruba o polovinu nižší, avšak valná většina obyvatel nepracuje přímo v obci, ale dojíždí do okolních městských částí. Samotná městská část neposkytuje mnoho pracovních příležitostí. Práci v Dubči zajišťují školy a školky, a dále především obchod a služby. Z větších zaměstnavatelů v Dubči lze jmenovat supermarket Tesco Express, nebo podnik OHŇOSTROJE Krupička s.r.o.

Níže uvedený graf jen potvrzuje současnou situaci na pracovním trhu České republiky, kdy je nezaměstnanost na historicky nejnižších číslech a pohybuje se na úrovni obecné míry nezaměstnanosti. V Praze je dlouhodobě nejnižší nezaměstnanost z celé České republiky. Počet nabídek zaměstnání převažuje nad počtem nezaměstnaných, uchazeči ale často nemají potřebné vzdělání či dovednosti, aby mohli volná pracovní místa zaplnit.

Graf 4 - Vývoj nezaměstnanosti

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.2 Dopravní dostupnost

Vzhledem k výše uvedenému faktu, že většina pracujících do zaměstnání dojíždí, je dopravní obslužnost důležitým faktorem pro místní obyvatele.

Dopravu v Dubči zajišťují pouze autobusy. Ty Dubeč spojují se všemi linkami metra. Velmi důležitá je linka číslo 240, která Dubeč spojuje se stanicí metra B Černý most i se stanicí metra C Háje. Druhou nejvýznamnější je linka 111, jejíž konečnou zastávkou je stanice metra A Skalka. Časový interval těchto páteřních linek se v těch nejvytíženějších časech pohybuje kolem 10 minut. Dalším spojem, jehož trasa vede přes Dubeč, je linka 329, která má konečnou stanici Skalka a objíždí všechny okolní městské části i další menší obce už za hranicemi Prahy. Další pravidelnou linkou je autobusová linka 228. Časový interval těchto linek je zhruba půl hodina až hodina. Do Dubče zajíždí také jedna noční autobusová linka 908. Všechny linky jsou operovány autobusy Pražské integrované dopravy, kromě autobusů číslo 240 a 228, které provozuje společnost Arriva City s.r.o.

Nejbližší železniční stanice se nachází v Běchovicích, Horních Měcholupech, Hostivaři, nebo Uhříněvsi. Na všechny stanice je z Dubče přímé autobusové spojení.

Přes Dubeč vede značné množství cyklotras. Hlavní cyklotrasou, která míří z centra metropole přes Dubeč až do Královic, je trasa A24. Dále se jedná o trasy A237, spojující Dubeč s Vršovicemi a Uhříněvsí, trasu A238, která zajišťuje spojení s Horními Měcholupy,

trasu A239, kde se jedná o krátký úsek (3,3 km) cyklotrasy, který je vedený také z Uhříněvsi a napojuje se na trasu A24. Další cyklotrasa A248 spojuje Dubeč s Kolodějem.

Městskou část Dubeč v současné době tíží špatná dopravní situace. Přes Dubeč proudí tranzitní doprava z okolních satelitních městeček. V ranní i odpolední špičce je zde velmi hustá doprava. Z rozhovorů bylo zjištěno, že Dubeč v současné době začíná tížit parkování aut. Dubeč stává odstavným parkovištěm pro osoby, které dojíždějí za prací do centra metropole z obcí v blízkém okolí. Ti zde nechávají odstavená svá auta a dále cestují do centra hromadnou dopravou. Velmi špatná je hlavně situace v okolí Základní školy. Dalším problémem je vysoký počet nákladních aut, které Dubčí projíždí, a tím i zvýšená hladina hluku. Tuto situaci by mělo vyřešit plánované dostavění Pražského okruhu.

V minulosti byly vytvořeny návrhy územního plánu, v nichž se počítalo s možností prodloužení trasy metra A až do Dubče. Od těchto návrhů se ale ustoupilo. Otázkou je, jak velký vliv by to mělo na počet obyvatel městské části. V nedávné době se také uvažovalo o zavedení tramvajové linky. Tato iniciativa byla zamítnuta zastupitelstvem obce.

3.3 Školství

V městské části Praha – Dubeč se v současné době nachází jedna soukromá, a jedna veřejná mateřská škola. Stejně je tomu i u základních škol.

3.3.1 Mateřské školy

Mateřská škola Dubeč

Mateřská škola Dubeč sídlí přímo uprostřed městské části v ulici Starodubečská. Školka je sedmitřídní s kapacitou 26 dětí na třídu. Toto číslo je celkem vysoké a odvíjí se od aktuální situace v Dubči, kdy vlivem nárůstu obyvatel v městské části, je i vysoký zájem o umístění dětí do tohoto zařízení. Dětem je k dispozici jídelna a zahrada i s dopravním hřištěm.

Mateřská škola také dostává finanční podporu z Evropské Unie v rámci realizace projektu zaměřeného na dostupnost zařízení péče o děti. Hlavním cílem tohoto projektu je usnadnit obyvatelům městské části Dubeč návrat do zaměstnání po rodičovské dovolené. Kapacita třídy této speciální dětské skupiny je 12 dětí ve věku od 2 let. Realizace tohoto projektu započala 1. 9. 2018 a skončí 31. 8. 2021. Mateřská škola se také účastní

mezinárodního programu Ekoškola, jehož cílem je snižování ekologického dopadu, který plyne z činnosti školky. (<http://www.ms-dubec.cz/stranka-o-nas-ms-dubec-2>)

ProFamily Praha Dubeč

Pobočka soukromé mateřské školy ProFamily se nachází v ulici Netlucká v nově zrekonstruované prvorepublikové vile. Taktéž nabízí vlastní jídelnu a zahradu. Školka organizuje i řadu kroužků, jako například dětskou jógu, keramiku nebo canisterapii. Poskytuje také inkluzivní vzdělávání pro děti se specifickými potřebami. (<https://www.profamily.cz/>)

3.3.2 Základní školy

Základní škola Dubeč

Základní škola Dubeč zajišťuje vzdělání dětem z městské části Dubeč, Dubeček a v její spádové oblasti je i obec Květnice. Nejstarší škola v Dubči vznikla už v 18. století. Pro její nedostatečnou kapacitu byla v roce 1880 postavena ve středu Dubče nová budova školy. K dalšímu rozšíření došlo ve 20. století, kdy přibýly učebny na levé straně stávající školy. V roce 2001 musela být škola kvůli havarijnímu stavu na pár měsíců uzavřena a děti musely dojíždět do okolních škol. Rozsáhlá rekonstrukce skončila v roce 2002 a škola při ní byla rozšířena o jídelnu, šatny a budovu tělocvičny.

Podle demografického průzkumu, který si škola nechala vyhotovit, bylo zjištěno, že škola nedostačovala potřebám v daném regionu. Nárůst počtu zájemců o školu by měl i v budoucnu nadále pokračovat. V roce 2014 proto byla škola opět rozšířena. Na nevyužívaném pozemku školní zahrady byl postaven přístavek, který byl v následujícím roce rozšířen i o druhé patro. Došlo tak k navýšení o další čtyři třídy a jeden kabinet. V současné chvíli školu navštěvuje přes 500 dětí, rozdělených do 22 tříd, včetně nultého ročníku, který je určen pro děti s odkladem. (www.zsdubec.cz)

Základní umělecká škola MusicArt

V Dubči se nachází i pobočka soukromé Základní umělecké školy MusicArt. Škola svým žákům poskytuje vzdělání v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně dramatickém oboru. Nejedná se o klasický typ základní školy. Tyto typy škol mají rámcový vzdělávací program, čímž se liší od volnočasových aktivit a zájmových kroužků a z tohoto důvodu mají

statut základní školy. Všichni žáci školu navštěvují dobrovolně a jsou přijímáni na základě úspěchu u talentových zkoušek. (www.musicart.cz)

Za středoškolským, nebo dalším vysokoškolským vzděláním musí obyvatelé dojíždět do přilehlých městských částí Prahy.

3.4 Zdravotnictví

V Dubči se v ulici Starodubečská nachází zdravotní středisko. V tomto zdravotním středisku je obyvatelům městské části k dispozici praktický lékař a zubař. Ordinance pro děti a dorost v roce 2018 přerušila činnost a přesídlila se na polikliniku Zahradní město. Od té doby se Dubči nepodařilo zajistit nového dětského lékaře. Vzhledem k počtu dětí v Dubči, to přináší rodičům značné komplikace.

3.5 Sociální péče

Sociální péči v Dubči zajišťuje Dům s pečovatelskou službou Harmonie. Tento dům s pečovatelskou službou není zdravotnickým zařízením, je určen pro starší obyvatele, kteří ale ještě nevyžadují komplexní ústavní péči. Nejčastěji se jedná o jedince, kteří žijí sami, jsou soběstační, a jen v některých úkonech potřebují asistenci. Toto zařízení nabízí 41 bytových jednotek, které si lze pronajmout na základě nájemní smlouvy. Je primárně určeno pro obyvatele městské části Praha – Dubeč, případně pro obyvatele blízkých spádových oblastí. (www.dpsharmonie.cz)

3.6 Občanská vybavenost a místní spolky

Městská část krom již výše zmíněných školek, škol a zdravotního střediska nabízí další, na velikost obce v celku uspokojivé, občanské zázemí. V Dubči se nachází pobočka České pošty, lékárna, pekárna, nebo knihovna, která byla v letošním roce přestěhována do budovy DPS Harmonie. Obyvatelé mohou využít služeb kadeřníka, nebo si vybrat peníze z bankomatu České spořitelny.

V Dubči se nacházejí dvě prodejny s potravinami. Větší je pobočka Tesco Express, ta byla otevřena v roce 2011 v místech, kde předtím sídlily potraviny Včela. Ty ale byly zavřeny a na určitý čas se tak Dubeč ocitla bez větší prodejny potravin, což místním občanům ztížilo každodenní život. V současnosti se zde i nachází menší prodejna potravin „Potraviny

Netlucká“. Na větší nákupy místní obyvatelé jezdí převážně do pár minut vzdáleného Europarku Štěrboholy.

Pro dubecké obyvatele je k dispozici větší množství restauračních zařízení. Například restaurace U Sokolovny a Na Hřišti, které se nacházejí v těsné blízkosti místních sportovišť. Dále zde najdeme Pizzerii U Čerta, restauraci U Králíka, Dustin – U Šimůnků a restauraci U Dubu.

Pro konání společenských a kulturních akcí je k dispozici místní Sokolovna, či budova historického Špýcharu, která je ve vlastnictví městské části, a ta ji za úplatu pronajímá. V těsné blízkosti Špýcharu se nachází park Panská zahrada, který byl v roce 2010 revitalizován i za přispění fondu Evropské unie pro regionální rozvoj. Vznikl zde přírodní park s jezírkiem, amfiteátre a bludištěm. Předtím se na tomto území nacházela černá skládka.

V Dubči je spousta možností pro sportovní a další volnočasové či kulturní vyžití. Pro sportovce je k dispozici fotbalové hřiště, v jeho těsné blízkosti leží i víceúčelové hřiště, nově byl v Dubečku vybudován nový Fit Park.

Sportovní zázemí tvoří hlavně tělovýchovná jednota Sokol, fotbalový klub Čechie Dubeč a soukromé sportcentrum Sport arena Praha. Hojně je pro různé kroužky i rekreační sportování využívána tělocvična základní školy. Další možnosti pro individuální sportovní vyžití nabízí okolní příroda, která je jako stvořená pro místní běžecké nadšence či cykloturistiku.

Organizace a spolky v Dubči:

Tělovýchovná jednota Sokol Dubeč

Místní sokolská jednota byla založena v roce 1912 a většina cvičení probíhá v místní sokolovně, která byla postavena již v roce 1931. V Sokolovně je zřízeno i mateřské centrum, které je otevřeno každý čtvrtek. Sokol nabízí občanům Dubče spousta možností, jak sportovat. Zájemci o sport si mohou vybrat z gymnastiky, atletiky, badmintonu či tenisu. V nabídce je také aerobic, cvičení pro rodiče s dětmi, sportovní příprava nebo cvičení pro ženy. Největší členskou základnou Sokola se pyšní tým basketbalu. V současné době má otevřeny téměř všechny kategorie, od přípravy až po ženský dospělý tým.

Fotbalový klub Čechie Dubeč

Velkou tradici v Dubči má místní fotbalový tým. Dubečská kopaná letos oslavila už 90 let od svého založení. Fotbalový klub zřizuje tréninkové skupiny od přípravek až do dospělých kategorií. K podpoře popularity fotbalu v Dubči přispěl i Pavel Horváth, bývalý fotbalový reprezentant, který dokonce v letech 2010 a 2014 zasedl v zastupitelstvu městské části.

Sbor dobrovolných hasičů Dubeč

Velmi důležitý je v Dubči také Sbor dobrovolných hasičů, který se podílí na pořádání řady akcí pro veřejnost. V letošním roce probíhaly oslavy 140 let od jeho založení.

Český svaz chovatelů – Chovatelé Dubeč

Jedná se o sdružení chovatelů králíků, drůbeže a holubů v Dubči. Jejich chovatelský areál se nachází v ulici U Transformátoru. Každoročně pořádají výstavy a Králíkářský ples.

Turistický oddíl mládeže Jestřábi Dubeč

Jestřábi Dubeč mají v obci dlouholetou tradici. Každý týden pořádají oddílové schůze a 1x do měsíce je organizována turistická výprava.

Společnost V. F. Červeného

Tento spolek se zabývá historickou osobností výrobce hudebních nástrojů V.F. Červeného, který se v Dubči narodil. Předsedou tohoto spolku je dlouholetý zastupitel Josef Moravec.

Mateřské centrum Dubínek

Činnost tohoto spolku byla zahájena v roce 2005. Svou centrálu má v budově Sokolovny. Mateřské centrum je zajištěné na principu dobrovolné činnosti a společné práce rodičů a dětí. Jedná se o klubový typ zařízení.

Spolek Dubečské Slatiny

Místní spolek obyvatel zahrádkářské kolonie z oblasti Slatiny.

3.6.1 Pořádané akce

Ke každoročním sportovním akcím konaných v Dubči patří Dubečský triatlon, který měl letos už svůj 19. ročník. Jedná se o týmovou štafetu, kde jeden závodník plave 300 m, druhý musí ujet na kole 8 km a třetí uběhnout 2 km, před cílem ještě každý závodník musí vypít pivo a panáka rumu, až poté se stopuje čas. Tato akce má větší společenský než sportovní přesah. Tradičním je také fotbalový turnaj „O putovní pohár starosty MČ Dubeč“, který pořádá FK Čechie Dubeč. (<https://dubecsky-triatlon.webnode.cz/>)

Ke každoročně pořádaným společenským a kulturním akcím, které jsou často realizovány různými dubečskými spolky za podpory městské části Dubeč patří: Masopust, Mikulášská nadílka, Dětský den, pálení čarodějnic. K již tradičním akcím patří vítání občánků či pochod pořádaný dubečskými jestřáby „Z Dubče do Dubče“. V létě mohou občané využít nabídky filmů v letním kině. Spolek Chovatelů Dubče pořádá výstavu králíků, holubů, drůbeže a jiných drobných zvířat, dubečtí rybáři realizují rybářské závody pro děti a dospělé.

3.7 Příroda a turistika

3.7.1 Přírodní park Říčanka

Přírodní park Říčanka se rozprostírá v oblasti kolem Říčanského potoka na území městských částí Uhříněves, Dubeč a Běchovice. Park se pyšní rozlohou 407,7 ha a k prohlášení za přírodní park došlo v roce 1984. Ke specifickým tohoto přírodního parku patří to, že si stále uchovává venkovský ráz krajiny s loukami, poli, rybníky a většími i menšími lesními porosty. Na území tohoto parku se nachází i další zvláště chráněné území.

Celým parkem vede modrá turistická trasa. Téměř identickou trasu kopíruje i naučná stezka Dubeč – Uhříněves. Stezka je značena bílým čtvercem s diagonálním zeleným pruhem, který je typický pro všechny naučné stezky. Pět a půl kilometru dlouhá trasa naučné stezky je nenáročná a vede po travnatých cestách a pěšinách, případně po silnicích s minimální dopravní zátížeností. Za suchého počasí je vhodná i pro kočárky. Na její trase je celkem 15 zastávek s informačními tabulemi, které přibližují historii městských částí. Dále sdělují zajímavosti o přírodních památkách v okolí a místní fauně a flóře. (www.stezky.info/naucnestezky/ns-dubec-uhrineves.htm)

Přírodní památky na území přírodního parku Říčanka:

Lítožnice

Tato přírodní památka je pojmenována po zaniklé osadě s tvrzí, která zde kdysi stávala. Je tvořena třemi rybníky, které jsou situovány na toku říčanského potoka. Ty vznikly ve 20. století v místech lokace staršího rybníka a velmi záhy se staly důležitým hnízdištěm a místem zastávky při tahových cestách ptactva. Z hnízdících druhů lze uvést například ledňáčka, moudivláčka lužního či motáka pochopa. Dále se sem řadí přilehlá podmáčená luka a přilehlé lesy.

Rohožník – lom v Dubči

Rohožník se nachází v těsné blízkosti Dubče. Tuto chráněnou přírodní památku tvoří dvě části, které jsou od sebe vzdálené přibližně 400 m. Hlavní dominantou je právě opuštěný lom. Ten se nachází na skalním hřbetu Rohožník a ke zhlédnutí jsou tu zajímavé geografické struktury ve formě křemencových, pískovcových a jílových „lavic“ i vyvrásnění do takzvané M-vrásky.

Už v dávné minulosti bylo toho vyvýšené místo osídleno a docházelo zde k těžbě kamene. Proto je tato lokalita archeologicky chráněna a v současné době není přístupná veřejnosti. (www.praha-priroda.cz/chranena-priroda/zvlaste-chranena-uzemi/rohoznik-lom-v-dubci)

Obora v Uhříněvsi

Ačkoli se tato obora nenachází na území Dubče, tak je nedílnou součástí přírodního parku Říčanka. Jedná se o starý dubovohabrový les, který byl vyhlášen přírodní památkou v roce 1982. V oboře je velmi zajímavá fauna i flóra a nalezneme zde i židovský hřbitov či zbytky arboreta pocházejícího z 20. století. Na území obory stojí i památný dub, který je jedním z nejmohutnějších na území hlavního města Prahy a právem je označován jako „Král Dubů“. Jeho stáří je odhadováno na 350 let.

3.8 Obecní témata

Témata, která ovlivňovala a ovlivňují obyvatele Dubče:

Dostavba Pražského okruhu

Plánovaná dostavba Pražského okruhu se v městské části Dubeč projednává už od 90. let. Tehdejší zastupitelstvo v čele se starostou Tomčíkem se k plánům dálnice nestavilo příliš kladně. Z materiálů ale vyplývá, že v té době se tento záměr teprve zpracovával, takže nebylo přesně jasné, kudy by měl obchvat vést. (viz. příloha č.10) Stavba obchvatu byla v roce 1998 dána do souvislosti i se zmanipulovanými volbami. Nicméně ani 20 let po těchto volbách obchvat stále nestojí.

Stavba nabrala výrazné zpoždění kvůli nutnosti zpracování nové studie vlivu na životní prostředí. I díky těmto průtahům, mělo zastupitelstvo města možnost vznést různé požadavky a připomínky na úpravu projektu. Ředitelství silnic a dálnic pak reagovalo navýšením protihlukové ochrany a korekcí plánu křižovatky v Běchovicích. Díky tomu může být celá dálnice více zapuštěna do terénu. Byla prosazena i realizace takzvaných zelených pásů vedených podél okruhu. *„Za ta léta odkladů, se alespoň podařilo prosadit naše připomínky, a to bereme jako úspěch“*, okomentoval situaci bývalý zastupitel. (Rozhovor B)

Současné zastupitelstvo obce výstavbu jihovýchodní části Pražského okruhu podporuje, protože by tato stavba výrazně ulevila tranzitní dopravě, které dnes přes Dubeč vede. Dle posledních informací by stavba měla začít v roce 2021.

Metropolitní plán

Metropolitní plán je plánem pro změnu územního plánu v tzv. Velkém rozvojovém území (území MČ Dolní Měcholupy, Dubeč, Štěrboholy). V průběhu let se objevily různé studie o rozvoji toho území. V roce 2004 návrh počítal s obydlím zhruba 100 000 obyvatel a obsahoval i realizaci vysokoškolského kampusu, stanici metra, či likvidaci zahrádkářské kolonie Slatiny. Další návrh z roku 2008 už počítal s osídlením pouze 35 000 osob, tramvajovou dopravou bez zásahu do oblasti Slatin. Cílem bylo zamezit rozrůstání zástavby do okolní krajiny a docílit toho, aby nedošlo k postupnému srůstání těchto městských částí. Od plánů, že by se postavilo skoro celé nové město, se definitivně upustilo v roce 2013.

V Metropolitním plánu je dnes uvedeno, že má chránit nezastavěnou krajinu a plně využívat stávajícího zastavěného území. Dále nepodporuje vytváření podmínek pro další

suburbanizaci. Zastupitelstvo Dubče bylo toho názoru, že předložený Metropolitní plán definuje své návrhy pouze velmi obecně, proto vzneslo své připomínky. K těm patřilo například zachování lesa mezi Dubčí a Uhříněvsí, západního obchvatu Dubečku, nebo oddálení navržené zástavby. Městská část Dubeč, v případě schválení tohoto plánu, počítá s navýšením zastavitelných ploch o 27 ha, což odpovídá zhruba 500-650 rodinným domům a nárůstu obyvatel zhruba o 2 až 2,5 tisíce (viz. Příloha č.13). (Rohožník 1/2018. s.12-14)

V současné době je metropolitní plán ve fázi připomínkování zveřejněného návrhu z roku 2018.(viz. Příloha č.11)

Viladomy Dubeč

Výstavba bytového komplexu „Viladomy Dubeč“ vzedmula velkou vlnu občanské participace. Společnost EKOSPOL a.s. v roce 2011 předložila svůj záměr na výstavbu 4 viladomů (cca 123 bytů).

Plánovaná výstavba dokonce iniciovala i založení občanského sdružení Pohoda Bydlení Dubeč. To si jako cíl stanovilo zamezit nekontrolovatelným aktivitám ze strany developerských firem, které svojí plánovanou výstavbou nerespektují stávající charakter bydlení v Dubči. Sdružení se k chystanému záměru vyjádřilo následovně: *„navrhované velké bytové projekty-viladomy – svým charakterem a velikostí s plochou střechou hrubě neodpovídají urbanistickému a architektonickému charakteru okolního prostředí.“* V Dubči by dle mínění sdružení byla narušena pohoda bydlení, hlavně v okolní zástavbě rodinných domů. Argumentovali tím, že Dubeč se už tak potýká s problémy spojenými s nárůstem automobilové dopravy, nevyhovující likvidací splaškové vody a přeplněností školek a základní školy. Projekt Viladomy Dubeč by dle jejich tvrzení přinesl nárůst obyvatel o 10-15 %, což by bylo neúnosné. Tato iniciativa byla podpořena zastupitelstvem i radou městské části. Občané městské části se mohli podepsat pod petici proti realizaci této stavby. (Místní časopis Rohožník č.4/2011,4/2012). I přes odpor obyvatel, a jejich snahu výstavbu projektu přerušit, byl jejich návrh nakonec soudně zamítnut. Stavba byla zkolaudována v roce 2017.

Aktuálně plánovaná nová výstavba a rekonstrukce:

Nová Hasičská zbrojnice Dubeč

Stavba hasičské zbrojnice, která bude využívána jako evakuační centrum a vzdělávací středisko, byla zahájena v květnu 2019 a délka realizace je stanovena na dva roky. Finance na tuto stavbu poskytl Magistrát hlavního města Prahy. Dubečtí hasiči se po mnoha letech dočkají vlastních prostor. Stavba vytvoří odpovídající zázemí pro jednotku požární ochrany, její součástí budou garáže a dílny pro speciální služby.

Nová mateřská škola

K vyřešení problému nedostatečné kapacity míst v mateřské škole má pomoci výstavba nové. Stavba by se měla realizovat v sousedství Panské zahrady, na místě staré hospodářské budovy, která bude zbourána. Objekt bude rozdělen na čtyři třídy mateřské školy, učebnu, společenský sál, zázemí pro učitele, byt pro školníka a zahradu. V současné době je projekt ve fázi, kdy bylo zadáno zpracování studie pro výběr vhodného dodavatele, který zpracuje projektovou dokumentaci.

Nástavba Základní školy Dubeč

Je plánována další nástavba Základní školy Dubeč, která přinese zvětšení o další 4 učebny. K plánované nástavbě už je vyhotovena příslušná projektová dokumentace, ale stavba dosud nezačala.

Dalšími v současné době probíhajícími projekty v Dubči jsou: rekonstrukce víceúčelového hřiště, které se nachází v blízkosti fotbalového stadionu, úpravy komunikací a chodníků a nástavba spojená se zateplením obecního domu.

3.9 Analýza volebních výsledků

Tato kapitola bude obsahovat analýzu výsledků voleb do zastupitelstva městské části Praha – Dubeč za období od roku 1994 až do posledních voleb do zastupitelstva, které se konaly v roce 2018. Dále zde bude porovnána volební účast v Dubči s celorepublikovými údaji a bude zde zkoumán vývoj obsazení jednotlivých kandidátních listin a politická příslušnost jednotlivých kandidátů.

3.9.1 Volby v roce 1994

Volby do zastupitelstva městské části Praha – Dubeč se v tomto roce uskutečnily 18. a 19. listopadu. Jednalo se o vůbec první volby do zastupitelstva v samostatné České republice, a i to se nejspíš odrazilo do volební účasti, která byla 64,33 %, což bylo ze všech analyzovaných volebních období úplně nejvíce.

V tomto roce bylo zapsáno celkem 1414 oprávněných voličů. Vydáno bylo celkem 916 obálek a stejný počet obálek byl odevzdán.

Bylo rozdělováno celkem 15 mandátů a přihlášeny byly celkem tři kandidátní listiny. Pouze jedna kandidátní listina byla stranická, a to kandidátní listina ČSSD. Dále byla přihlášena kandidátní listina Sdružení nezávislých kandidátů a Nezávislí kandidáti. Ačkoli ČSSD kandidovala jako stranická kandidátní listina, pouze 7 kandidátů bylo politicky příslušných této straně, zbylých 8 kandidátů bylo bez politické příslušnosti. Naopak, na kandidátní listině Sdružení nezávislých kandidátů se vyskytli 2 kandidáti (František Ambros, Landová Ludmila), kteří byli členy politické strany KDUČSL, nicméně kandidovali jako nezávislí.

Pouze ČSSD a SNK dokázaly plně obsadit své kandidátní listiny, čímž si vzhledem k metodě používané na přepočítání získaných hlasů na mandáty výrazně přilepšili už před samotnými volbami. Za kandidátní listinu Nezávislí kandidáti kandidovala pouze jedna osoba, a to Jiří Sekanina.

Tabulka 13- Výsledky voleb v roce 1994

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
Česká str. sociálně demokratická	5266	45,14	15	7
Sdružení nezávislých kandidátů	6167	52,86	15	8
Nezávislí kandidáti	234	2,01	1	0

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

V tabulce č. 13 je uveden přehled výsledků voleb v roce 1994. Volby vyhrála kandidátní listina SNK, která obdržela 52,86 % hlasů a získala tak 8 mandátů. Na druhém místě se umístila kandidátní listina ČSSD, která získala 45,14 % a po přerozdělení hlasů jí náleželo 7 mandátů. Kandidátní listina Nezávislí kandidáti, kde byl na kandidátní listině

pouze jeden kandidát, obdržela 234 hlasů. Pokud by se Jiří Sekanina pokusil více obsadit svou kandidátní listinu, měl by při přepočtu hlasů na mandáty výrazně vyšší šanci ve volbách do zastupitelstva uspět.

Ačkoli SNK disponovalo absolutní většinou starostou byl zvolen lídr kandidátní listiny ČSSD Jan Tomčík. Místostarostou byl zvolen Josef Moravec z SNK. Podle teorie Stanislava Balíka, tak vznikla koalice všestranná. Do zastupitelstva bylo zvoleno třináct mužů a pouze dvě ženy. Průměrný věk zvolených zastupitelů byl 50,4 let.

3.9.2 Neplatné volby v roce 1998

V roce 1998 se v Dubči udál asi největší skandál, co místní pamatují. Volby do zastupitelstva byly prohlášeny soudem za neplatné, z důvodu podezření o možné manipulaci s volebními výsledky. Konání voleb do zastupitelstva bylo v tomto roce stanoveno na 13. a 14. listopadu.

Rozdělováno bylo 15 mandátů, o které bojovalo celkem pět přihlášených kandidátních listin. Stranické kandidátní listiny byly dvě. K ČSSD, která kandidovala i v minulých volbách, se přidala i kandidátní listina ODS. Dále pak byly přihlášeny tři nezávislé kandidátní listiny, které měly zcela stejný název, a to Sdružení nezávislých kandidátů. Pro lepší přehlednost v této diplomové práci byly označeny čísla 1 až 3.

Kandidatury listin ODS a SNK č.2 a SNK č.3 předcházela nespokojenost části občanů s prací současného zastupitelstva. Iniciativu ke změnám odstartovala svou kandidaturou SNK č.2, ke které se později přidala ODS a následně se zformovala i další kandidátní listina SNK č.3. Všechny kandidátní listiny, kromě SNK č. 2, byly plně obsazeny. SNK č.2 mělo na kandidátní listině pouze 13 osob.

Přestože v tomto roce přibyla jedna stranická kandidátní listina, počet kandidátů bez politické příslušnosti zůstal velmi vysoký - 76,71 %. Na listině ODS byly dvě třetiny kandidátů bez politické příslušnosti. Naopak na kandidátní listině ČSSD došlo k navýšení počtu stranických členů na 11. Za ČSSD kandidovaly pouze 4 osoby bez politické příslušnosti. Volební účast byla 57,53 %.

V řádném termínu konání voleb vyhrála ČSSD, která získala 6 mandátů. Lídrem jejich kandidátní listiny byl v té době současný starosta Jan Tomčík, který byl úspěšný i ve volbách do zastupitelstva pražského magistrátu. Po pěti mandátech získala SNK č.1, dva mandáty získala ODS a po jednom mandátu SNK č.2 a SNK č.3.

Tabulka 14 - výsledky neplatných voleb 1998

Kandidátní listina	Hlasy	Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.		
Sdružení nezávislých kandidátů č.1	3571	15	5
Česká str. sociálně demokratická	4932	15	6
Sdružení nezávislých kandidátů č.2	580	13	1
Občanská demokratická strana	1666	15	2
Sdružení nezávislých kandidátů č.3	1180	15	1

Zdroj: Kronika Dubče s.54, dle vlastního zpracování

Z počátku nic nenasvědčovalo tomu, že by volby proběhly mimo rámec férovosti. Hlasy byly sečteny a potvrzeny zápisem o průběhu a hlasování. O pochybnostech ohledně čestného průběhu voleb informoval ostatní členy až druhý den zástupce ODS v komisi pan Zahálka. Ten celou situaci okomentoval následovně: „*Když jsem večer přišel domů, začalo se mi to celé skládat v hlavě. Vybavila se mi sobota dopoledne, kdy jsem postřehl, že zámeček na urně byl v jiné poloze než v pátek večer. Tehdy jsem tomu nevěnoval pozornost, ale během noci, kdy jsem skoro nespal, jsem si uvědomil, že spousta lístků byla vyplněna stejným typem křížků. Ráno jsem už měl jasné podezření, že to celé nebylo fér*“ (časopis Respekt č.50/1998, č.11/1999)

Nedlouho po skončení voleb se přátelé pana Zahálky obrátili na soud, aby volby zrušil. V té době už měli i další důkazy, které potvrzovaly manipulaci s hlasy, a to místopřísežná prohlášení tří osob, které tvrdily, že ve volební místnosti dostaly už předvyplněné volební lístky a dále 36 podpisů od občanů, kteří tvrdili, že volili jednu kompletní kandidátní listinu SNK, a přitom někteří její kandidáti zmíněných 36 hlasů neobdrželi. K objasnění situace měla pomoci kontrola všech hlasovacích lístků. Ta ovšem proběhnout nemohla, neboť hlasovací lístky byly z budovy úřadu městské části Dubeč odcizeny. Vyzvedli si je dva falešní policisté, kteří se prokázali falešnými průkazy a papírem od Městského soudu v Praze. Jelikož se krádež nepodařilo vyřešit, byl případ odložen, a tím i zanikla možnost, jak objasnit možnou manipulaci s volebními lístky.

Lídr kandidátky ČSSD pan Tomčík, obviňoval konkurenci, že si vše vymyslela, a že chce pouze poškodit jméno ČSSD. Opozice naopak tvrdila, že se jednalo o podvod, aby ČSSD obhájila vítězství z minulých voleb. Jeden ze zvolených zastupitelů v nových volbách se na dotaz, zda zmanipulování voleb nesouviselo s budoucí výstavbou obchvatu, vyjádřil pro časopis Respekt takto: „*Proč do toho taháte obchvat? Ten s tím nemá nic společného. Volby zmanipuloval Tomčík, chtěl za každou cenu zvítězit a udělat kariéru v ČSSD.*“ (časopis

Respekt č.50/1998, č.11/1999) „Volebního podvodu si všimla řada sdělovacích prostředků (tisk, rozhlas, televize), obec se rozdělila na dva nesmiřitelné tábory, v poštovních schránkách se objevovaly anonymní letáky, jak jsme si dovolili takové obvinění a narušili poklidnou atmosféru v obci. Ono to bylo opravdu tak neuvěřitelné a nepředstavitelné, že by někdo měl odvalu se k tomuto činu odhodlat.“ (Kronika Dubče s.54) Celou událost, tak uzavřely nově konané volby.

Bývalý zastupitel okomentoval tyto volby jako obrovský skandál, který mezi občany žil ještě dlouhá léta. Proti verdiktu Městského soudu o zneplatnění voleb se odvolalo k ústavnímu soudu celkem 11 zvolených zastupitelů, kteří pocházeli z kandidátní listiny ČSSD a z kandidátní listiny SNK č.1. Ústavní soud ale jejich stížnost zamítl. (Rozhovor A)

3.9.3 Volby v roce 1999

Nový termín pro opakované volby byl stanoven na 30. ledna. Opakovaly se ale pouze volby do zastupitelstva městské části Praha – Dubeč. Volby do zastupitelstva hlavního města Prahy, konané souběžně, opakovány nebyly a zůstaly platné výsledky z předchozího hlasování. Bylo to zdůvodněno tím, že do zastupitelstva hlavního města Prahy volili občané celé Prahy a opakování voleb kvůli takto malým okresům by výsledky nijak podstatně neovlivnilo. (idnes.cz)

Volební účast v těchto volbách byla 58,92 %. Proti volbám v roce 1994 to byl propad téměř o 5,5 %. Ze všech zapsaných voličů, kterých bylo 1497, odevzdalo hlasovací obálku celkem 882. Platných hlasů v tomto roce bylo 12 486.

Tabulka 15 - Výsledky voleb v roce 1999

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
Sdružení nezávislých kandidátů (č.1)	2868	22,97	15	3
Česká str. sociálně demokratická	2482	19,88	15	3
Sdružení nezávislých kandidátů (č.2)	1329	10,64	13	2
Občanská demokratická strana	2481	19,87	15	3
Sdružení nezávislých kandidátů (č.3)	3326	26,64	15	4

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Z výše uvedené tabulky je patrné, že politický systém v obci byl velmi soutěživý. Všem přihlášeným kandidátním listinám se podařilo získat mandát. Vítězem voleb se stalo SNK č. 3, které získalo 26,64 % a získalo 4 mandáty. Na druhém místě skončilo SNK č.2

s 22,97% hlasy, dále pak téměř shodně, přes 19% hlasů, získala ČSSD a ODS. Pro ČSSD to byl výrazný pokles o více než 20 % proti minulým volbám a proti výsledkům neplatných voleb ztratila 3 mandáty. Všechny tyto tři kandidátní listiny získaly po 3 mandátech. Na posledním místě se umístilo SNK č. 2, které získalo 10,64 % hlasů a obdrželo 2 mandáty.

Napjatá atmosféra v Dubči pokračovala i po volbách, kdy odstupující rada nespolupracovala při předávání agendy a docházelo k dalším rozporům v zastupitelstvu. Starostkou byla zvolena kandidátka SNK č.3 Alena Svobodová. Místostarostou byl zvolen Jan Hlaváč, jediná osoba, která působila i v předchozí radě. Ač kandidoval stejně jako starostka za SNK č.3, tak mezi nimi docházelo k neshodám. I z toho důvodu ho v radě nahradil Josef Moravec z kandidátky SNK. č.1. Radu doplnili 2 kandidáti z ODS Václav Veselý a Alena Zahálková. Posledním členem rady se stal Josef Novák z SNK č.2. Koalice byla tedy utvořena z SNK č.2, ODS a SNK č.3, tedy ze stran, které svou kandidaturu založily jako opoziční strany proti minulému zastupitelstvu, a panem Moravcem z SNK č.1, jež byla částečně spřízněna s ČSSD. (Rozhovor B)

Podle typologie koalic dle Balíka se v případě prvně sestavené rady jednalo o minimálně vítěznou ideově propojenou koalici, po zvolení Josefa Moravce se jedná spíše o koalici širokou, kde je jediná ČSSD v opozici. Do zastupitelstva bylo zvoleno jedenáct mužů a čtyři ženy. Takže stejně jako v předchozím volebním období dominovali v zastupitelstvu muži. Průměrný věk zvolených zastupitelů byl s tomto volebním období 48,06 let.

3.9.4 Volby v roce 2002

V roce 2002 se volby do zastupitelstva konaly v termínu 1. a 2. listopadu. K volebním urnám dorazilo 61,21 % oprávněných voličů. Zapsáno bylo 1686 voličů a vydáno i odevzdáno bylo celkem 1032 obálek. Platných hlasů bylo 14 536. V tomto roce bylo přihlášeno celkem 6 kandidátních listin a stejně jako v předchozích letech se bojovalo o 15 mandátů.

V roce 2002 se objevily hned čtyři nové kandidátní listiny nezávislých kandidátů. Jednalo se o Dubeč sobě, SNK DINO, Dubeč 2002 pro lidi a přírodu a Volby 2002. Stranické kandidátní listiny byly opět dvě, a to kandidátní listina ČSSD a ODS. Všechny kandidátní listiny byly plně obsazeny. Oproti minulým volbám vzrostl na kandidátní listině ČSSD počet osob se stranickou politickou příslušností na 11. Za ODS kandidovali pouze čtyři osoby se stranickou příslušností. Vzhledem k navýšení počtu kandidátních listin nezávislých

kandidátů však procento kandidujících se stranickou politickou příslušností oproti minulým volbám kleslo o 3,29 %, na pouhých 20 %.

Tabulka 16 - Výsledky voleb v roce 2002

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
Dubeč sobě	1178	8,10	15	1
Česká str. sociálně demokratická	1751	12,05	15	2
SNK DINO	2141	14,73	15	2
Dubeč 2002 pro lidi i pro přírodu	1692	11,64	15	2
Volby 2002	4538	31,22	15	5
Občanská demokratická strana	3236	22,26	15	3

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Ve volbách v roce 2002, jak je vidět v tabulce č. 16, zvítězila kandidátní listina v té době úřadující starostky Aleny Svobodové Volby 2002, která obdržela celkem 31,22 % platných hlasů a získala tak 5 mandátů. Na druhém místě skončila politická strana ODS s 22,26 % hlasů a ziskem 3 mandátů. Třetí místo obsadily SNK DINO, dále ČSSD následována kandidátkou Dubeč 2002 pro lidi a přírodu. Na posledním místě se umístili nezávislí kandidáti z Dubeč sobě. Zajímavým jevem je, že ve volbách získaly alespoň jeden mandát všechny kandidátní listiny.

Post starostky obhájila Alena Svobodová, místostarostkou byla zvolena Anna Slavíčková. Radu doplnili Vojtěch Lacina, Libuše Čvančarová a Ivana Pacovská. Koalice vznikla z Volby 2002, ODS a Dubeč Sobě. Dle typologie Balíka se jednalo o nadměrnou ideově propojenou koalici.

Průměrný věk v zastupitelstvu byl v tomto volebním období 48,26 let. Proti minulým volbám výrazně stoupl počet žen, které získaly mandát. Do zastupitelstva se jich proboujvalo celkem 7, mužů bylo o jednoho více, tedy 8.

3.9.5 Volby v roce 2006

Volby do zastupitelstva městské části pro volební období 2006-2010 se konaly 20. a 21. října. Volební účast se vyšplhala na 57,75 %. Zapsaných voličů bylo 1943. Vydaných obálek bylo 1122 a odevzdáno jich bylo o jednu méně. Platných hlasů bylo 15 033. Stejně jako v minulých letech se soupeřilo o 15 mandátů. Bylo přihlášeno celkem 7 kandidátních listin, z toho dvě stranické. Znovu se jednalo o kandidátní listinu ODS a ČSSD. Z minulých

voleb pokračuje kandidátní listina Dubeč sobě, Volby 2006, které navazují na kandidátní listinu Volby 2002, a CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ, kam nadpoloviční počet kandidátů přešel z SNK DINO. Novými hráči se staly dvě nezávislé kandidátní listiny: VŠE PRO DUBEČ A DUBEČEK a Josef Moravec. Všechny kandidátní listiny se podařilo plně obsadit, pouze Josef Moravec, který kandidoval na stejnojmenné kandidátní listině, byl sám.

Tabulka 17 – Výsledky voleb v roce 2006

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
Dubeč sobě SNK	1110	7,38	15	1
Česká str. sociálně demokratická	1968	13,09	15	2
Volby 2006 SNK	3344	22,24	15	3
VŠE PRO DUBEČ A DUBEČEK	919	6,11	15	1
CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ SNK	3440	22,88	15	4
Občanská demokratická strana	3931	26,14	15	4
Josef Moravec, NK	321	32,02	1	0

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Jak nám ukazuje tabulka č.17, první příčku obsadila ODS a získala tak 4 mandáty. Po 4 mandátech získala i nezávislá kandidátní listina CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ. Na třetí příčce skončily Volby 2006 se třemi mandáty. ČSSD zastavila propad a udržela obdobný výsledek jako v minulém volebním období se ziskem 2 mandátů. Po jednom mandátu obdržely VŠE PRO DUBEČ A DUBEČEK a Dubeč sobě. Jako jediný mandát nezískal Josef Moravec.

Starostou se stal Jaroslav Tošil, který kandidoval na kandidátní listině CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ. Zvítězil velmi těsně ziskem 8 hlasů, jeho protikandidátem byla stávající starostka Alena Svobodová, která získala 7 hlasů. Vůbec poprvé proběhla volba starosty formu tajného hlasování. Zajímavostí je, že zvolený starosta se stal, ještě před ustavujícím zasedáním zastupitelstva i s jedním dalším členem z CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ, členem ODS. Pan Zahálka, místní kronikář, který byl se svou ženou dlouholetým členem ODS, zapsal tuto situaci do kroniky takto: „...místní sdružení ODS zahrnuje členy z Dubče, Horních Měcholup a Štěrbohol. Současným předsedou místního sdružení ODS je starosta H. Měcholup p. Hagel, místopředsedou starosta Štěrbohol p. Urban a dalším místopředsedou pí. Hoffmannová za Dubeč. Ta za pomoci jmenovaných pánů a lídra

kandidátky ODS v Dubči p. Bohumila Dvořáka nabídla pánům Tošilovi a Vojtěchovskému spolupráci s jejich 4 zvolenými lidmi z kandidátky Cesta změny za to, že vstoupí do ODS. Přijatá nabídka byla posvěcena narychlo svolanou schůzí místního sdružení ODS, aby byla „modrá radnice“. (Kronika Dubče, s.63) Manželé Zahálkovi se od tohoto jednání distancovali a raději opustili stranu. Místostarostou se stal Bohumil Dvořák a radu doplnili Zdenka Hoffmanová, Ing. Michal Frano a Ing. Jiří Vohlídal. Vzniklá koalice ODS, CESTY ZMĚNY PRO DUBEČ a ČSSD se dá považovat za nadměrnou ideově nepropojenou koalici. Přestože se v předchozí citaci z kroniky mluví o „modré radnici“, tak v radě zasedl i člen ČSSD Jiří Vohlídal, který kandidoval bez PP. Lze usuzovat, že to bylo z důvodu, že zvolená zastupitelka pí. Zahálková modrou radnici nepodpořila. Předání úřadu bylo komplikováno bývalým vedením, které nespolupracovalo při předání agendy.

Průměrný věk zastupitelstva se pohyboval stejně jako v předešlých letech v průměru kolem 50 let. V tomto volebním období ubylo v zastupitelstvu žen. Bylo jich zvoleno pouze 5, mužů bylo 10.

3.9.6 Volby v roce 2010

Voliči se v roce 2010 vydali k volebním urnám na podzim, a to konkrétně 15. a 16. října. Z 2420 zapsaných voličů jich k volebním urnám dorazilo 1469, čímž stanovili volební účast na 60,70 %. Z 1467 odevzdaných obálek vzešlo 20 285 platných hlasů.

V tomto roce bylo v Dubči za sledovaná volební období vůbec nejvíce přihlášených kandidátů. O 15 míst v zastupitelstvu mělo zájem 93 osob. Přihlášeno bylo celkem 7 kandidátních listin. Téměř všechny byly plně obsazeny. Krom jediné, a to kandidátní listiny NK Dobrovolné sdružení dobrých sousedů, kde kandidovaly pouze tři osoby. Tři kandidátní listiny byly parlamentních politických stran. K již tradičně kandidujícím ČSSD a ODS přibyla TOP 09, která v tomto roce dosáhla v Dubči úspěchu v parlamentních volbách. Dalším novým subjektem byla kandidátní listina politického hnutí Nezávislí pro Dubeč. Ta se zformovala z „jádra“ kandidátní listiny Volby 2006, tvořeného bývalou starostkou Alenou Svobodovou. Z rozhovoru vyplynulo, že kandidatura osob z Volby 2006 za hnutí Nezávislí pro Dubeč, byla motivována snahou vyhnout se sběru podpisů nutných pro přihlášení kandidátní listiny. (Rozhovor B). Kandidátní listiny DUBEČ 2010 a Nezávislí kandidáti pro občany, pak vznikly rozpadem SNK z minulých voleb.

Tabulka 18 - Výsledky voleb v roce 2010

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
TOP 09	2266	11,17	15	2
Občanská demokratická strana	8070	39,78	15	7
DUBEČ 2010 - OBČANÉ A PŘÍRODA	2558	12,61	15	2
NEZÁVISLÍ PRO DUBEČ	3198	15,77	15	2
Dobrov. Sdruž. dobrých sousedů	57	0,28	3	0
Česká str. sociálně demokratická	2213	10,91	15	1
Nezávislí kand. pro občany	1923	9,48	15	1

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Ve volbách do zastupitelstva s jasnou převahou zvítězila ODS. Získala 39,78 % hlasů, což jí vyneslo 7 mandátů. Na dalších místech se umístily NEZÁVISLÍ PRO DUBEČ, DUBEČ 2010 – OBČANÉ A PŘÍRODA a TOP 09. Shodně získaly po 2 mandátech v zastupitelstvu. Po jednom mandátu získala ČSSD a Nezávislí kandidáti pro občany. Jedinou kandidátní listinou bez zisku mandátu bylo Dobrovolné sdružení dobrých sousedů.

Starostou byl opět zvolen Jaroslav Tošil, také místostarosta Bohumil Dvořák svůj post obhájil. Do rady byly zvoleni z ODS Jiří Vojtěchovský a Milan Řežábek a svůj post obhájil i Jiří Vohlídal z ČSSD. Dle Balíka zde vznikla koalice minimální vítězná ideově nepropojená. Mandát tento rok získalo 8 mužů a 7 žen. Průměrný věk zastupitelstva byl 48,9 let.

3.9.7 Volby v roce 2014

Datum konání voleb do zastupitelstev bylo v roce 2014 stanoveno na 10. a 11. října. V tomto roce byl o volby výrazně menší zájem než v minulých letech. Dorazilo pouze 1362 z 2609 oprávněných voličů, čímž stanovili volební účast na 52,20 %. Jednalo se vůbec o nejnižší volební účast za všechna sledovaná volební období. Vydáno i odevzdáno bylo 1362 obálek a rozděleno bylo 18 232 platných hlasů. V tomto roce nebyla přihlášena žádná kandidátní listina nezávislých kandidátů. Všech 5 přihlášených kandidátních listin bylo politických stran nebo hnutí a všechny kandidátní listiny byly plně obsazeny. V tomto roce bylo nejvíce kandidátů s PP (36 %) ze všech sledovaných období. Úplně poprvé kandidovala hnutí ANO 2011 a Pro Prahu.

Tabulka 19 - Výsledky voleb v roce 2014

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
Občanská demokratická strana	6476	35,52	15	6
Česká strana sociálně demokratická	2877	15,77	15	2
ANO 2011	3460	18,97	15	3
Pro Prahu	1913	10,49	15	1
NEZÁVISLÍ	3506	19,23	15	3

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

První místo z předešlých voleb obhájila ODS, která získala 35,52 % všech hlasů. Podařilo se jí tedy obhájit 6 mandátů. Na druhém místě se umístili NEZÁVISLÍ a hned v závěsu za nimi hnutí ANO 2011. Obě tato hnutí získala po 3 zastupitelských postech. Proti minulým volbám si o jeden mandát přilepšila ČSSD. Na posledním místě se umístilo hnutí Pro Prahu, které navzdory tomu získalo jeden mandát.

Starostou byl již potřetí v řadě zvolen lídr ODS Jaroslav Tošil. Post místostarosty taktéž potřetí obhájil Bohumil Dvořák. Složení rady bylo stejné jako v předchozím volebním období. Jediným nováčkem v ní byl Vladislav Tregner z ANO 2011. Vznikla tedy koalice nadměrná ideově nepropojená. Průměrný věk zastupitelstva se vyšplhal na 51,33 let. V zastupitelstvu zasedlo 10 mužů a 5 žen.

3.9.8 Volby v roce 2018

Volby v roce 2018 se konaly 5. a 6. října. Volební účast byla 60,04 %, což byl proti volbám v roce 2014 nárůst o 7,84 %. Bylo vydáno i odevzdáno 1633 obálek. Platných hlasů bylo 21 728. V tomto roce bylo celkem tradiční složení přihlášených kandidátních listin. Politické spektrum doplnil subjekt Pro lepší Dubeč a Dubeček. Jednalo se o koalici sdružení nezávislých kandidátů a politického hnutí Starostové a nezávislí. Ty společně s Volby 2018 vytvořily opozici proti stávajícímu vedení obce. Obě tyto volební strany vznikly rozpadem NEZÁVISLÝCH z roku 2014.

Tabulka 20- Výsledky voleb v roce 2018

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	abs.	v %		
Občanská demokratická strana	9259	42,61	15	7
Česká str. sociálně demokratická	2886	13,28	15	2
ANO 2011	3235	14,89	15	2
Pro lepší Dubeč a Dubeček	3184	14,65	15	2
SNK "Volby 2018"	3164	14,56	15	2

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Na prvním místě skončila se ziskem 42,61 % a sedmi mandáty ODS. Zbylé kandidátky měly všechny zisk mezi 13 % a 14 % hlasů, a získaly tak každá dvě křesla v zastupitelstvu. Dle výsledků se za vítěznou ODS seřadily následovně: ANO 2011, Pro lepší Dubeč a Dubeček, Volby 2018 a ČSSD. Všechny tyto volební strany získaly po 2 mandátech.

Starostou se stal opět Jaroslav Tošil z ODS. Místostarostou byl zvolen Vladislav Tregner za ANO 2011, druhým místostarostou Jiří Vohlídal z ČSSD. Radu doplnili z ODS Jiří Vojtěchovský a Milan Řežábek. Vytvořenou koalici lze brát jako nadměrnou ideově nepropojenou, případně lze uvažovat o koalici široké. Průměrný věk zvolených zastupitelů je 50,73 let. V zastupitelstvu mají opět výraznou převahu muži. Je jich 11, proti 4 ženám.

3.9.9 Shrnutí výsledků voleb a volební účast

Městská část Dubeč je rozdělena na volební okrsky Dubeč a Dubeček. Volební místnost se až do roku 1998 nacházela v budově Městského úřadu v Dubči. Od skandálu s ukradenými volebními lísky se volí v budově základní školy. I přesto lze v současnosti tvrdit, že je v době voleb v Dubči napjatá atmosféra a je kladen velký důraz na sčítání hlasů. Toto tvrzení podporuje vyjádření tajemnice úřadu (viz. Příloha č. 13) v mimořádném povolebním vydání Rohožníku, kde musela objasňovat, proč sčítání hlasů trvalo tak dlouho (sčítání skončilo až v neděli ráno). Důvod byl nasnadě, volební komise vše přepočítávala radši dvakrát, aby měla jistotu, že nebude obviňována z případné manipulace či podvodu s lístkou.

V Dubči se volí starosta a jeden či dva místostarostové. Starosta i jeden místostarosta jsou v současné době pro své funkce uvolněni. Ostatní členové rady a zastupitelstva nikoli. Rada se zde tvoří pětičlenná, je zde zřizován kontrolní a finanční výbor. Jako poradní a pomocné orgány zde fungují tyto komise: kulturní, pro územní rozvoj a životní prostředí,

pro dopravu, pro vzdělání a školství, protipovodňová a krizového řízení. Členové rady tvoří také redakční radu místního zpravodaje Rohožník. Četnost zasedání zastupitelstva je zhruba 5x do roka.

Všechny výše zmíněné skutečnosti napovídají, že v Dubči je o co hrát. Míru plurality politického systému potvrzuje tabulka č.21. Index plurality je podílem počtu kandidátů ku počtu volených zastupitelských míst. Za pluralitní se považuje takové prostředí, kde je index plurality větší než jedna. Dle tabulky je patrné, že ve všech volebních obdobích je Dubeč pluralitní. Dokonce byl vždy $I_p > 2$, což značí „skutečně“ pluralitní prostředí.

Tabulka 21 - Index plurality

	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018
Počet kandidátů	31	73	90	91	93	75	75
Počet míst v zastupitelstvu	15	15	15	15	15	15	15
Index plurality	2,06	4,86	6	6,06	6,2	5	5

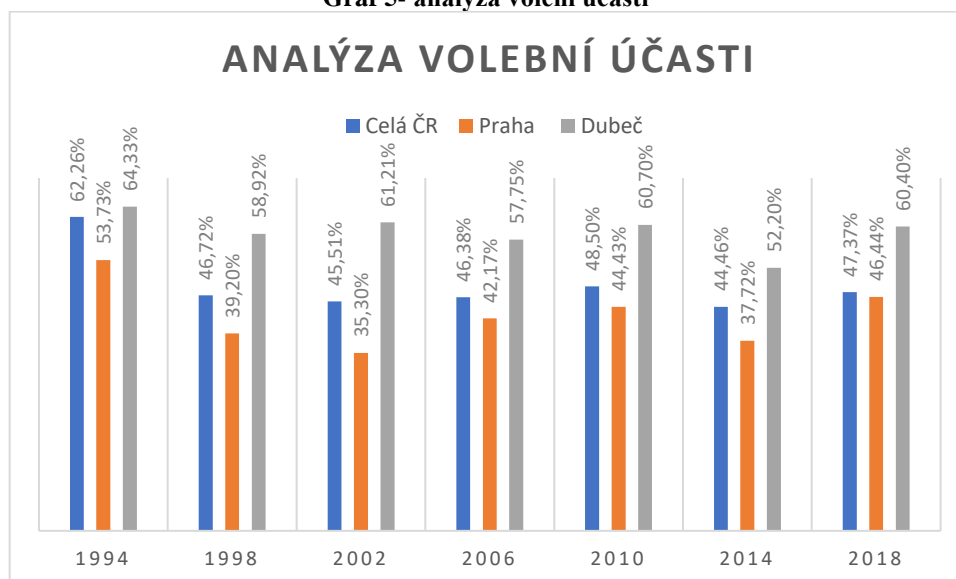
Zdroj: dle vlastního zpracování, pozn: $I_p = \text{kandidáti} / \text{zastupitelé}$

Pro volby v Dubči je charakteristické plné obsazení kandidátních listin. Velmi častým jevem je udělování preferenčních hlasů. Ty nejvíce ovlivňovaly volby v letech 1998, 2002, 2006. V těchto letech byl počet zvolených zastupitelů, kteří na kandidátní listině „přeskočili“ své spolukandidáty, vysoký, v průměru šlo o 8 osob. V letech 2010 a 2014 už tento jev není tak častý a v roce 2018 se už nevyskytla ani jedna osoba, která by díky preferenčním hlasům získala mandát.

Z uskutečněných rozhovorů bylo zjištěno, že pořadí na kandidátních listinách se určuje dle zájmu o práci v zastupitelstvu a dle schopností. To platí zejména pro kandidátní listiny SNK. V posledních letech mají na kandidátkách politických stran straníci přednost před kandidáty bez PP.

Volby do zastupitelstev obcí bývají u obyvatel vcelku oblíbené. Vždy v nich jde o věci, které se místních občanů přímo dotýkají a oni svými hlasy mohou rozhodnout o dalším směřování obce nebo městské části. I přes to, jak je vidět v následujícím grafu, se celorepubliková volební účast za poslední dvě dekády nepřehoupla přes 50 %. V grafu č.5 vidíme srovnání volební účasti v zastupitelských volbách v Dubči s volebními výsledky v Praze a v celé České republice.

Graf 5- analýza volení účasti

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Z grafu vyplývá, že vůbec nejvyšší volební účast v Dubči byla hned v prvním analyzovaném období, kdy k volbám dorazilo přes 64 % voličů. V tomto roce byla nejvyšší volební účast také v Praze a v celé ČR. Tento fakt lze přisuzovat tomu, že šlo o první samostatné volby v ČR a politická participace občanů byla vysoká. V dalších letech můžeme sledovat, že volební účast v celé ČR a Praze značně klesla a pohybuje se pouze mezi 35-45 %. Proti tomu v Dubči je stále vcelku konstantní výše volební účasti, která se pohybuje kolem 60 %. V roce 2002 byla volební účast v Dubči dokonce o celých 25,91% vyšší než v hlavním městě Praze. Údaj značí vysokou participaci občanů Dubče. Tento fakt je ovlivněn velikostí této městská části, která na začátku devadesátých spadala dle členění podle Petra Jüptnera téměř do kategorie nejmenších obcí. S rostoucím počtem obyvatel v současné době patří do obcí menší střední kategorie.

Nejnižší volební účast v Dubči byla 52,20 % v roce 2014. Můžeme pouze spekulovat, zda ji ovlivnila vyšší účast parlamentních stran a politických hnutí. Je také možné, že se měnila míra soutěživosti politického systému v obci a obyvatelé byli se stávajícím zastupitelstvem spokojeni a neměli potřebu něco měnit.

3.10 Analýza charakteru lokální politiky

3.10.1 Aktéři místního politického dění

Aktéry místního politického dění v Dubči jsou politické strany a hnutí, SNK a nezávislí kandidáti kandidující samostatně. Ti však byly za celé sledované období pouze 2 a jednalo se o osoby, které si pouze v době přihlašování kandidátních listin nebyly vědomy, jakým způsobem se přepočítávají hlasy na mandáty. (Rozhovor B) Z analýzy komunálního volebního systému v letech 1994–2018 bylo zjištěno, že v politickém prostoru dominují SNK a politické strany a hnutí. Politických stran se v Dubči objevilo celkem 6 a SNK dokonce 13. Toto číslo je sice vysoké, ale musí se brát v potaz, že nová SNK vznikala převážně z tzv. „jader“ občanů z předchozích volebních období, tudíž se ne vždy jednalo o zcela nový politický subjekt. Jediné SNK Volby a Dubeč Sobě se objevily v politickém spektru vícekrát.

K pravidelně kandidujícím stranám patří ČSSD a ODS, ty zde mají i místní stranická sdružení. ČSSD jako jediná kandidovala ve všech analyzovaných obdobích a ve všech volbách získala minimálně jeden mandát. ODS kromě roku 1994 kandidovala také pokaždé. Dvakrát kandidovalo politické hnutí ANO 2011 a Nezávislí, jednou TOP 09, Pro Prahu a v předvolební koalici s nezávislými se objevili i Starostové a nezávislí.

Za sledované období se na postu starosty vystřídaly tři osoby. Pro období 1994 až 1998 to byl Jan Tomčík z ČSSD. V roce 1998 byla zvolena Alena Svobodová, která kandidovala za SNK. Od roku 2006 až do dnes je starostou Jaroslav Tošil z ODS.

V politickém systému v Dubči se hojně angažují osoby spojené s různými organizacemi, spolky a často i dubečtí podnikatelé. Častým jevem je i zapojení rodinných příslušníků. Buď tvoří na kandidátních listinách tzv. křoví, nebo jde o rodiny dlouhodobě spjaté s jednou stranou. Příkladem je rodina Tomčíkova z ČSSD. V současném zastupitelstvu je mj. ředitel Jednotky dobrovolných hasičů v Dubči, předseda místní společnosti V. F. Červeného, nebo zástupce fotbalového klubu FK Čechie Dubeč.

3.10.2 Politická příslušnost kandidátů

V následující kapitole si trochu více přiblížíme politické prostředí v Dubči. Vzhledem k velikosti této městské části se místní politika zakládá převážně na osobních vztazích obyvatel s představiteli místního politického dění. Blízkost hlavního města Prahy,

spjata s politikou na národní úrovni a suburbanizace také výrazně ovlivňují politické prostředí Dubče. To se v průběhu analyzovaných let mění, stále je zde důležitý blízký kontakt s občany. V poslední době je patrné větší zapojení politických stran. Na kandidátních listinách těchto stran ale výrazně převažují osoby bez politické příslušnosti.

Tato tvrzení jsou z části potvrzena následující tabulkou, která nám ukazuje, že v analyzovaných volebních výsledcích jasně převažují kandidáti bez politické příslušnosti. V roce 2006 jich bylo dokonce 87,77 %. V roce 1994 a 1998 bylo v patnáctičlenném zastupitelstvu po čtyřech zvolených členech s politickou příslušností. Velký útlum v počtu zvolených straníků v zastupitelstvu se objevil v roce 2002. Lze usuzovat, že to byla reakce občanů na zmanipulované volby v roce 1998, která vzedmula vlnu nevole proti politikaření.

Politické prostředí v Dubči výrazně ovlivňovali nezávislí kandidáti. Dle rozdělení podle Petra Jüptnera (2004, s 87-90) Dubeč spadá do kategorie určené pro menší střední obce (1701-9000 obyvatel). Na začátku 90. let, ale Dubeč atakovala počtem obyvatel spodní hranici této kategorie, proto lze tvrdit, že se zde objevují i určité prvky platné pro nejmenší obce. Jüptner (2004, s. 84-87) tvrdí, že v nejmenších obcích se objevují maximálně dvě politické strany a zbytek tvoří NK a jejich sdružení. Toto tvrzení v Dubči platí pro volby v letech 1994 až 2006. V následujících volbách se do politického spektra přidávají další politické strany a hnutí.

Jüptner dále tvrdí (2004, s 87-90), že v menších středních obcích se se vzrůstajícím počtem obyvatel mění rozložení politických sil a nezávislé kandidáty začínají porážet ti straničtí, přestože jsou většinou bez politické příslušnosti k dané straně. Tento jev je typický pro volby 2010–2018. Jak je vidět v tabulce, tak přestože se počet politických stran a hnutí v Dubči v roce 2010 zvedl, tak téměř 80 % kandidátů jsou stále bezpartajní. V roce 2018, kdy kandidovaly tři parlamentní politické strany byl počet straníků pouhých 13,33%. Ačkoli počet kandidátů v PP je konstantně nízký, lze sledovat mírně se zvyšující počet zvolených zastupitelů s PP.

Voliči v Dubči vybírají osoby z kandidátních listin podle zkušeností, podle prokázaných schopností, nebo podle popularity. „*Obyvatelé často volí toho, koho znají, například místního zelináře, nebo známou osobnost.*“, jak dodává bývalý zastupitel. (Rozhovor A)

Toto tvrzení potvrzují i zvolení zastupitelé za ČSSD v roce 2018. V tomto roce v zastupitelských volbách v pražských místních částech ČSSD výrazně propadla. Jediné dva

mandáty získala právě v Dubči. Pro Deník referendum se vyjádřil zvolený Jiří Vohlídal takto: „Uspěli jsme hlavně díky tomu, že jsme malá městská část, v podstatě ještě vesnice. Nehraje tu roli stranická příslušnost, ale to, že se s lidmi osobně známe, bavíme se a že vidí, co jsme tu dokázali.“ (<http://denikreferendum.cz/>).

Dubeč potvrzuje i Jüptnerovu teorii menších středních obcí, že na této úrovni dochází ke vzniku tzv. „jader“, která jsou tvořena několika aktivními občany, u nichž je jedno, zda patří k NK, či jsou straníky. Ta se snaží o maximalizaci volebního zisku prostřednictvím plně obsazených kandidátních listin. Naplnění kandidátek ale bývá občas problémem, proto k tomu musí využít tzv. politické „křoví“. Jedná se o osoby, které o skutečný zisk mandátu nemají zájem a pouze doplňují kandidátní listiny. (Jüptner, 2004, s. 87-90)

Lze tedy konstatovat, že na městskou část Dubeč lze aplikovat určité prvky typické pro kategorii nejmenších obcí. S vývojem obce, zejména pak nárůstem počtu obyvatel, se v Dubči více objevují prvky typické pro kategorii menších středních obcí. Jde zejména o poslední tři volební období.

Tabulka 22 - kandidáti a zvolení zastupitelé dle politické příslušnosti

Rok	1994	1998	2002	2006	2010	2014	2018
kandidáti bez PP	70,96%	76,71%	80%	87,77%	79,12%	64%	86,66%
kandidáti s PP	29,03%	23,29%	20%	12,22%	20,88%	36%	13,33%
Zvolení zastupitelé bez PP	11	11	14	11	8	6	8
z toho	X	X	X	X	X	X	X
nezávislí kandidáti	7	9	10	9	3	0	2
kandidáti navržení politickou stranou	4	2	4	2	5	6	6
zvolení zastupitelé s PP	4	4	1	4	7	9	7

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

V tabulce č. 22 je komparace volebních výsledků parlamentních politických stran do zastupitelstva Dubče s volbami do Poslanecké sněmovny ČR v Dubči. Jsou zkoumána poslední tři volební období, kdy kandidovaly více než dvě politické strany. Z tabulky je patrné, že v roce 2010 byla kandidatura TOP 09 do obecních voleb podpořena úspěchem (zisk 28,88 %) v květnových volbách do Poslanecké sněmovny, nicméně v obecních volbách strana získala jen 11,17 % a vybojovala pouze dva mandáty. Lídrem a zároveň jediným straníkem byl Jan Kolář, toho ale díky preferenčním hlasům přeskočili a

mandát získali Blanka Hůrková a Jaroslav Tregner. V dalších volbách už TOP 09 nepokračovala, naopak se obdobným způsobem zformovala kandidátní listina ANO 2011. Jejím lídrem byl v posledních volbách zvolený zastupitel za TOP 09 Jaroslav Tregner. Proti volebnímu neúspěchu TOP 09 se ANO 2011 podařilo získat téměř stejný počet hlasů, jako ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2013. ANO 2011 kandidovalo i ve volbách v roce 2018, ale zde už byl volební zisk proti parlamentním volbám téměř o 8 % nižší.

Volební zisk ODS v obecních volbách naopak výrazně převyšuje výsledky voleb do poslanecké sněmovny. Největší volební rozdíl byl 25,03 % v roce 2018. ČSSD si naopak udržuje vcelku stálou volební základnu, která se projevuje ziskem kolem 12 %. Velký propad v parlamentních volbách v roce 2017 se nijak neprojevil na výsledcích obecních voleb.

Závěrem lze říci, že tyto ukazatele potvrzují, že v Dubči se volí především podle osobnosti kandidáta a stranická příslušnost je až druhotná. Politické strany, pokud nejsou „tradiční“, jako zde ODS a ČSSD, často fungují jako tzv. „prázdné nádoby“, které jsou naplněny „jádry“. (Jüptner, 2004, s. 88)

Tabulka 23 - komparace volebních výsledků parlamentních stran

2010				2013	2014		2017	2018
Pol. strana	Volby do parla. ČR v Dubči	Volby-Dubeč zast.	Pol. strana	Volby do parla. ČR v Dubči	Volby-Dubeč zas.	Pol. strana	Volby do parla. ČR v Dubči	Volby-Dubeč zas.
Top 09	28,88	11,17	ANO 2011	19,56	18,97	ANO 2011	22,41	14,89
ODS	25,71	39,78	ODS	11,2	35,52	ODS	17,58	42,61
ČSSD	12,65	10,91	ČSSD	12,63	15,77	ČSSD	5,77	13,28

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.10.3 Kontinuita kandidatury

Tato kapitola se zabývá kontinuitou kandidatury ve volbách do obecního zastupitelstva. Tedy zkoumáním přesunů jednotlivých kandidátů a zastupitelů mezi kandidátními listinami v průběhu analyzovaného období od roku 1994 do roku 2018.

Kontinuitu kandidatury nám blíže přibližuje schéma č. 1. Za každým názvem volební strany je v závorce uveden počet kandidátů na kandidátní listině a počet získaných mandátů v zastupitelstvu. Následně černé šipky indikují počet kandidátů volební strany, kteří

v následujících volbách kandidovali znovu za stejný subjekt. Pokud nadpoloviční většina kandidátů politické strany či sdružení nezávislých kandidátů v následujícím volebním období kandiduje za novou politickou stranu či sdružení, bere se v potaz personální kontinuita, a proto jsou přesuny mezi volebními stranami taktéž označeny černými šipkami s číslem. Zelenými šipkami se zelenými čísly jsou označeny přesuny dvou a více kandidátů, kteří změnili volební subjekt. Oranžové šipky bez čísla pak znázorňují přesun jednotlivců mezi volebními subjekty.

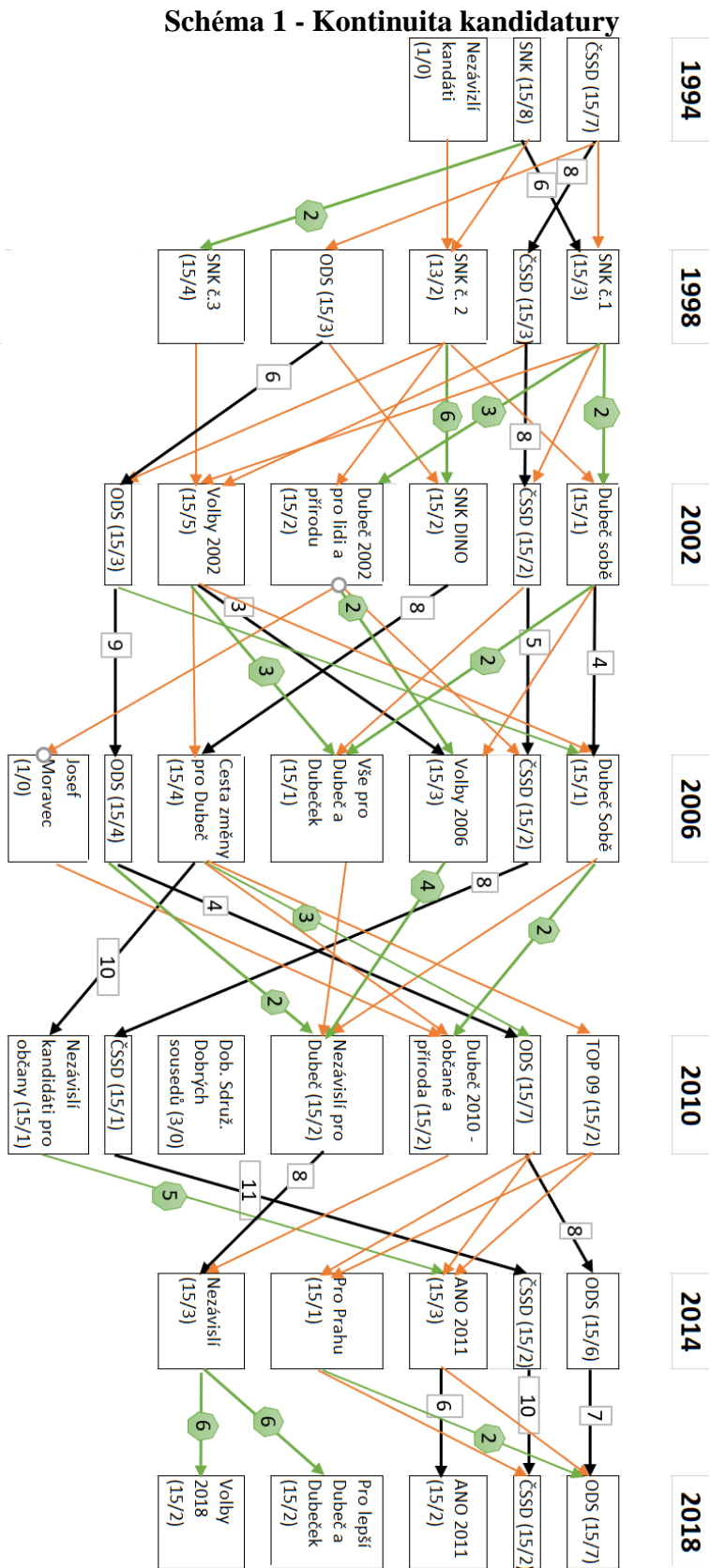
Ze zpracovaného schématu č.1 vyplývá, že nejstabilnější členskou základnu si ve sledovaném období udržovaly stranické kandidátní listiny ODS a ČSSD. Například ČSSD mezi lety 2010 a 2014 obměnila pouze 4 kandidáty. U ODS je možné sledovat i výraznější obměnu části členské základny této politické strany, a to mezi lety 2006 a 2010. Jedná se o období, kdy se dva členové zastupitelstva, včetně starosty za Cesta změny pro Dubeč, stali členy ODS a následujících volbách už kandidovali za tuto stranu.

Pro kontinuitu kandidatury lze v Dubči obecně říci, že je zde typická vysoká roztržitost a nestálost kandidátních listin, zejména pak listin sdružení nezávislých kandidátů. Ty se převážně formují až před samotnými volbami a často do dalších voleb pokračuje už jen úzké „jádro“ z těchto listin. K nejpočetnějšímu přesunu došlo mezi roky 1998 a 2002, kdy kandidátní listinu změnilo 19 osob. V posledních dvou volbách lze tvrdit, že je kontinuita kandidatury stálejší než tomu bylo v předchozích letech. Příčinu lze hledat v úbytku kandidujících sdružení nezávislých kandidátů.

Dá se usuzovat, že přesuny jednotlivců mezi kandidátními listinami jsou často motivovány pouze snahou o jejich plné obsazení, neboť dle volebních výsledků se převážně jedná o neúspěšné kandidáty. Neplatí to ale vždy, například často měnil kandidátní listinu i Josef Moravec, zvolený zastupitel z let 1994, 1998, 2002, 2010 a 2018. Ten v prvních dvou zmíněných obdobích kandidoval za SNK, dále se objevil na kandidátních listinách Dubeč 2002 pro lidi a přírodu a Dubeč 2010 – občané a příroda. V roce 2006 kandidoval samostatně na vlastní kandidátní listině a v roce 2018 byl kandidátem za ODS. Obdobných kandidátů, kteří mění kandidaturu napříč sdruženími nezávislých, a i mezi politickými stranami, je v Dubči více. Lze zde najít i přechody přímo mezi politickými stranami, které jsou programově odlišné. Například mezi volbami v roce 1994 a 1998 Václav Veselý přešel z kandidátní listiny ČSSD, kde kandidoval bez PP, na kandidátku ODS, jejímž se stal členem.

Přesun na kandidátních listinách či vstup do politické strany může být také motivován snahou udržet se v rozhodovacích procesech a neztratit tak zaměstnání. (rozhovor B)

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

3.10.4 Konfliktní linie a participace občanů, teorie koalic

V městské části Praha – Dubeč se podle zjištěných informací z rozhovorů nevyskytují žádná vážná témata, která by výrazně štěpila místní obyvatelstvo na názorově vyhraněné skupiny. Jediná událost, na kterou si respondent vzpomněl, byl odpor místních k plánované stavbě „Viladomy“ Dubeč. Ti založili spolek Pohoda bydlení Dubeč, nicméně tato iniciativa se dále nepřenesla do politického prostředí.

V Dubči jsou přesto volby vždy velkým bojem. Předvolební konflikty se zde objevují vždy. Mohou za to zejména odlišné názory na budoucí rozvoj obce, způsob vedení obce či politický boj o moc. Nejčastěji byly zmiňovány spory spojené s projednáváním změn v územním plánu. „*Někdo chce stavět víc, někdo míň, myslím, že současné zastupitelstvo se zatím drží přijatelného kompromisu.*“ (Rozhovor C)

K výraznějším konfliktním liniím se řadí rok 1998, kdy se projevila nespokojenost skupiny občanů s prací zastupitelstva a iniciovala je ke vzniku tří kandidátních listin. Jedné stranické ODS a dvou SNK, které šly do voleb se vzájemnou podporou. Jednalo se o výtky ke kvalitě provedení a rychlosti stavby kanalizace, otálení s dostavbou zdravotního střediska a časté byly stížnosti rodičů na chování tehdejšího ředitele Základní školy Dubeč. Po volbách došlo nejen ke změně ve vedení obce, ale i k obměně pracovníků úřadu. Samozřejmě celá záležitost s neplatnými volbami v obci atmosféru ještě vyostřila.

V roce 2006, kdy došlo k převzetí vedení obce personálně obměněnou ODS, by se dalo charakterizovat jako pouhý boj o moc a zisk exekutivy, nicméně i tomuto předcházela nespokojenost s prací stávajícího vedení. Lidem vadilo zejména špatné finanční zajištění stavby polyfunkčního domu, kvůli níž si posléze musela městská část vzít půjčku. V roce 2006 měla Dubeč jen 2294 obyvatel. Pro takto malou obec je takovéto „politikaření“ celkem neobvyklé. Lze ho vysvětlit blízkostí „velké politiky“ hlavního města.

Po těchto událostech nastalo v Dubči vcelku klidné období, kdy ODS s přehledem vyhrávala volby. Opozici tvořila zejména kandidátní strana bývalé starostky Aleny Svobodové, která kandidovala za Volby a posléze za NEZÁVISLÉ. Jinak k výrazným rozporům při představách o rozvoji obce nedocházelo. Po volbách v roce 2014, které byly specifické kvůli na dubečské poměry nízké volební účasti, se pro volby 2018 utvořila kandidátní strana Pro lepší Dubeč a Dubeček. Ta svoji kandidaturu založila na kritice stávajícího vedení. Ve své volební kampani poukazovala na zvláštní styl rozdělování zakázek a nekorektní napojení zastupitelstva na byznys. (<http://www.prolepsidubec.cz/>). Po

volbách spolu s Volby 2018 utvořily aktivní opozici. Opozice poměrně často tiše podporovala radu. V poslední době už v Dubči funguje klasický model vlády a opozice. Zasedání probíhají až do pozdních večerních hodin a často zde dochází k názorovým konfliktům. Zastupitelka za Vše pro lepší Dubeč a Dubeček dokonce jedno z posledních zasedání zastupitelstva opustila kvůli včasnému nepředložení potřebné dokumentace k projednávání. Další úvody jejího odchodu jsou v příloze číslo 15. Opozice současnou radu kritizuje také kvůli vydávání místního apolitického časopisu Rohožník, kde jsou údajně sdělovány občanům neúplné informace.

Z rozhovorů dále vyplynulo, že častější, než konflikty mezi politickými subjekty jsou spory osobního rázu, které přetrvávají i dlouhá léta. Některé střety vedly až k odstoupení některého subjektu ze zastupitelstva či rady.

Rozdělení na starousedlíky a novousedlíky, které je pro menší obce tradiční, zde rovněž existuje, ale mezi těmito skupinami nedochází k žádným výrazným konfliktům, jak potvrdili všichni dotazovaní respondenti. Tyto skupiny však mírou své občanské participace ovlivňují dění v obci. Nově přistěhovavší hledají v Dubči převážně lepší životní podmínky, větší klid a blízkost přírody. To vše jim Dubeč nabízí. Tito lidé ale už nemají k Dubči osobní vztah a minulost je nezajímá. Novousedlíci většinou nemají zájem o veřejné věci. V minulosti bylo obvyklé, že se zasedání zastupitelstev aktivně občane účastnili. Dnes se veřejných zasedání účastní jen ti, jichž se projednávání přímo týká. V současné době už novousedlíci starousedlíky početně porážejí. (Rozhovor A, B)

I přes menší zájem lidí o dění v obci je participace občanů podle výše volební účasti na velmi dobré úrovni. Přestože se jedná o městskou část hlavního města Prahy, kde je volební účast v zastupitelských volbách tradičně nízká, tak v Dubči se pohybuje volební účast v hodnotách typických spíše pro neměstské obce.

V tabulce č.24 je vysvětleno, jaké druhy koalic dle typologie Stanislava Balíka vznikaly. Nejčastěji se objevuje koalice nadměrná, ideově nepropojená. Ta je typická pro poslední dvě volební období. Jen jednou se objevila minimální vítězná ideově nepropojená, široká a všestranická koalice.

Tabulka 24 - vzniklé povolební koalice

Rok	Volební strany v koalici	Typ koalice
1994	SNK + ČSSD	všestranická
1999	SNK č.1+SNKč.2+SNK č.3+ODS	široká koalice
2002	ODS+ Volby 2002+ Dubeč sobě	nadměrná ideově propojená
2006	ODS + ČSSD + Cesta změny	nadměrná ideově nepropojená
2010	ODS + ČSSD	minimální vítězná ideově nepropojená
2014	ODS + ANO 2011+ ČSSD	nadměrná ideově nepropojená
2018	ODS+ANO 2011+ ČSSD	nadměrná ideově nepropojená /široká

Zdroj: dle vlastního zpracování

Podle rozdělení obcí dle Petra Jüptnera Dubeč spadá do kategorie obcí menší střední velikosti, která je ohraničena intervalem 1700–9000 obyvatel. Charakteristice obcí tohoto typu se vymyká pouze mírou soutěživosti a větším vlivem politických stran, které jsou v posledních letech hlavními aktéry při vytváření povolební koalice. To je charakteristické spíše pro větší střední obce. Tento fakt lze vysvětlit blízkostí hlavního města Prahy a vlivem vyšší politiky. Lze usuzovat, že vysoce soutěživý volební systém bude v Dubči pokračovat i v následujících letech.

3.10.5 Lokální model demokracie

Jak bylo uvedeno v teoretické části, hlavními kritérii pro určení lokálního modelu demokracie v obci je index plurality a charakter vztahů mezi subjekty místního politického dění.

V návaznosti na analýzu volených výsledků, kdy bylo zjištěno, že index plurality v žádném ze sledovaných období neklesl po hodnotu 2, lze tvrdit, že v Dubči se může objevovat pouze konsenzuální nebo kompetitivní model demokracie.

Pomocí analýzy politického prostředí bylo zjištěno, že se v místním politickém prostředí pohybovalo vždy více volebních stran a volební účast je zde stabilně velmi vysoká. Dubeč má dále velmi bohatý spolkový život a platí zde, že účast ve veřejném životě souvisí často s politickou angažovaností. Dochází zde i k předvolebním dohodám o možném obsazení exekutivních postů. To potvrdil i rozhovor s bývalým zastupitelem, který poukázal na to, že v letech 1994 a 1998 předcházela volbám domluva o případném možném obsazení postu starosty v případě vítězství daného politického proudu. (Rozhovor B) Dále bylo zjištěno, že od roku 1998 je v Dubči značně rozličné politické spektrum, ve kterém se objevují politické strany i sdružení nezávislých kandidátů a občas i nezávislí kandidáti.

Předvolební období je doprovázeno volebními kampaněmi, které jsou často konfliktní. Volební kampaně jsou organizovány převážně na bázi společenských akcí, či rozdáváním propagačních letáků. Některé konfliktní situace přetrvávají i na zasedání zastupitelstva. Sestavování kandidátních listin v Dubči je odrazem volebního boje. To dokazuje i fakt, že některé kandidátní listiny využívají známých osobností v obci pro získání volební výhody. Jako příklad lze uvést známého bývalého fotbalového reprezentanta Pavla Horvátha, který v letech 2010 a 2014 kandidoval za ODS a v obou volebních obdobích byl zvolen zastupitelem.

Z výše popsané charakteristiky vyplývá, že pro Dubeč je typický převážně méně rozvinutý kompetitivní model lokální demokracie. Lze ale tvrdit, že v roce 1994 se jednalo spíše o model konsenzuální.

Závěr

Diplomová práce je případovou studií, jejímž hlavním cílem bylo zjistit faktory, které ovlivňují vývoj místní samosprávy v městské části Praha – Dubeč. Dílčími cíli práce bylo charakterizovat socioekonomické a demografické ukazatele obce, identifikovat aktéry místního politického dění a podrobit analýze jejich vzájemné vztahy a identifikovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy. To bylo dosaženo komparací výsledků komunálních voleb v letech 1994 až 2018. Identifikace faktorů proběhla za přispění získaných rozhovorů s místními politickými aktéry.

Městská část Praha – Dubeč se nachází na jihovýchodním okraji hlavního města Prahy. V současnosti zde žije 3911 obyvatel. Městská část se skládá ze dvou historických částí, Dubče a Dubečku. Dubeč je charakteristická svou zástavbou, kde dominují rodinné domy, a obec si tak stále udržuje vesnický ráz. Vzhledem k příslušnosti k Praze, je zde patrný proces suburbanizace, ale tempo nové zástavby je proti okolním obcím se satelitními městečky vcelku pomalé. K současným hlavním obecním problémům patří nedostatečná kapacita škol a školek a zatížení obce tranzitní dopravou.

Dubeč se v rámci analýzy demografické a socioekonomické struktury jeví jako celkem průměrná. Zajímavým údajem je velmi nízký podíl nezaměstnaných osob, který byl v roce 2018 na historickém minimu 1,7 %. Valná většina obyvatel však za prací dojíždí. V Dubči je také vysoký počet obyvatel ve věku 0-14 let, tedy obyvatel v předproduktivním věku, kteří početně převyšují obyvatele ve věku 65+.

Ve všech analyzovaných volebních obdobích převládá v obci soutěživý volební systém. Ačkoli je Dubeč součástí hlavního města Prahy, prezentuje se na městské poměry vysokou volební účastí v komunálních volbách.

Při identifikaci aktérů politického prostředí je jasné, že v průběhu let dochází k proměně. V letech 1994–2006 se v politickém spektru objevovala převážně SNK a maximálně dvě politické strany (ODS, ČSSD). Od roku 2010 je zapojení politických stran a hnutí častější, a naopak ubývá počet kandidátních listin SNK. Přesto obci dominují kandidáti bez politické příslušnosti. Ve volbách v roce 2018 kandidovalo pouze 13,33 % straníků. Typické je také zapojení osob spojených s místním spolkovým životem, známých osobností, nebo rodinných příslušníků.

Analýza kontinuity kandidatury odhalila, že personálně nejstabilnějšími stranami jsou ODS a ČSSD. Až do roku 2010 byla typická nestálost kandidátních listin SNK. Ty se ve většině případů utváří až před volbami a jsou formovány z „jader“ SNK z minulých voleb. V posledních třech volebních obdobích je situace v politickém prostředí stabilnější, jak z hlediska vítězů voleb, tak z hlediska personálního obsazení.

Z rozhovorů plyne, že v obci se nevyskytují žádné výrazné **konfliktní linie** mezi obyvateli Dubče. Pokud už se konfliktní situace objeví, jsou spojeny s odlišným názorem na styl vedení obce a jejím budoucím rozvojem. Jde také o mocenský boj, jehož cílem je získat co nejvíce míst v zastupitelstvu. Dalším faktorem, který zásadně ovlivňuje skladbu a rozhodování zastupitelstva, jsou **osobní vztahy mezi těmito aktéry**. Mnohé konflikty z minulosti totiž přetrvávají.

V Dubči za sledované období působili tři starostové. V letech 1994–1999 to byl Jan Tomčík z ČSSD. V letech 1999–2006 Alena Svobodová z SNK a od roku 2006 až do současnosti je starostou obce Jaroslav Tošil z ODS. Každá změna ve vedení obce je spojená s konfliktními situacemi, které se v některých případech promítaly i do zasedání zastupitelstva.

Z analýzy vývoje tvorby koalic, bylo zjištěno, že ideologie stran nemá takový význam, jako osobní vztahy a ochota spolupracovat. Podle rozdělení obcí dle Petra Jüptnera Dubeč spadá do kategorie menších středních obcí, ale v průběhu let se dají rozpoznat i prvky z jiných kategorií. V Dubči dle Balíkovy typologie vznikaly různé koalice, nejčastějším typem jsou nadměrné koalice, které nejsou ideologicky propojené. Objevila se i koalice minimální vítězná, všestranná, nebo široká. Koalice fungují většinou bez konfliktů, často za tiché podpory opozice. Změna se udála u posledních komunálních voleb v roce 2018, kdy politické spektrum doplnila strana Pro lepší Dubeč a Dubeček, která se v předvolební kampani vyhrazovala proti stávajícímu vedení obce, zejména poukazovala na neprůhledné hospodaření obce. Tato volební strana společně s Volby 2018, kde figuruje i bývalá starostka Alena Svobodová, vytvořila aktivní opozici současné radě. Lze tvrdit, že zastupitelstvo funguje na principu vlády a opozice. Pro Dubeč je charakteristický převážně mírně rozvinutý kompetitivní model demokracie.

Dalším identifikovaným faktorem je **vliv politiky vyšší úrovně**. Neplatí zde však, že by parlamentní politické strany dosahovaly v komunálních volbách stejných volebních výsledků jako na celostátní úrovni. Ale počet politických stran, které se zde vyskytují, je na

velikostní poměry obce vysoký. Za sledované období je parné, že osobní preference ustupují před volbou politické strany.

Dále bylo identifikováno, že vliv na charakter lokální politiky má **rostoucí počet obyvatel**, který souvisí hlavně s procesem **suburbanizace**. S tím je spojená proměna politické participace občanů. Jedná se zejména o tzv. „novousedlíky“, kteří k obci nemají vztah, a o dění v ní se příliš nezajímají. Jak podotkl bývalý zastupitel: „oni nezdraví“. (Rozhovor C) Přesto se volební účast pohybuje na celkem vysoké úrovni. To je dáno strukturou „novousedlíků“, kteří se sem stěhují převážně z centra hlavního města a jedná se většinou o vysokoškolsky vzdělané osoby, pro které je charakteristické, že volit chodí.

Lze usuzovat, že v budoucnu se v Dubči mohou objevit názorové odlišnosti, které mohou vést až ke vzniku konfliktní linie. Ačkoli je nová zástavba v Dubči do značné míry regulována zastupitelstvem, tak je v současné době projednáván nový územní plán tzv. Velké rozvojové území hlavního města Prahy. Ten v Dubči počítá s rozšířením zástavby na ploše 27 ha. V případě naplnění prognóz by to znamenalo zvýšení populace až o 2 500 obyvatel, a výstavbu 500-650 nových rodinných domů. Může tedy nastat konflikt mezi nově příchozími obyvateli a „starousedlíky“, nebo starší vlnou „novousedlíků“, která se ale v současnosti příliš nezapojuje. Důležitým faktorem se stane právě politická participace nově příchozích a případné konflikty lze hledat v odlišných vizích rozvoje obce. Proto bude určitě zajímavé i nadále sledovat vývoj místní samosprávy.

4 Seznam použitých zdrojů

Literatura:

BALÍK, Stanislav. Komunální politika *Obce, aktéři a cíle místní politiky*. PRAHA: Grada Publishing, a.s., 2009. 256 s. ISBN 978-80-247-2908-4

BALÍK, Stanislav. Typologie exekutivních koalic v českém prostředí. CABADA, Ladislav. *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2006, ISBN 80-7380-004-7

BUBENÍČEK, Václav a KUBÁLEK, Michal. *Konfliktní linie v malých obcích*. 3, Praha : Acta Politologica 2,3, 30-45 Sv. 2.2010, ISSN 1803-8220

ČMEJREK, Jaroslav a KOPŘIVA, Radek. *Základy veřejné správy*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta.2007, ISBN 978-80-213-1626-3

ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony jako politický prostor*. Praha : Alfa Nakladatelství. 2008, ISBN 978-80-87197-00-4

ČMEJREK, Jaroslav. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing, s.r.o. 2009 ISBN 978-80-87168-10-3

ČMEJREK, Jaroslav a BUBENÍČEK, Václav a ČOPIK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing a.s., 2010, ISBN 978-80-2473061-5

JÜPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue 2, prosinec 2004, s. 80-101

KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy*. Vyd.2. Ostrava: Montanex, 2004, 302 s. Varia. ISBN 80-7225-139-2.

OUTLÝ, Jan. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2003, č. 2. ISSN 1211-0353

ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií*. Vyd. 2. Praha 2006.: Portál. ISBN 80-7367-177-8

VOBECKÁ, Jana.; KOSTELECKÝ, Tomáš. (eds.) Politické důsledky suburbanizace: *Analýza případových studií proměn politického chování a občanské participace ve vybraných suburbánních lokalitách Prahy a Brna*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2007. ISBN: 978-80-7330-129-3.

Internetové zdroje:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Sčítání lidu, domů a bytů 2011 [online].[cit. 10. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.scitani.cz/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Volební výsledky [online].[cit. 25. 9. 2019].Dostupné z : <https://volby.cz>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Statistiky [online].[cit. 5. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.czso.cz>

Městská část Praha -Dubeč. Oficiální webové stránky městské části [online]. [cit. 3. 10. 2019]. Dostupné z: <http://praha-dubec.cz/>

Městská část Praha -Dubeč historie. Oficiální webové stránky městské části [online]. [cit. 2. 10. 2019]. Dostupné z: <http://praha-dubec.cz/z-historie-mc-praha-dubec/d-41891>

Naši Vynálezci. Václav František Červený [online]. [cit. 15. 9. 2019]Dostupné z: <https://nasivynalezci.webnode.cz/vaclav-frantisek-cerveny/>

Přírodní park Říčanka [online].[cit. 5. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.prirodniparky.wz.cz/01.html>

ZUŠ MusicArt [online].[cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.musicart.cz/co-jsou-zus/>

Základní škola Dubeč [online].[cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.zsdubec.cz/o-skole/profilace-skoly/>

Koncepce rozvoje Základní školy Starodubečská. (2014 – 2019) [online].[cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z: <http://files.zsdubec.cz/200068207-ec413ed38a/Koncepce%20rozvoje%20Z%C3%A1kladn%C3%AD%20%C5%A1koly%20Starodube%C4%8Dsk%C3%A1.pdf>

Soukromá mateřská školka ProFamily [online].[cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.profamily.cz/clanky/61-skolka-dubec-praha-10>

Mateřská škola Dubeč [online].[cit. 7. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.msdubec.cz/stranka-o-nas-ms-dubec-2>

Dům s pečovatelskou službou Harmonie [online].[cit. 5. 10. 2019]. Dostupné z: <https://dpsharmonie.cz/>

Jasan u kostela sv.Petra v Dubči [online].[cit. 12. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.prazskestromy.cz/stromy/pamatne-stromy/26-jasan-u-kostela-sv-petra-v-dubci/>

Portál hlavního města Prahy: Zákon 131/2000 Sb.o hlavním městě Praze[online].[cit. 12. 9. 2019]. Dostupné z: http://www.praha.eu/public/a6/b3/d4/1828312_468763_Zakon_o_hl.meste_Praze.pdf

Cyklostezky v Praze [online].[cit. 12. 10. 2019]. Dostupné z: <https://www.prahanakole.cz/hlavni-cyklotrasy/>

Přírodní park Říčanka [online].[cit. 27. 10. 2019]. Dostupné z: http://portalzp.praha.eu/jnp/cz/priroda_krajina_a_zelen/prirodni_parky/ricanka_s_knihou/prirodni_park_ricanka.xhtml

Přírodní park Říčanka – informativní leták [online].[cit. 29. 10. 2019]. Dostupné z:http://portalzp.praha.eu/public/e5/a9/af/1727148_422100_letak_pp_rican.pdf

Revitalizace Panské zahrady [online].[cit. 13. 11. 2019]. Dostupné z:http://m.praha-dubec.cz/13/g-3086/id_obrazky=3850&typ_sady=1

Rohožník – lom v Dubči [online].[cit. 19. 10. 2019]. Dostupné z: <http://www.praha-priroda.cz/chranena-priroda/zvlaste-chranena-uzemi/rohoznik-lom-v-dubci/>

Naučná stezka Dubeč – Uhříněves [online].[cit. 9. 11. 2019]. Dostupné z: <http://www.stezky.info/naucnestezky/ns-dubec-uhrineves.htm>

Dubečský triatlon [online].[cit. 1. 11. 2019]. Dostupné z: <https://dubecsky-triatlon.webnode.cz/>

TJ Sokol Dubeč [online].[cit. 3. 11. 2019]. Dostupné z: <https://sokol-dubec.estranky.cz/clanky/historie-sokola-a-sokolovny-dubec.html>

Sport Arena s.r.o. [online].[cit. 3. 11. 2019]. Dostupné z: <http://www.sportarenapraha.cz/>

Změna ukazatele nezaměstnanosti [online].[cit. 7. 11. 2019]. Dostupné z:

https://www.czso.cz/csu/czso/zmena_vypoctu_ukazatele_registrovane_nezamestnanosti20121107

Bytový komplex Netlucká [online].[cit. 7. 11. 2019]. Dostupné z:

<https://www.skypaper.cz/novinky/v-dubci-byla-zahajena-vystavba-118-bytu-dokonceny-budou-na-jare-2017/>

Sbor dobrovolných hasičů Dubeč [online].[cit. 7. 11. 2019]. Dostupné z:

<http://www.sdhdubec.cz/menu/galerie/ostatni-akce-sboru>

Rozhodnutí soudu o stížnosti proti vydání osvědčení o zvolení členem zastupitelstva [online].[cit. 6. 11. 2019]. Dostupné z: [:http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-508-98](http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=1-508-98)

Idnes. Volby v Dubči 1998 [online].[cit. 2. 11. 2019]. Dostupné z:
[z:https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/grulich-vybral-pro-volby-v-dubci-nejhorsivariantu.A_981202_223021_domaci_luk](https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/grulich-vybral-pro-volby-v-dubci-nejhorsivariantu.A_981202_223021_domaci_luk)

Idnes.cz : *Opakované volby v Dubči* [online].[cit. 15. 11. 2019]. Dostupné z:
https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/grulich-vybral-pro-volby-v-dubci-nejhorsivariantu.A_981202_223021_domaci_luk

Deník referendum [online].[cit. 15. 11. 2019]. Dostupné z:
[z:http://denikreferendum.cz/clanek/28428-lekce-z-prohry-cssd-v-praze-navrat-kekorenium-rika-mistni-predseda](http://denikreferendum.cz/clanek/28428-lekce-z-prohry-cssd-v-praze-navrat-kekorenium-rika-mistni-predseda)

Mateřské centrum Dubínek [online].[cit. 17. 11. 2019]. Dostupné z: <http://m.praha-dubec.cz/matenske-centrum-dubinek/d-42376>

Chovatelé Dubeč [online].[cit. 17. 11. 2019]. Dostupné z:
<https://chovateledubec.webnode.cz/o-nas/>

Plán nové mateřská školy [online].[cit. 13. 11. 2019]. Dostupné z: http://praha-dubec.cz/assets/File.ashx?id_org=80158&id_dokumenty=49851

Nová hasičská zbrojnice [online].[cit. 10. 11. 2019]. Dostupné z:
<https://www.pozary.cz/clanek/212194-dubecti-hasici-se-po-vic-jak-137-letech-dockaji-svehasicske-zbrojnice-bude-zaroven-evakuacnim-centem-a-skolicim-strediskem/>

Pro lepší Dubeč [online].[cit. 16. 11. 2019]. Dostupné z: <http://www.prolepsidubec.cz/>

Zákony:

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb.

Zákon o hlavním městě Praze č. 131/2000 Sb.

Zákon o volbách do zastupitelstev obcí č.491/2001 Sb.

Ostatní zdroje:

Osobní rozhovor s bývalým zastupitelem (25.9.2019) (Rozhovor A)

Osobní rozhovor s bývalým zastupitelem (1.11.2019) (Rozhovor B)

Osobní rozhovor s bývalým zastupitelem (3.11.2019) (Rozhovor C)

Místní časopis Rohožník: vydávaný radou městské části Praha – Dubeč. Od roku 2006 elektronicky dostupné z : <http://www.praha-dubec.cz/mistni-casopis-rohoznik/ds-1759>

Zápisy ze zasedání zastupitelstva [online].[cit. 7. 11. 2019]. Dostupné z: <http://www.praha-dubec.cz/zapisy-ze-zasedani-zmc-volebni-obdobi-2010-2014/ds-9940/archiv=1&p1=302>

Kronika Dubče [online].[cit. 5. 11. 2019]. Dostupné z: <http://m.praha-dubec.cz/kroniky-mc/ds-9986>

ŠÍDLO, Jindřich. Časopis Respekt Online, *Případ pro poručíka Columba*. Vyd. č. 50/1998

TABERY, Erik..Časopis Respekt Online, *Volby obchvatem*. Vyd. č. 11/1999

5 Přílohy

Příloha 1 - zvolení zastupitelé pro období 1994-1998

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Česká str.sociálně demokrat.	4	Vohlídal Jiří	doc. RNDr.	48	ČSSD	BEZPP	523	9.93	1	*
1	Česká str.sociálně demokrat.	1	Tomčík Jan	Ing.	46	ČSSD	ČSSD	483	9.17	2	*
1	Česká str.sociálně demokrat.	3	David Ivan	MUDr. CSc.	42	ČSSD	ČSSD	456	8.65	3	*
1	Česká str.sociálně demokrat.	5	Procházka Milan	Ing.	55	ČSSD	BEZPP	440	8.35	4	*
1	Česká str.sociálně demokrat.	6	Linhartová Ivana		47	ČSSD	BEZPP	434	8.24	5	*
1	Česká str.sociálně demokrat.	2	Dobš František		58	ČSSD	ČSSD	424	8.05	6	*
1	Česká str.sociálně demokrat.	7	Kalaš Petr		39	ČSSD	BEZPP	358	6.79	7	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	2	Hlaváč Jan	MVDr.	40	NK	BEZPP	680	11.02	1	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	6	Hemer Jan	Ing. arch. CSc.	44	NK	BEZPP	527	8.54	2	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	1	Moravec Josef		52	NK	BEZPP	526	8.52	3	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	7	Burešová Ilona		54	NK	BEZPP	488	7.91	4	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	4	Vydrař Jaromír		59	NK	BEZPP	478	7.75	5	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	8	Narovec Jan		50	NK	BEZPP	458	7.42	6	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	3	Antuš Milan		58	NK	BEZPP	427	6.92	7	*
2	Sdružení nezávislých kandidátů	5	Ambros František		64	NK	KDU-ČSL	360	5.83	8	*

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 2 - Zvolení zastupitelé pro období 1998-2002

Kandidátní listina	Poř. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	1	Moravec Josef		56	NK	BEZPP	273	9.51	1	*
1	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	3	Narovec Jan		54	NK	BEZPP	269	9.37	2	*
1	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	2	Procházka Milan	Ing.	59	NK	BEZPP	238	8.29	3	*
2	Česká str.sociálně demokrat.	6	Čvančarová Libuše		43	ČSSD	ČSSD	245	9.87	1	*
2	Česká str.sociálně demokrat.	1	Tomčík Jan	Ing.	50	ČSSD	ČSSD	238	9.58	2	*
2	Česká str.sociálně demokrat.	4	Linhartová Ivana		51	ČSSD	BEZPP	233	9.38	3	*
3	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	11	Hušner Zdeněk		39	NK	BEZPP	149	11.21	1	*
3	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	5	Novák Josef		54	NK	BEZPP	144	10.83	2	*
4	Občanská demokratická strana	10	Vojtěchovský Jiří		35	ODS	BEZPP	222	8.94	1	*
4	Občanská demokratická strana	9	Zahálková Alena		60	ODS	ODS	220	8.86	2	*
4	Občanská demokratická strana	2	Veselý Václav		41	ODS	ODS	208	8.38	3	*
5	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	3	Hlaváč Jan	MVDr.	44	NK	BEZPP	405	12.17	1	*
5	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	2	Svobodová Alena		44	NK	BEZPP	308	9.26	2	*
5	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	11	Škach Rudolf		48	NK	BEZPP	273	8.20	3	*
5	Sdruž.nezáv.kand.-míst.celkem	1	Haberland Josef		43	NK	BEZPP	267	8.02	4	*

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 3 - zvolení zastupitelé pro období 2002-2006

Kandidátní listina	Por. číslo	Kandidát		Věk	Navrh. strana	Polit. přísl.	Hlasy		Pořadí	Mandát	
		Příjmení, jméno	Tituly				abs.	v %			
1	Dubeč sobě	1	Lacina Vojtěch		59	NK	BEZPP	184	15.61	1	*
2	Česká str.sociálně demokrat.	8	Vohlídal Jiří	Ing.	26	ČSSD	BEZPP	190	10.85	1	*
2	Česká str.sociálně demokrat.	7	Narovcová Věra	MUDr.	49	ČSSD	BEZPP	186	10.62	2	*
3	SNK DINO	1	Tošil Jaroslav		39	NK	BEZPP	231	10.78	1	*
3	SNK DINO	9	Vojtěchovský Jiří		39	NK	BEZPP	203	9.48	2	*
4	Dubeč 2002 pro lidi i pro přír	1	Moravec Josef		60	NK	BEZPP	209	12.35	1	*
4	Dubeč 2002 pro lidi i pro přír	9	Král Josef		55	NK	BEZPP	169	9.98	2	*
5	Volby 2002	1	Svobodová Alena		48	NK	BEZPP	527	11.61	1	*
5	Volby 2002	4	Čvančarová Libuše		47	NK	BEZPP	444	9.78	2	*
5	Volby 2002	12	Kuklová Libuše		58	NK	BEZPP	351	7.73	3	*
5	Volby 2002	2	Rohlíček Josef		32	NK	BEZPP	332	7.31	4	*
5	Volby 2002	3	Štycha František		43	NK	BEZPP	279	6.14	5	*
6	Občanská demokratická strana	2	Slavičková Anna	MUDr.	68	ODS	BEZPP	335	10.35	1	*
6	Občanská demokratická strana	10	Zahálková Alena		64	ODS	ODS	276	8.52	2	*
6	Občanská demokratická strana	7	Pacovská Ivana	Ing.	37	ODS	BEZPP	255	7.88	3	*

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 4 - zvolení zastupitelé pro období 2006-2010

číslo	Kandidátní listina název	poř. číslo	Kandidát		Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení	
			příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %		
1	DUBEČ SOBĚ SNK	1	Lacina Vojtěch		63	NK	BEZPP	169	15,22	1
2	Česká str.sociálně demokrat.	2	Vohlídal Jiří	Ing.	30	ČSSD	BEZPP	255	12,95	1
2	Česká str.sociálně demokrat.	3	David Ivan	MUDr. CSc.	54	ČSSD	ČSSD	228	11,58	2
3	VOLBY 2006 SNK	1	Svobodová Alena	Bc.	52	NK	BEZPP	378	11,30	1
3	VOLBY 2006 SNK	2	Čvančarová Libuše		51	NK	BEZPP	346	10,34	2
3	VOLBY 2006 SNK	10	Dyňbil Jaroslav	Ing.	26	NK	BEZPP	289	8,64	3
4	VŠE PRO DUBEČ A DUBEČEK SNK	1	Motejl Vladimír		62	NK	BEZPP	131	14,25	1
5	CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ SNK	1	Tošil Jaroslav		43	NK	BEZPP	336	9,76	1
5	CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ SNK	6	Vojtěchovský Jiří		43	NK	BEZPP	304	8,83	2
5	CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ SNK	8	Hušner Zdeněk		47	NK	BEZPP	272	7,90	3
5	CESTA ZMĚNY PRO DUBEČ SNK	7	Janečková Karla		55	NK	BEZPP	263	7,64	4
6	Občanská demokratická strana	5	Zahálková Alena		68	ODS	ODS	359	9,13	1
6	Občanská demokratická strana	1	Dvořák Bohumil	Ing.	61	ODS	ODS	332	8,44	2
6	Občanská demokratická strana	3	Frano Michal	Ing.	54	ODS	BEZPP	309	7,86	3
6	Občanská demokratická strana	2	Hoffmanová Zdenka		59	ODS	ODS	305	7,75	4

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 5 - zvolení zastupitelé pro období 2010-2014

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	TOP 09	2	Hůrková Blanka	35	TOP 09	BEZPP	206	9,09	1
1	TOP 09	3	Tregner Vladislav	40	TOP 09	BEZPP	197	8,69	2
2	Občanská demokratická strana	1	Tošil Jaroslav	47	ODS	ODS	724	8,97	1
2	Občanská demokratická strana	4	Vojtěchovský Jiří	47	ODS	ODS	648	8,02	2
2	Občanská demokratická strana	2	Dvořák Bohumil Ing.	65	ODS	ODS	598	7,41	3
2	Občanská demokratická strana	3	Hoffmanová Zdenka	63	ODS	ODS	589	7,29	4
2	Občanská demokratická strana	5	Hustáková Ivana Ing.	45	ODS	BEZPP	587	7,27	5
2	Občanská demokratická strana	6	Dlouhý Radek	40	ODS	BEZPP	578	7,16	6
2	Občanská demokratická strana	7	Horváth Pavel	35	ODS	BEZPP	572	7,08	7
3	DUBEČ 2010-OBČANÉ A PŘÍRODA	1	Moravec Josef	68	NK	BEZPP	339	13,25	1
3	DUBEČ 2010-OBČANÉ A PŘÍRODA	2	Beráková Eliška	56	NK	BEZPP	231	9,03	2
4	NEZÁVISLÍ PRO DUBEČ	2	Čvančarová Libuše	55	NEZ	NEZ	299	9,34	1
4	NEZÁVISLÍ PRO DUBEČ	1	Svobodová Alena Mgr.	56	NEZ	NEZ	284	8,88	2
6	Česká str.sociálně demokrat.	1	Vohlídal Jiří Ing. Ph.D.	34	ČSSD	ČSSD	309	13,96	1
7	"Nezávislí kand. pro občany"	1	Skalová Milena	48	NK	BEZPP	222	11,54	1

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 6 - zvolení zastupitelé pro období 2014-2018

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	Občanská demokratická strana	1	Tošil Jaroslav	51	ODS	ODS	604	9,32	1
1	Občanská demokratická strana	4	Vojtěchovský Jiří	51	ODS	ODS	539	8,32	2
1	Občanská demokratická strana	2	Dvořák Bohumil Ing.	69	ODS	ODS	481	7,42	3
1	Občanská demokratická strana	11	Horváth Pavel	39	ODS	BEZPP	479	7,39	4
1	Občanská demokratická strana	3	Hoffmanová Zdenka	67	ODS	ODS	460	7,10	5
1	Občanská demokratická strana	5	Řežábek Milan	47	ODS	ODS	455	7,02	6
2	Česká str.sociálně demokrat.	1	Vohlídal Jiří Ing. Ph.D.	38	ČSSD	ČSSD	409	14,21	1
2	Česká str.sociálně demokrat.	2	Tomčík Petr Ing. et Ing.	33	ČSSD	ČSSD	261	9,07	2
3	ANO 2011	1	Skalová Milena	52	ANO	BEZPP	364	10,52	1
3	ANO 2011	2	Tregner Vladislav	44	ANO	BEZPP	306	8,84	2
3	ANO 2011	7	Janečková Karla	63	ANO	BEZPP	274	7,91	3
4	Pro Prahu	11	Pešek Jan Mgr.	42	HPP	BEZPP	206	10,76	1
5	NEZÁVISLÍ	1	Svobodová Alena PhDr.	60	NEZ	NEZ	349	9,95	1
5	NEZÁVISLÍ	2	Čvančarová Libuše	59	NEZ	NEZ	347	9,89	2
5	NEZÁVISLÍ	3	Hušner Zdeněk	55	NEZ	BEZPP	302	8,61	3

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 7 - zvolení zastupitelé pro období 2018-2022

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující strana	Politická příslušnost	Hlasy		Pořadí zvolení
číslo	název	poř. číslo	příjmení, jméno, tituly	věk			abs.	v %	
1	Občanská demokratická strana	1	Tošil Jaroslav	55	ODS	ODS	783	8,45	1
1	Občanská demokratická strana	5	Vojtěchovský Jiří	55	ODS	ODS	715	7,72	2
1	Občanská demokratická strana	2	Řežábek Milan	51	ODS	ODS	673	7,26	3
1	Občanská demokratická strana	3	Polák Karel Mgr.	31	ODS	ODS	638	6,89	4
1	Občanská demokratická strana	4	Krechter David	44	ODS	ODS	625	6,75	5
1	Občanská demokratická strana	6	Moravec Josef	76	ODS	BEZPP	678	7,32	6
1	Občanská demokratická strana	7	Pešek Jan Mgr.	46	ODS	BEZPP	663	7,16	7
2	Česká str.sociálně demokrat.	1	Vohlídal Jiří Ing. Ph.D.	42	ČSSD	ČSSD	504	17,46	1
2	Česká str.sociálně demokrat.	2	Tomčík Petr Ing. et Ing.	37	ČSSD	ČSSD	371	12,85	2
3	ANO 2011	1	Tregner Vladislav	48	ANO	BEZPP	431	13,32	1
3	ANO 2011	2	Skalová Milena	56	ANO	BEZPP	365	11,28	2
4	"Pro lepší Dubeč a Dubeček"	1	Kožušník Dušan Ing.	49	STAN	BEZPP	292	9,17	1
4	"Pro lepší Dubeč a Dubeček"	2	Vlčková Jana Ing.	44	STAN	BEZPP	283	8,88	2
5	SNK "Volby 2018"	2	Čvančarová Libuše	63	NK	BEZPP	314	9,92	1
5	SNK "Volby 2018"	1	Svobodová Alena PhDr.	64	NK	BEZPP	297	9,38	2

Zdroj: ČSÚ, volby.cz

Příloha 8- Plánovaná dostavba Pražského okruhu

Zdroj: Místní časopis Rohožník 2/2019 s.17

Příloha 9- Územní řízení - Pražský okruh

Územní řízení - Pražský okruh

Vážení spoluobčané,

v souvislosti s probíhajícím územním řízením na stavbu 511 Pražského okruhu přinášíme krátké shrnutí. Tato stavba nabrala v posledních letech zpoždění především z důvodu nutnosti přepracovat již zastaralou studii dopadu na životní prostředí (tzv. EIA). Nyní pokračuje územní řízení u úřadu MČ Praha 22 (Uhřetěves), kde je na 24. 7. 2019 plánováno ústní projednání. Za naší městskou část je třeba ocenit, že ŘSD využilo tento mezičas k úpravě projektu a k zapracování našich požadavků i požadavků dalších MČ na zvýšení protihlukové ochrany. Jednak byly prodlouženy protihlukové stěny směrem k mimoúrovňové křižovatce u Běchovic (tzv. "MUK Dubeč"). Především však byla tato křižovatka celkově přeuspořádána, díky čemuž může být stavba Pražského okruhu na katastru Dubeče více zapuštěna v terénu a zároveň zůstane zachováno napojení mezi Štěrboholskou spojkou a Českobrodskou.

V minulém volebním období se navíc hlavní město Praha zavázalo v rámci tzv. kompenzačních opatření realizovat zelené pásy podél okruhu, oddělující dálniční stavbu od obydlených oblastí, a to nad rámec protihlukových stěn realizovaných ŘSD. V roce 2017 proto Praha zpracovala

krajinářskou studii těchto zelených pásů. (ŘSD totiž nemůže realizovat protihluková opatření nad rámec, který stanovují normy. Pokud například z tzv. akustické studie vyšlo, že pro udržení hladiny hluku na normové hodnotě postačí zbudování protihlukové stěny, nemůže již ŘSD financovat dodatečnou výsadbu nových stromů nebo zbudování protihlukového valu. Toto omezení ale neplatí pro hl. město Prahu.)

Celkově je nutno zmínit, že stavbu Pražského okruhu městská část Praha - Dubeč dlouhodobě podporuje, přinejmenším proto, že spolu s přeložkou ulice Českobrodské (silnice I/12) by měla odvést značnou část tranzitní dopravy, která dnes přes Dubeč proudí.

V další fázi bude potřeba „dohlédnout“ na technologii realizace mostu přes Říčanku, která se bude řešit až během stavebního povolení (zejména dbát na minimalizaci efektu bubnování u dilatačních spár) a samozřejmě také na skutečnou realizaci zelených pásů hl. m. Prahou.

Za Radu MČ Praha - Dubeč

Jiří Vohlídal

(Jiri.Vohlidal@seznam.cz, 608 540 320)

(výňatek z projektové dokumentace na str. 17)

Zdroj: Místní časopis Rohožník 2/2019 s.4

Příloha 10- Vyjádření zastupitelstva k obchvatu (1994-1998)

39

EXPRESST silniční okruh

Není to tak dlouho, co jsme v naší obci byli svědky vzrušené diskuse o vedení dálnice (expresního silničního okruhu ESO) kolem Prahy. Tehdy předkládané varianty v našem katastru - A (nyní JVK) mezi Horkami a Slatinami a C (nyní JVD) přes Jankov dostaly určitou podobu v rámci schváleného Konceptu územního plánu hl. m. Prahy (je podkladem pro vlastní návrh ÚP) tak, že bude nyní prověřována varianta JVD (spojení Dolních Břežan s dálničním mostem u běchovického nádraží kolem Jesenice, Modletic, Kuří, Nedvězí, Královic, Hájků, dubečského kravína, Nové Dubče). Dubeč nemá důvod k jásoťu, poněvadž zmíněné řešení bez navazující pražské komunikační sítě a neodvážející tranzitní mimopražskou dopravu zcela mimo Prahu je řešením s mnoha otázkami. Současně v sobě pro nás skrývá (což potvrdil senátor V. Menci) možnost vedení dvou velkokapacitních komunikací v trasách JVD (C), JVK (A), připomeňme si, že naše zastupitelstvo mělo a má důvody stále odmítat vedení dálnice v našem katastru, zde nemáme stejný názor s panem Václavem Menclem, který jako nejvyšší státní úředník (náměstek ministra pro územní plán) dal věcem zmíněnou podobu v závěru senátní volební kampaně. Nesouhlas s polovičatým a nedokladovaným řešením dalo najevo

naše zastupitelstvo svým usnesením ze dne 30.10.1996 orgánům hl. m. Prahy, městským částem, útvaru rozvoje města a ministru Schneiderovi. Ironií zůstává, že svého času občanským sdružením OPTIM-EKO (ve svých stanovách má cíl, aby pokračovaly práce na variantách komunikace vně Prahy) v Dubči organizovaná podpisová kampaň ve prospěch JVD získala své stoupence. Nejen Dubeč, ale i orgány a občané Královic, Běchovic, Hájků, Ůjezda n. L. doporučují vedení ESO mimo Prahu pro napojení na běchovický most s využitím regionální varianty (R) a přeložky silnice I/12 Českobrodská. V tomto věcném a klidném duchu hodlá zastupitelstvo Dubeče dále postupovat.

Dopravní téma se týká i Štěrboholské radiály, jejíž 1. stavba v délce 2,86 km zatím s vyústěním na křižovatku Průmyslová byla zprovozněna a minim. zátěž bude 30 000 vozidel za 24 hodin, z toho 8 000 vozidel nákladních. 2. stavba v pokračování na běchovický most je rozdělena na 3 etapy, jejíž první etapa u Nové Dubče (vyústění na běchovický most) je před vydáním stavebního povolení (vč. obnovy polní cesty Dubeč - Dol.Počernice).

Vedení velkokapacitních komunikací v katastru Dubeče: dálnice v trase JVD, "Komunikace v trase JVK", přeložka I/12, Štěrboholská radiála, Hostivařská radiála. Tato realita s možností vývoje tras JVD a JVK spolu s možností trasování tratí vysokých rychlostí (železnice) bude jak snesitelnou zátěží naší obce?

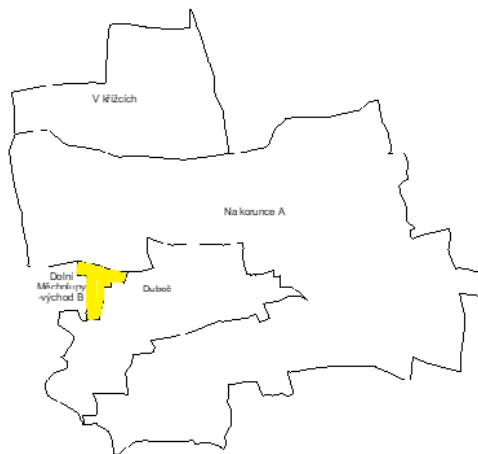
Zdroj: Kronika Dubče, s.44

Příloha 11 – Plán- Velké rozvojové území

Zdroj: Místní časopis Rohožník (1/2018,s.14)

Příloha 12 - změna katastrální mapy

Zdroj: ČSÚ, dle vlastního zpracování

Informace k volbám

Informace k průběhu sčítání voleb

Proč byly výsledky za naši MČ zveřejněny až k ránu, nebylo „neschopností“ komisí. Předsedové komisí, po předvolební kampani v Dubči, nechali přepočítat volební lístky dvakrát, což se většinou nedělá. Chtěli mít jistotu, že nebudou po volbách obviňováni z podvodů a manipulací, jak tomu bylo bezdůvodně již před volbami.

Takto se posunula doba pro sčítání volebních lístků do voleb do Hlavního města Prahy.

V Dubči občané nevolili většinou strany, ale jednotlivé kandidáty napříč všemi kandidátkami a stranami. Sčítání nebylo jednoduché a hlavně bylo dlouhé a náročné.

Děkuji všem členům komisí a jejich předsedům za to, že vydrželi toto nasazení, a to především ze soboty na neděli, kdy nastupovali v půl osmé ráno a končili téměř v 6 hodin následujícího dne ráno.

Pro všechny ostatní konstatuji, že **nedošlo k problémům, nebyl zaznamenán žádný nedostatek** a všem zvoleným zastupitelům takto přeji hodně úspěchů a občanům Dubče (i Dubečka) to, aby jejich volba se projevila v následujícím volebním období jako správná.

Za ÚMČ Praha-Dubeč (registrační úřad)

Ing. Anna Smutná, 272 70 19 25, tajemnice@praha-dubec.cz

Zdroj: Mimořádné povolební číslo Rohožníku – 2018

Příloha 14 - odůvodnění odchodu ze zasedání zastupitelstva

Informace pí Ing. Vlčkové

Na začátku zasedání bych chtěla ~~bych~~ učinit prohlášení týkající se (nejen) dnešního zasedání zastupitelstva MČ Praha – Dubeč..

Uvedu několik citací z textů pro zastupitele, se kterými se plně ztotožňuji.

V každé základní příručce a informaci pro zastupitele je uvedeno, že jeho povinností je hájit zájmy občanů obce. Jako zastupitel jsem právně odpovědná za jednání ve své funkci. Zákon o obcích jasně stanovuje povinnost účelného a hospodářného (ekonomicky výhodného) využívání majetku obce (tj. povinnost nakládat s tímto majetkem s tzv. péčí řádného hospodáře. To je další odpovědností, kterou zastupitel nese.

V občanském zákoníku je uvedeno, že každý, kdo přijme funkci člena voleného orgánu, se zavazuje, že ji bude vykonávat s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Zákoník v tomto případě bere nezalost jako zanedbání povinnosti.

Zjednodušeně lze říci, že sice nemusím být vzdělána v příslušné odborné oblasti, musím však znát, že při rozhodování o určité věci jsou jisté odborné znalosti potřebné, a pokud jimi nedisponuji, měla bych si je opatřit, a to dříve, než v zastupitelstvu o dané věci rozhodnu. V opačném případě totiž půjdou případné negativní následky k tíži zastupitele, neboť jsme povinni vykonávat svou funkci pečlivě, tzn. na základě získání potřebných znalostí o každé rozhodované věci.

Při odpovědnosti zastupitele je důležitá odůvodněnost konkrétního postupu obce. Proto se má důsledně dbát na řádné zachycení důvodů rozhodnutí zastupitelstva. Zákon o obcích ostatně stanoví, že porušením uvedených povinností není takové nakládání s majetkem obce, které sleduje jiný důležitý zájem obce, který je řádně odůvodněn.

Na základě výše uvedeného by každý návrh usnesení měl být tedy provázen důvodovou zprávou, která bude mít jasně danou formu a bude obsahovat informace v předem dané struktuře, které zastupitelům umožní udělat si dostatečný přehled o tom, o čem hlasují, případně o tom, jaké informace si ještě potřebují pro potřeby svého rozhodování vyžádat. Důvodová zpráva by měla obsahovat úplné a srozumitelné zdůvodnění návrhu včetně vyjmenování případných alternativ a zhodnocení dopadů opatření. Nezbytnou součástí návrhu by mělo být přiložení seznamu subjektů (výbory, komise etc), které materiál projednaly – i s jejich stanovisky v příloze. Důvodová zpráva by měla obsahovat zejména:

- popis dosavadního stavu a jeho případných nedostatků;
- **odůvodnění navrhovaných opatření a jejich ekonomický či jiný dopad;**
- s jakými orgány či subjekty byl návrh projednán, včetně jejich stanovisek.

V jednacím řádu ZMČ Praha – Dubeč je v čl. 2. odst. 4. stanoveno, že: „ÚMČ zajistí, aby byly materiály navržené k projednání na zasedání Zastupitelstva nejméně 7 dnů předem zpřístupněny zastupitelům prostřednictvím autorizovaného přístupu na oficiálních webových stránkách MČPD na adresu www.praha-dubec.cz, Interní dokumenty zastupitelstva.“ V odst. 7. je pak uvedeno: “Materiály pro zasedání Zastupitelstva obsahují zpravidla název materiálu, návrh usnesení s uvedením odpovědnosti za plnění a případné přílohy, umožňující zastupitelům posoudit řešenou problematiku (důvodová zpráva, přílohy). A já dodávám, že v té podrobnosti, aby mohli s pečlivostí a s odbornou znalostí rozhodnout a přijmout usnesení.

Podklady, které byly předány (spolu s programem zasedání) v nejzazším zákonném termínu (7 dní před plánovaným zasedáním), jsou dle mého názoru nedostatečné a usnesení nejsou řádně odůvodněna. Některé podklady byly zveřejněny až 2 dny před zasedáním zastupitelstva. Důvodové zprávy obsahují pouhá oznámení, a to:

- u rozpočtových změn kam a kolik se převádí finančních prostředků, ale bez rozpočtů, modelových kalkulací, srovnání nabídek atd.

- u výkupů pozemků co vykupuji, ale nejsou přiloženy cenové odhady, není odůvodněno, proč by se měly vykupovat soukromé pozemky...
- u návrhu změn územního plánu jsou specifikovány pozemky, nedodány konkrétní návrhy na pořízení změn (nebo opožděné), není odůvodněno, proč jedny pozemky navrhuji na změnu na bydlení a další ve stejné lokalitě nikoliv. ...

Pokud je program zasedání (resp. jeho jednotlivé body) znám až v nejzazším termínu, není možno doplnit podklady v termínu dle JŘ. Proto měly být podklady, které v podstatě (kromě jednoho) v době zveřejnění již existovaly, zveřejněny včas.

Dále mi nebylo odpovězeno ani na mé konkrétní dotazy k jednotlivým bodům programu, které jsem zaslala před zasedáním zastupitelstva Radě a p. tajemnici, bez jejichž znalosti nemožno rozhodovat s potřebnou znalostí a pečlivostí o majetku MČ, resp. občanů.

Možná tyto informace mají zastupitelé, kteří jsou v radě, v komisích, výborech nebo osobně/rodinně spjatí s informovanými. Já se cítím znevýhodněna, protože nemám šanci se k těmto informacím (podkladům) dostat včas – nejsou totiž zveřejněny na oficiálním webu (a to ani v uzavřené části pro zastupitele), jednání rady je neveřejné, zápisy z rady nedostatečné a bez příloh, program komisi a výboru není předem znám.

Nejsou konány ani pracovní schůzky (jak jsem několikrát navrhovala) před zasedáním, kde bychom si mohli vše ujasnit. A to ani ke změnám rozpočtu. A předem se nemožno o projednávané problematice kdekoliv informovat, protože body jednání nejsou dříve známy.

Jak již jsem seznámila Radu a p. tajemnici - toto považuji za neakceptovatelné, na jednání-zasedání se nete kvalifikovaně a včas připravit a žádala jsem o odebrání těchto bodů z programu jednání.

Na základě výše uvedeného i nadále trvám na skutečnosti, že není možné hlasovat o předložených bodech s péčí řádného hospodáře. Stejně tak nelze akceptovat kvalitu poskytovaných vstupů (dlouhodobě), ke kterým obecně chybí odůvodnění a vesměs i popisy, které by umožnily věc posoudit a rozhodnout se. Informace, které jsou poskytovány na zasedání pouze ústně a v rámci předložení bodů programu a v rámci diskuzí, kde je dle JŘ velmi malý prostor pro podrobné projednání, nejsou dostačující. Informace pak také nejsou ani součástí podkladů a většinou ani zápisů.

Zastupitel jedná a hlasuje v souladu se svým vlastním svědomím a má rozhodovat s povinností péče řádného hospodáře (tzn. aby obec/MČ nemusela vynakládat neúměrné výdaje ze svého rozpočtu).

V souladu s mým svědomím ~~se~~ ^{nelze} hlasovat (rozhodovat) na základě neúplných a nedostatečných podkladů a informací. A proto odcházím z dnešního zasedání zastupitelstva.

Chci zdůraznit, že toto mé rozhodnutí není namířeno proti konkrétním zájmům občanů a spolků, kteří předkládají žádosti, a pro které máme pracovat. Konám tak, abych upozornila na dlouhodobý laxní přístup Rady (a těch, kteří jsou výkonem pověřeni), která ani na základě opakovaných proseb a žádostí potřebné informace nepředává.

Požaduji, aby bylo moje prohlášení součástí zápisu z 5. zasedání ZMČ Praha – Dubeč.

Ještě požaduji doplnění zápisu ze 4. Zasedání ZMČ Praha – Dubeč, a to, že informace Rady byla v písemné formě přiložena až k zápisu dodatečně – nebyla tedy k dispozici před a v rámci zasedání ZMČ.

V Praze dne 4.9.2019

Jana Vičková

Zápis z 5. ZMČ Praha-Dubeč dne 4.9.2019

22

Zdroj: Zápis ze zasedání zastupitelstva 4.9.2019